

**RAPPORT AANGEWEZEN
HOGESCHOLEN**

STAND VAN ZAKEN
KWALITEITSZORG 2003

2004 - 01

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	DE TRIPARTIETE WERKGROEP	7
2.1	Inleiding	7
2.2	De ontwikkelde instrumenten	7
2.2.1	De handreiking	7
2.2.2	Het inspectiekader	8
2.2.3	Vaststelling eventuele ernstige tekortkomingen	9
2.3	Opzet en fasen in de externe kwaliteitszorg	9
3	EXTERNE KWALITEITSZORG: DE PRAKTIJK	11
3.1	De pilot Certiked	11
3.1.1	Inleiding	11
3.1.2	De assessments	12
3.1.3	De leerervaringen en het vervolg	13
3.1.4	Conclusie	14
3.2	Aangewezen 'theologische' hogescholen	15
3.3	Visitatie Lucia Marthas	16
3.4	Thim van der Laan	16
3.5	Stichting Windesheim Hoger Onderwijs	16
3.6	HOBİ	17
3.7	META-6	17
4	DE INVENTARISATIE EXTERNE KWALITEITSZORG EN DE BAMA-MONITOR: STAND VAN ZAKEN 2001-2003	18
4.1	De inventarisatie externe kwaliteitszorg 2001	18
4.2	De BaMa-monitor 2003	20
4.3	Stand van zaken: 2001-2003	22
5	CONCLUSIE	26
0004	Stichting Reformatorische Leergangen	60
0017	Inter College Business School	64
0018	Bourdon Hogeschool voor Muziek	65
0019	Hogeschool Gorinchem IDE bv	65

0020 Vrije Muziek-Akademie 65

0021 European University for Professional Education 65

24GP Hogeschool Schoevers 78

BIJLAGE(N)

- I BEOORDELINGSKADER META-EVALUATIE 28
- II HANDREIKING 30
- III VRAGENLIJSTEN EXTERNE KWALITEITZORG 2001 50
- IV OVERZICHT DEELNEMERS PILOT CERTIKED 58
- V TOTAALOVERZICHT KWALITEITZORG HBO: 2001 EN 2003 60
- VI LEDEN TRIPARTIETE WERKGROEP AANGEWEZEN ONDERWIJS 116
- VII SAMENSTELLING VAN DE PROJECTGROEP 116

1 INLEIDING

De Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) geeft instellingen de gelegenheid om te worden aangewezen. Aanwijzing is een formele erkenning door de minister van OCW op advies van onder meer de Inspectie van het Onderwijs. Eenmaal aangewezen dient de betreffende instelling te voldoen aan bepaalde wettelijke eisen, onder andere wat betreft de kwaliteitszorg.

De WHW (artikel 1.18) stelt dat de instelling er zorg voor draagt dat, 'zoveel mogelijk in samenwerking met andere instellingen, wordt voorzien in een regelmatige beoordeling, mede door onafhankelijke deskundigen, van de kwaliteit van de werkzaamheden van de instelling. De beoordeling bij instellingen voor hoger onderwijs geschiedt mede aan de hand van het oordeel van studenten over de kwaliteit van het onderwijs van de instelling. Voorzover die beoordeling mede geschiedt door onafhankelijke deskundigen, zijn de uitkomsten daarvan openbaar.'

De inspectie heeft in 1998 een onderzoek gedaan naar de wijze waarop de aangewezen instellingen voldoen aan deze eisen. Ze stelde in haar rapport 'Kwaliteitszorg Aangewezen Onderwijs, Beleid en uitvoering van artikel 1.18 WHW (1999)' vast, dat de acht aangewezen universiteiten voldeden aan de genoemde eisen omdat zij participeerden in het visitatiesysteem van het bekostigd wetenschappelijk onderwijs, dan wel zelf externe evaluatie lieten verzorgen. Wat betreft het hoger beroepsonderwijs concludeerde de inspectie dat veel aangewezen instellingen (nog) niet voldeden aan de eisen van artikel 1.18 WHW. Sommige instellingen hadden slechts rudimentaire vormen van kwaliteitszorg, andere hadden zeer uitgewerkte en goed functionerende systemen van kwaliteitszorg.

De inspectie heeft op grond van deze conclusies twee sporen uitgezet. Het eerste spoor betrof het ontwikkelen van een stelsel van externe kwaliteitszorg, te beginnen met de voornaamste koepelorganisatie in het aangewezen hoger onderwijs PAEPON (Platform voor Aangewezen en Erkend Particulier Onderwijs in Nederland). Daarnaast ontwierp ze een systeem op basis waarvan ze de naleving van artikel 1.18 WHW blijvend kon monitoren.

Op instigatie van de inspectie heeft de Directeur-Generaal van het Hoger Onderwijs van OCW in 2000 een tripartiete werkgroep ingesteld met vertegenwoordigers van het ministerie van OCW, de inspectie en PAEPON. Deze werkgroep heeft een aantal activiteiten ontplooid, die uitmondten in een pilot van externe evaluatie bij een aantal aangewezen instellingen. De pilot, waarvan het instrumentarium beschreven staat in hoofdstuk 2, werd begin 2003 voorlopig afgerond. Parallel werden initiatieven ontplooid door een aantal andere aangewezen hogescholen. Deze staan beschreven in hoofdstuk 3. Een omvangrijk initiatief was bijvoorbeeld de externe evaluatie van opleidingen godsdienst-pastoraal werk en godsdienstleraar bij acht aangewezen hogescholen.

In 2001 heeft de inspectie door middel van twee vragenlijsten (op instellings- en opleidingsniveau) geïnventariseerd in hoeverre de aangewezen HBO-instellingen voldoen aan artikel 1.18 WHW (onderzoek 'T1').

In het kader van de monitor van de Bachelor- en Masteropleidingen in Nederland (BaMonitor) heeft de inspectie vervolgens in het voorjaar 2003 de aangewezen instellingen opnieuw gevraagd opgave te doen van de (voorgenomen) externe evaluaties (onderzoek 'T2'). In augustus 2003 heeft de inspectie de in beide onderzoeken door de instellingen aangereikte data integraal in een totaaloverzicht opgenomen. Deze zijn ter verificatie op

feitelijke onjuistheden voorgelegd aan alle aangewezen instellingen. De resultaten daarvan zijn beschreven in hoofdstuk 4.

In dit rapport beschrijft de inspectie de stand van zaken per september 2003 van de kwaliteitszorg van de aangewezen hogescholen. Het betreft zowel de uitvoering als de planning van de externe kwaliteitszorg waaronder wordt verstaan de evaluaties die worden uitgevoerd door onafhankelijke deskundigen resulterend in openbare rapportages. Dit is overigens beperkt tot de in artikel 1.18 WHW genoemde wettelijke eisen. Het rapport gaat dus niet in op de kwaliteit van de gevisiteerde opleidingen.

Dit jaar is accreditatie in Nederland ingevoerd. Dit heeft uiteraard gevolgen voor de inrichting van het systeem van kwaliteitszorg. Desalniettemin blijven de wettelijke eisen voor aangewezen instellingen onverkort gelden. De bevindingen van de inspectie dienen om na te gaan of de instellingen voldoen aan de wet. Of daarna opleidingen van die instellingen in aanmerking komen voor accreditatie is een vervolgvraag, die door de Nederlandse Accreditatie Organisatie (NAO) wordt beantwoord. Gegeven het feit dat tot voor kort de inspectie was belast met de meta-evaluatie van de kwaliteitsoordelen over opleidingen is er uiteraard wel bezien of opleidingen van de desbetreffende instellingen in aanmerking komen voor het overgangsrecht voor accreditatie. Daarop wordt onder meer in hoofdstuk 3 en de conclusie (hoofdstuk 5) nader ingegaan.

De opzet van het rapport is als volgt:

- Hoofdstuk 2 betreft het instrumentarium van de tripartiete werkgroep.
- Hoofdstuk 3 gaat in op initiatieven vanuit het HBO: de pilot van Certiked op instigatie van de tripartiete werkgroep en andere initiatieven.
- Hoofdstuk 4 gaat in op de stand van zaken van de externe kwaliteitszorg op grond van de inventarisatie van 2001 en de resultaten in 2003.
- Hoofdstuk 5 sluit af met conclusies.
- Bijlagen zijn
  1. Beoordelingskader Meta-evaluatie van de inspectie.
  2. De 'Handreiking' voor een nadere inhoudelijke uitwerking van de zelfevaluatie voor het aangewezen onderwijs.
  3. Vragenlijsten inventarisatie externe kwaliteitszorg 2001.
  4. Een overzicht van deelnemende instellingen aan de pilot Certiked.
  5. Totaaloverzicht kwaliteitszorg HBO: 2001 en 2003.
  6. Leden tripartiete werkgroep Aangewezen Onderwijs.
  7. Samenstelling van de projectgroep.

2 DE TRIPARTIETE WERKGROEP

2.1 Inleiding

Naar aanleiding van het inspectierapport 'Kwaliteitszorg Aangewezen Onderwijs, Beleid en uitvoering van art. 1.18 WHW (1999)' stelde de minister van OCW in 2000 een tripartiete werkgroep Kwaliteitszorg Aangewezen Onderwijs in. De werkgroep bestond uit vertegenwoordigers van PAEPON, OCW en de Inspectie van het Onderwijs. De algemene doelstelling van de werkgroep was het opzetten van een transparant toetsingskader op grond waarvan aangewezen instellingen de uitvoering van externe kwaliteitszorg ter hand kunnen nemen.

De werkgroep stelde voor om de systematiek van de kwaliteitszorg in het aangewezen hoger onderwijs, evenals van het bekostigde onderwijs, te baseren op een door de instelling geschreven zelfevaluatie. De zelfevaluatie fungeert als basis voor de externe evaluatie die uitgevoerd zal worden door een onafhankelijke evaluatiecommissie. De rapportage van deze commissie vormt op haar beurt de basis voor toetsing door de inspectie. De inspectie toetst de rapportage volgens de procedure voor de meta-evaluatie zoals die óók voor het bekostigd onderwijs wordt gehanteerd. Dat houdt in dat, indien er de kwaliteit van het rapport door de inspectie positief wordt beoordeeld, de inspectie nagaat of er sprake is van eventuele ernstige tekortkomingen in de kwaliteit van de desbetreffende opleidingen.

2.2 De ontwikkelde instrumenten

De werkgroep heeft een pakket van instrumenten ontworpen. Dit betreft twee modellen:

- a. een integraal toetsingskader Aangewezen Hoger Onderwijs (bijlage I);
- b. een Handreiking voor zelfevaluatie, waarin uitgewerkte kwaliteitsaspecten Aangewezen Hoger Onderwijs (bijlage II).

Daarnaast werd een pilot ingericht. Het doel van deze pilot was het toetsen van de hanteerbaarheid, functionaliteit en relevantie van de door de werkgroep ontwikkelde modellen. Over de pilot rapporteert de inspectie in hoofdstuk 3.1.

2.2.1 De handreiking

Ten behoeve van de zelfevaluatie is een lijst van kwaliteitsaspecten opgesteld (Handreiking voor een nadere inhoudelijke uitwerking van de zelfevaluatie voor het aangewezen onderwijs, verder te noemen: 'Handreiking', zie bijlage II) die door PAEPON aan alle bij haar aangesloten hogescholen is aangeboden. Niet-leden kunnen er indien gewenst ook gebruik van maken.

Deze 'Handreiking' is gebaseerd op het toetsingskader van de inspectie. Wel wordt bij een aantal kwaliteitsaspecten de specificiteit van de aangewezen hogescholen ten opzichte van het bekostigde onderwijs benadrukt. Zo wordt op veel aangewezen hogescholen intensief gebruik gemaakt van een ISO-certificering. De gegevens daar zullen waar mogelijk benut worden om overlap in werkzaamheden te voorkomen. Daarnaast is toetsing van het kwantitatief rendement in tegenstelling tot het bekostigde onderwijs slechts in beperkte mate relevant. Dit wordt alleen toegepast als het van direct belang is voor de studievoortgang bij de desbetreffende opleiding.

2.2.2 Het inspectiekader

Ook de inspectie heeft haar toetsingskader aangepast aan de specifieke kenmerken van het aangewezen onderwijs. Zo is het, in tegenstelling tot het bekostigde onderwijs, niet nodig de volgende kwaliteitseisen: het kwantitatief rendement, de financiering van de opleiding en organisatie op meta-evaluatief niveau te beoordelen. Wat betreft het aspect organisatie en management geldt dat dit alleen dan aan de orde is indien er sprake is van ernstige tekortkomingen. Alsdan wordt het beleidsvoerend vermogen en het draagvlak voor onderwijsvernieuwing meegewogen in het oordeel van de inspectie. Daarnaast wordt binnen het toetsingskader rekening gehouden met de bevindingen ten aanzien van de kwaliteit van het onderwijs uit de ISO-certificering.

Alvorens eventuele ernstige tekortkomingen te benoemen, beoordeelt de inspectie de kwaliteit van de evaluatierapporten zelf. De inspectie hanteert hierbij dezelfde eisen als bij het bekostigde hoger onderwijs. De inspectie vormt haar oordeel op basis van haar Beoordelingskader Meta-evaluatie welke bestaat uit drie methodische onderdelen (zie bijlage I):

- de samenstelling van de commissie/het panel;
- de werkwijze van de commissie;
- de rapportage.

De 'samenstelling' van de evaluatiecommissie dient dusdanig te zijn dat verwacht mag worden dat de commissie tot een juist oordeel over de kwaliteit van de opleidingen komt. Daartoe stelt de inspectie de volgende eisen:

- De leden zijn onafhankelijk in die zin dat de uitkomsten niet voor henzelf van belang zijn.
- Binnen de commissie is een grondige kennis van het hoger onderwijs aanwezig, bij voorkeur op grond van eigen ervaring.
- Binnen de commissie is deskundigheid aanwezig op het vakgebied of binnen het beroepenveld waarop de externe evaluatie betrekking heeft, met spreiding over de specialismen en kennis van het maatschappelijke werkveld alsmede didactische en onderwijskundige kennis.
- Eén of meer leden is/zijn afkomstig uit het buitenland (voor zover voor de beoordeling van de opleiding relevant is).

Wat betreft de 'werkwijze' wordt van de evaluatiecommissie verwacht dat zij een beoordelingskader, werkwijzen (procedures en instrumenten) en informatiebronnen hanteert die een accurate en adequate beschrijving en beoordeling van de kwaliteit van de opleiding mogelijk maken.

Allereerst is het van belang dat de evaluatiecommissie een inhoudelijk opleidings-specifiek referentiekader hanteert. Om het oordeel methodologisch te verantwoorden is het van belang dat de externe evaluator hier per kwaliteitsaspect expliciet aan refereert. Hierdoor zijn derden in staat de inhoud en de weging van de waardeoordelen te toetsen. Tenslotte kijkt de inspectie of de bevindingen, de analyses, de oordelen en de aanbevelingen van de onderscheiden kwaliteitsaspecten van het onderwijs helder en consistent zijn.

Het rapport dient feitelijke informatie te bevatten die relevant is voor de analyse. De analyse dient gerelateerd te zijn aan het inhoudelijk opleidings-specifieke referentiekader. De conclusie (het oordeel) dient vervolgens op consistente en heldere wijze voort te vloeien uit deze analyse.

2.2.3 Vaststelling eventuele ernstige tekortkomingen

Indien een extern evaluatierapport door de inspectie na meta-evaluatie als adequaat is beoordeeld, volgt de procedure van de vaststelling van eventuele ernstige tekortkomingen. Deze procedure is gelijk aan die bij bekostigde instellingen. De inspectie hanteert hierbij het toetsingskader dat is gecommuniceerd door de minister in zijn brief van 3 december 1998. Deze procedure valt verder buiten de beschouwing van dit rapport.

2.3 Opzet en fasen in de externe kwaliteitszorg

In de door de werkgroep gesuggereerde opzet gaat het in de externe kwaliteitszorg om de volgende fasen:

1. *De zelfevaluatie*
Omdat de instellingen wettelijk zelf verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van het onderwijs organiseren zij regelmatig externe beoordeling door deskundigen. Als input daarvoor schrijft de instelling een zelfevaluatie, die zowel de product- als de proceszijde omvat. De zelfevaluatie kan uiteraard met andere actoren worden besproken zoals een Raad van Advies van de aangewezen instelling. De gevolgen die de instelling wil verbinden aan de zelfevaluatie is haar eigen verantwoordelijkheid. Vaak is het een eerste stap in het opzetten en invoeren van een verbetertraject.
2. *De opzet van de externe beoordeling*
De externe beoordeling wordt uitgevoerd door een evaluatiecommissie, bestaande uit onafhankelijke, externe deskundigen, die een openbaar rapport opstellen. De instelling kan voor de samenstelling van de evaluatiecommissie gebruik maken van een pool van deskundigen. Deze pool zal worden gevuld op voordracht van de leden van PAEPON. De deskundigheid van de geregistreerde personen kan betrekking hebben op de vakinhouden, de beroepspraktijk, onderwijskunde en kwaliteitszorg (bijvoorbeeld EFQM en/of ISO). De benodigde expertise hangt uiteraard mede af van het te evalueren domein. Dit domein zal worden bepaald in overleg tussen de instelling en de inspectie op basis van een voorstel door PAEPON.

De evaluatiecommissie start het assessment met daarbij de zelfevaluatie als uitgangspunt. De 'Handreiking' is daarbij de aanbevolen, maar niet een verplichte leidraad. Ze is in dit rapport als bijlage II opgenomen. Daar waar er sprake is van een ISO-certificering, wordt deze meegenomen.
3. *Meta-evaluatie door de inspectie*
De inspectie valideert de kwaliteit van het rapport aan de hand van de door haar opgestelde Beoordelingskader Meta-evaluatie (bijlage I).
4. *Vaststellen van eventuele ernstige tekortkomingen door de inspectie*
Indien de inspectie het rapport in de meta-evaluatie goedkeurt, zal zij overgaan tot het vaststellen van eventuele ernstige tekortkomingen in de kwaliteit van het onderwijs op grond van haar Toetsingskader, dat aan de kenmerken van het aangewezen onderwijs is aangepast. De toetsing vindt plaats op basis van de door de externe evaluatoren beschreven bevindingen.

Bij bepaling van een ernstige tekortkoming door de inspectie zal er een gesprek plaatsvinden in het kader van hoor en wederhoor met de betreffende opleiding. Dit gesprek dient tevens om zicht te verkrijgen op het verbetertraject. Na een termijn van twee jaar zal de inspectie de opleiding opnieuw bezoeken om vast te stellen of de vastgestelde ernstige tekortkomingen zijn weggewerkt.

In het voorjaar van 2000 worden de ontwikkelde modellen aan de minister gezonden. Om de functionaliteit van deze modellen te testen wordt een pilot gestart. Daarnaast zetten de minister en de inspectie in het jaar 2001 bij brief de aangewezen instellingen uiteen wat de bedoelde eisen zijn en inventariseert de inspectie of de instellingen hieraan voldoen.

3 EXTERNE KWALITEITZORG: DE PRAKTIJK

Sinds de verschijning van het rapport 'Kwaliteitszorg Aangewezen Onderwijs, Beleid en uitvoering van artikel 1.18 WHW' in 1999 hebben aangewezen instellingen verschillende initiatieven ondernomen om te voldoen aan de wettelijke eisen. In dit hoofdstuk worden deze initiatieven beschreven.

In 2002 kwamen met de inwerkingtreding van de accreditatiebepalingen de initiatieven in een nieuw perspectief te staan. Bepaald is dat opleidingen die nog niet extern zijn geëvalueerd uiterlijk op 31 december 2005 door de Nederlandse Accreditatie Organisatie dienen te zijn geaccrediteerd.

Voor de betrokken aangewezen hogescholen is er wel een overgangsbepaling in artikel 17a.14 WHW, waar deze termijn niet voor van toepassing is. De reeds ondernomen initiatieven worden langs dit artikel gelegd. De eventuele voorwaarden waaronder een opleiding onder het overgangsrecht kan vallen, bijvoorbeeld het wegnemen van een ernstige tekortkoming, vallen buiten het bestek van dit rapport.

3.1 De pilot Certiked

3.1.1 Inleiding

Op voorstel van de tripartiete werkgroep (zie vorig hoofdstuk) is in het voorjaar van 2001 een pilot van externe kwaliteitszorg van PAEPON-leden gestart. Doel van de pilot was om de functionaliteit en de werkbaarheid van de door de tripartiete werkgroep ontwikkelde modellen te toetsen aan de praktijk. De instellingen kunnen, ook met het oog op het toekomstige accreditatiesysteem, ervaring opdoen met het omgaan met zelfevaluaties en de daarmee samenhangende externe evaluatie.

De pilot werd op voorstel van PAEPON uitgevoerd door de Stichting Certificatie Kennisintensieve Dienstverlening (Certiked). Certiked heeft in het kader van de pilot een 'Reglement Assessments' ontworpen waarin de procedure omtrent de samenstelling van de commissies, een Board, de uitvoering van het assessment, de rapportage, de beoordeling en de weging van de bevindingen is vastgelegd.

Wet van 6 juni 2002, Staatsblad 2002, stb. 303 WHW (versie geldig vanaf 01-09-2002).

De tekst luidt:

1. Aan bacheloropleidingen, bedoeld in artikel 7.3a, tweede lid, onder a, die een voortzetting vormen van opleidingen die voor de dag van de datum van inwerkingtreding van de wet van 6 juni 2002 (Stb. 303) zijn geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs, en waarvan de beoordeling, bedoeld in artikel 1.18, eerste lid, heeft plaatsgevonden voor 1 januari 2000, is accreditatie verbonden tot en met 31 december 2005.
2. Aan opleidingen, bedoeld in artikel 7.3a, tweede lid, onder a, die een voortzetting vormen van opleidingen die voor de dag van de datum van inwerkingtreding van de wet van 6 juni 2002 (Stb. 303) zijn geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs, is accreditatie verbonden tot en met 31 december van het jaar dat volgt op het zesde jaar na de laatste beoordeling, bedoeld in artikel 1.18, eerste lid, indien die beoordeling heeft plaatsgevonden.
  - a. na 31 december 1999 en voor 1 januari 2004, of
  - b. na 1 januari 2004 en de instelling aantoont dat op 1 december 2001 de start van die beoordeling was gepland op een datum die eerder is dan de eerste plaatsing van de accreditatiekaders in de Staatscourant
3. Aan opleidingen, bedoeld in artikel 7.3a, tweede lid, onder a, die een voortzetting vormen van opleidingen die blijkens het Centraal register opleidingen hoger onderwijs zijn gestart of zullen starten met ingang van enig studiejaar, in de periode van de studiejaar van 2000-2001 tot en met 2003-2004, en waarop artikel 6.3 of artikel 17.5 van toepassing is, is accreditatie verbonden tot en met 31 december van het kalenderjaar dat zes jaar na de start van de opleiding ingaat.

De pilot startte met het schrijven van zelfevaluaties door een beperkt aantal opleidingen op grond van de 'Handreiking'. Dit geschiedde in de periode 2000-2001. Certiked gaf aan dat het van belang is dat de opleidingen aan de hand van de aangegeven kwaliteitskenmerken de sterke en zwakke onderdelen verwoorden en tevens aangeven hoe de laatstgenoemde aangegrepen worden om een verbetertraject in gang te zetten. De zelfevaluatie fungeert daarmee als kerndocument bij de voorbereiding van het door de externe evaluator af te leggen bezoek aan de betreffende opleidingen.

Aangezien er bij een aantal te visiteren opleidingen reeds sprake was van een ISO-certificering, werd in de tripartiete werkgroep besloten dat Certiked op die kwaliteitsaspecten kan volstaan met verificatie (in de vorm van een actualiteitscheck) van de betreffende kwaliteitsaspecten zoals genoemd in het door de inspectie gehanteerde Toetsingskader Aangewezen Onderwijs.

Certiked toetst de inhoud van de zelfevaluatie aan de feitelijke situatie, die men bij het afleggen van een bezoek aan de desbetreffende opleiding aantreft. Op basis van de zelfevaluatie, documentenanalyse en de bevindingen die door Certiked op grond van gesprekken met het management, de docenten en studenten en waar nodig externen (werkveld) zijn opgedaan wordt een assessmentrapport opgesteld. Hierin verwoordt Certiked haar oordeel over de kwaliteit van het onderwijs aan de hand van vier rubrieken: kwaliteit van de onderwijsinhoud, kwaliteit van het onderwijsproces, rendement en randvoorwaarden.

De uiteindelijke beoordeling van de assessmentrapportages en het toekennen van wegingen aan de bevindingen worden, in het geval van Certiked, niet door de bij de evaluatie betrokken assessors bepaald maar door een daarvoor ingestelde onafhankelijke Board.

3.1.2 De assessments

Na de uitvoering van de zelfevaluatie door betrokken instellingen voert Certiked in de periode oktober 2001 tot en met november 2002 assessments uit. Om een vergelijkbare groep opleidingen bij deze fase van de pilot te betrekken werd gekozen voor een evaluatie van de opleidingen SPD-Bedrijfsadministratie aan acht instellingen. Daarbij sloten zich nog vijf instellingen aan. Het betreft hier een breed uiteenlopend palet van opleidingen bestaande uit Tweedegraads Lerarenopleidingen, Information Services, Hotel-management, Reisbureau-management, Mode-management en een Tolk-Vertaalopleiding.

Het meest prominente uitgangspunt van Certiked is dat 'toetsing valide moet zijn'; validiteit is strikt noodzakelijk om een oordeel over een opleiding geloofwaardig te doen zijn.

De valkuil is naar het idee van Certiked dat daarbij gezocht wordt naar het maximaliseren van de validiteit. Omdat steekproefsgewijze wordt gekeken is dit, volgens haar, per definitie onmogelijk; sterker nog, een te lang voortslepend assessment leidt in de regel niet tot vernieuwende conclusies, maar tot irritatie en verlies van kostbare tijd. Certiked heeft gestreefd naar maximale efficiency binnen het validiteitsbeginsel.

Certiked koos voor een benadering van korte assessments door professionele assessors, aangevuld met inhoudelijk deskundige co-assessors met uitgebreide werkervaring op het te beoordelen werkgebied. Bewust is afgezien van de 'peer'-benadering. Certiked is van mening dat in de praktijk daarmee noch het doel van efficiency, noch het doel van objectieve validering wordt geborgd: te vaak hebben peers

hun eigen opvattingen, waardoor misschien wel gewicht wordt gecreëerd maar eveneens de mening van de peer erg dominant is in de oordeelsvorming.

Gestart werd met twee proefassessments. Certiked heeft haar ervaringen bij de twee proefassessments geëvalueerd en deze in het 'Procesverslag' eind 2002 beschreven. Daarin stelt Certiked dat de 'Handreiking' overwegend goed werkbaar is. Ze heeft moeite met een aantal criteria van het toetsingskader, de rol die de zelfevaluatie inneemt binnen het evaluatieproces en de wijze waarop het voorgenomen verbeterbeleid binnen de beoordeling geplaatst moet worden. Daarover het volgende.

Er is in het toetsingskader sprake van 49 kwaliteitseisen die onderverdeeld zijn in zeventien aspecten. Volgens Certiked kunnen niet alle kwaliteitseisen als even belangrijk gezien worden. Omdat elke kwaliteitseis in het toetsingskader dezelfde waarde heeft, wordt het geven van een evenwichtig oordeel daarmee naar haar oordeel bemoeilijkt. Als gevolg hiervan heeft Certiked de kwaliteitseisen gehergroepeerd in vijf hoofdvragen die uitgewerkt zijn in daarbij behorende kwaliteitseisen. Hierdoor wordt er een onderscheid gemaakt in waarde van de kwaliteitseisen waarbij van de 49 kwaliteitseisen er slechts 28 als 'qualifiers' worden beschouwd. Dit houdt in dat bij positieve beoordeling van deze eisen de kwaliteit van het onderwijs als voldoende wordt beoordeeld. De overige 21 eisen dienen als 'disqualifiers' waarbij geconstateerde afwezigheid van een adequate invulling hiervan zal leiden tot een minder goede beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs, maar waarbij de aanwezigheid ervan niet vanzelfsprekend leidt tot een voldoende beoordeling van diezelfde kwaliteit.

Naar het idee van Certiked kan de zelfevaluatie niet gezien worden als het exclusieve document van waaruit het assessment gestart wordt, omdat het document niet vanzelfsprekend een objectief beeld geeft van de stand van zaken binnen de te evalueren opleiding; een goede zelfevaluatie is geen garantie voor een goede kwaliteit van de opleiding. Wel kan de zelfevaluatie een goede opmaat zijn. Wanneer de zelfevaluatie van goede kwaliteit is, worden de bevindingen getoetst door middel van een verificatie/falsificatie-benadering.

Een apart aandachtspunt is het betrekken van het (voorgenomen) verbeterbeleid bij het beoordelen van de kwaliteit van de opleidingen.

Certiked betreft het verbeterbeleid in haar beoordeling indien:

- er een concrete visie is waarop iets moet veranderen, én
- er een concreet stappenplan is om op korte termijn de verandering tot stand te laten komen én
- de eerste noodzakelijke stappen zijn gezet, én
- Certiked expliciet vertrouwen heeft dat de organisatie in staat en bereid is om ook de vervolgstappen te zetten.

Na de eerste twee evaluaties werden de overige opleidingen geëvalueerd. In totaal worden er 23 opleidingen door Certiked gevisiteerd, waarvan veertien opleidingsrapporten in verschillende stadia van afwerking aan de inspectie zijn voorgelegd. In bijlage IV zijn de veertien deelnemende instellingen opgenomen. Ter verificatie van de door de assessoren gehanteerde werkwijze heeft Certiked eind 2002 bij twee opleidingen het assessment opnieuw uitgevoerd in aanwezigheid van de inspectie (als waarnemer).

3.1.3 De leerervaringen en het vervolg

Gedurende de pilot heeft Certiked voor de SPD-opleidingen een inhoudelijk opleidings specifiek referentiekader ontworpen. Ze stelt, op basis van ervaring met het

hanteren van andere toetsingskaders, dat eerst meer of minder uitgebreide 'hands-on'-ervaring opgedaan moet worden, alvorens geconcludeerd kan worden of de systematiek tot een valide oordeel leidt.

Naast andere inmiddels doorgevoerde verbeteringen expliciteerde Certiked de volgende verbeterpunten:

- Gezien de korte looptijd van het assessmenttraject heeft men besloten de assessments in de toekomst over twee dagen uit te voeren: een oriëntatie- en een assessmentdag;
- Het toetsingskader zal per type opleiding worden uitgewerkt in een inhoudelijk referentiekader voordat het assessment uitgevoerd wordt;
- De samenstelling van het team zal uitgebreid worden (tenminste drie leden en een student); was dus een (indirect) gevolg van de andere criteria
- Rapportage vindt plaats op grond van een beoordeling volgens een 4-puntsschaal.

De inspectie concludeert dat de pilot tastbare resultaten heeft opgeleverd. Diverse aangewezen instellingen hebben via de 'Handreiking' een zelfevaluatie uitgevoerd. De inspectie stelt vast dat de beoordeelde instituten serieus bezig zijn met kwaliteit, niet alleen in de zelfevaluatie, maar ook in de reguliere interne kwaliteitszorg.

De relevante kwaliteitsaspecten en het toetsingskader van de inspectie zijn in de praktijk uitgetest. Gebleken is dat het toetsingskader bruikbaar was voor de beoordeling van de kwaliteit van het aangewezen hoger onderwijs, hoewel Certiked de eisen op een andere manier hanteert ('qualifier', 'disqualifier'). De inspectie vindt dit niet bezwaarlijk. Wel tekent ze daarbij aan dat, in overleg tussen de opdrachtgever (PAEPON) en de inspectie, nadere explicatie gewenst is en het desbetreffende protocol zal moeten worden aangepast.

3.1.4 Conclusie

De inspectie stelt vast dat met de pilot door de betrokken veertien instellingen stevig is geïnvesteerd in daadwerkelijke externe evaluatie. De proef met Certiked heeft zowel bij instellingen, bij de inspectie, als bij Certiked zelf geleid tot een verhoogd inzicht in de eisen en mogelijkheden van de externe evaluatie bij aangewezen hogescholen. De betrokken veertien instellingen verzorgen in totaal circa zeventig opleidingen die door Certiked zouden worden geëvalueerd. Er is thans sprake van rapporten van veertien opleidingen die door de inspectie nog niet als voldoende gewaardeerd zijn. Dit houdt in dat zij de toets der meta-evaluatie nog niet hebben doorstaan (zie kader in Bijlage I).

De groep instellingen die aan de pilot Certiked heeft meegedaan voldoen aan de wettelijk gestelde eisen van artikel 1.18 WHW, omdat zij door middel van de reeds uitgevoerde assessments door een externe evaluator zorg dragen voor de externe beoordeling van de werkzaamheden van de instelling, met één uitzondering. Nog niet voldaan is aan de bepaling dat er sprake is van een openbaar en door de inspectie in de meta-evaluatie als adequaat beoordeeld rapport. Wel concludeert de inspectie dat er, ook gelet op de door Certiked genoemde verbeterpunten, goede kansen zijn voor een adequaat vervolg.

Wat betreft de consequenties voor de opleidingen concludeert de inspectie dat er thans nog geen voldoende basis is om te kunnen concluderen dat de geëvalueerde opleidingen vallen onder het overgangsrecht met betrekking tot accreditatie zoals gesteld in artikel 17a.14 WHW. In de algemene conclusie in hoofdstuk 5 komt de inspectie hierop terug.

3.2 Aangewezen 'theologische' hogescholen

In september 2002 bracht de Besturenraad Protestant Christelijk Onderwijs (BPCO) het visitatierapport 'Aangewezen HBO-instellingen Leraar Godsdienst/Godsdienst Pastoraal Werker' uit. De visitatie is uitgevoerd door een door de BPCO ingestelde visitatiecommissie. De visitaties vonden plaats in de periode september 2001 - maart 2002. In totaliteit zijn veertien opleidingen bij acht instellingen gevisiteerd.

Het gaat om de volgende opleidingen:

- de voltijdopleidingen voor godsdienstleraar tweede graad in het voortgezet onderwijs en godsdienst pastoraal werk van de Azusa Theologische Hogeschool;
- de deeltijdopleiding godsdienstleraar tweede graad in het voortgezet onderwijs van de Stichting Cursus Godsdienstonderwijs;
- voltijdopleiding voor godsdienstleraar tweede graad in het voortgezet onderwijs van De Wittenberg;
- opleidingen voor godsdienstleraar tweede graad in het voortgezet onderwijs en voor godsdienst pastoraal werk van de Evangelisch Theologische Hogeschool;
- deeltijdopleidingen voor godsdienstleraar tweede graad in het voortgezet onderwijs en voor godsdienst pastoraal werk van het Nederlands Bijbel Instituut;
- de deeltijdopleiding godsdienstleraar tweede graad in het voortgezet onderwijs van de Stichting Opleiding Gereformeerde Godsdienstleraren;
- de deeltijdopleidingen godsdienstleraar tweede graad en godsdienstleraar eerste graad in het voortgezet onderwijs van de Reformatorische Hogeschool Zwolle;
- de deeltijdopleidingen voor godsdienstleraar tweede en eerste graad in het voortgezet onderwijs van de Stichting Theologische Hogeschool 'Johannes Calvijn'.

De inspectie heeft deze visitatie op grond van het Beoordelingskader Meta-evaluatie (bijlage I) beoordeeld. De basis voor het oordeel van de visitatiecommissie zijn de zelfevaluaties van de instellingen. Deze zelfevaluaties bleken zeer zelfkritisch. De inspectie stelde vast dat in het visitatierapport de commissie wel aangegeven en gemotiveerd had waarom zij op enkele kwaliteitsaspecten de mening van de instelling niet heeft gevolgd, maar dat een motivering waarom de commissie op andere kwaliteitsaspecten de mening van de instelling wel volgt, ontbrak. Het was niet altijd even helder of de tekst de opvatting van de commissie of de opvatting van de instelling weergaf. Daarbij kwam dat de inhoud van de hoofdstukken in het visitatierapport niet overal consequent was; in de opleidingsspecifieke delen wordt niet consequent hetzelfde onderwerp in hetzelfde hoofdstuk behandeld. Deze aanpak vertroebelde naar het oordeel van de inspectie het beeld voor de lezer. De inspectie verzocht daarom de BPCO om nadere schriftelijke inbreng door de visitatiecommissie. De inspectie ontving deze op 27 maart 2003 en heeft de informatie betrokken bij haar meta-evaluatie.

De inspectie concludeerde in juni 2003 in de meta-evaluatie dat:

1. de visitatie zorgvuldig is uitgevoerd;
2. in het kader van de verantwoordingsfunctie de visitatie van voldoende kwaliteit is: de kwaliteit van de opleidingen en van de verschillende onderdelen van de opleidingen worden voldoende duidelijk in beeld gebracht;
3. de analyses, conclusies en aanbevelingen voor de opleidingen voldoende houvast bevatten voor het opzetten van gerichte verbeteracties.

Daarmee voldoen de desbetreffende instellingen aan de in de wet gestelde eisen en vallen de gevisiteerde opleidingen onder het overgangsrecht van de accreditatie.

3.3 Visitatie Lucia Marthas

In het studiejaar 2001/2002 vond visitatie plaats op de aangewezen dansvakschool Lucia Marthas. Het betrof haar opleidingen tot allround showmusicalkunstenaar en docent dansshowmusical. De inspectie heeft deze visitatie op grond van het Beoordelingskader Meta-evaluatie (bijlage I) beoordeeld.

De inspectie concludeerde in april 2003 in de meta-evaluatie dat:

1. de visitatie zorgvuldig is uitgevoerd. De door de commissie gekozen werkwijze leidt tot een voldoende valide weergave van de opleidingen. De commissie analyseert en concludeert op basis van de gegevens op een transparante manier.
2. In het kader van de verantwoordingsfunctie is de visitatie van voldoende kwaliteit: geïntegreerde opleidingen en de verschillende aspecten daarvan worden duidelijk beschreven.
3. De analyses, conclusies en aanbevelingen bevatten voor de opleidingen voldoende houvast voor de verdere ontwikkeling van de opleiding.

Daarmee voldoet de desbetreffende instelling aan de in de wet gestelde eisen en vallen de gevisiteerde opleidingen onder het overgangsrecht van de accreditatie.

3.4 Thim van der Laan

In het studiejaar 1999/2000 vond visitatie plaats op de aangewezen Internationale Academie voor Fysiotherapie 'Thim van der Laan'. Het betrof de opleiding fysiotherapie. Omdat de instelling donateurlid is van de HBO-raad neemt de opleiding deel aan het visitatietraject bekostigd HBO-onderwijs zoals deze door de HBO-raad is opgesteld. De inspectie heeft deze visitatie op grond van het Beoordelingskader Meta-evaluatie (bijlage I) beoordeeld.

De inspectie concludeerde in mei 2001 in de meta-evaluatie dat:

1. de visitatie zorgvuldig is uitgevoerd. De bevindingen en analyses van de commissie leiden op een geloofwaardige manier naar conclusies en aanbevelingen.
2. In het kader van de verantwoordingsfunctie is de visitatie van voldoende kwaliteit: conclusies en aanbevelingen verschaffen een duidelijk inzicht in de kwaliteit van de afzonderlijke opleidingen waardoor de voornaamste functie van het visitatierapport goed tot haar recht komt.
3. De analyses, conclusies en aanbevelingen zijn relevant en concreet en dragen bij tot het ondernemen van verbeteracties door de opleidingen.

Daarmee voldoet de desbetreffende instelling aan de in de wet gestelde eisen en valt de gevisiteerde opleiding onder het overgangsrecht van de accreditatie.

3.5 Stichting Windesheim Hoger Onderwijs

In het studiejaar 2001/2002 vond visitatie plaats van de aangewezen opleiding Eerstegraads Lerarenopleiding Theologie van de Stichting Windesheim Hoger Onderwijs. De instelling heeft op eigen verzoek deelgenomen aan dit visitatietraject voor de bekostigde HBO Eerstegraads Lerarenopleidingen Algemene Vakken. De inspectie heeft deze visitatie op grond van het Beoordelingskader Meta-evaluatie (bijlage I) beoordeeld.

De inspectie concludeerde in september 2003 in de meta-evaluatie dat:

1. de visitatie zorgvuldig is uitgevoerd. De door de commissie gekozen werkwijze en de gehanteerde instrumenten leiden tot een goede beschrijving van de kwaliteit van de

opleidingen afzonderlijk en van het geheel van de lerarenopleidingen. De commissie analyseert, vormt oordelen en concludeert op een transparante wijze.

2. In het kader van de verantwoordingsfunctie is de visitatie van voldoende kwaliteit: de beschrijvingen van de opleidingen zijn zorgvuldig en consistent en de werkwijze van de commissie is voldoende inzichtelijk gemaakt.
3. De analyses, conclusies en aanbevelingen bevatten voldoende aanknopingspunten voor de verdere ontwikkeling van de opleidingen, waarmee voldoende invulling wordt gegeven aan de verbeterfunctie.

Daarmee voldoet de desbetreffende instelling aan de in de wet gestelde eisen en valt de gevisiteerde opleiding onder het overgangsrecht van de accreditatie.

3.6 HOBİ

In het studiejaar 2002/2003 vond visitatie plaats van de opleiding Bedrijfskundige Informatie van de Stichting Hoger Onderwijs Bedrijfskundige Informatica (HOBİ). De inspectie heeft deze visitatie op grond van het Beoordelingskader Meta-evaluatie (Bijlage I) beoordeeld.

De inspectie concludeerde eind augustus 2003 in de meta-evaluatie dat:

1. de visitatie zorgvuldig is uitgevoerd. De commissie heeft haar werkwijze, het gebruik van de instrumenten en informatiebronnen op transparante wijze verwoord. Het visitatierapport schetst een volledig beeld van de kwaliteit van de opleiding.
2. In het kader van de verantwoordingsfunctie is de visitatie van voldoende kwaliteit: de beschrijvingen van de opleiding zijn zorgvuldig en consistent, zij het dat de onderbouwing van de oordelen op de verschillende kwaliteitsaspecten aan de magere kant is. De werkwijze van de commissie is voldoende inzichtelijk gemaakt.
3. De conclusies en aanbevelingen zijn voldoende concreet en voldoen dientengevolge aan de verbeterfunctie.

Daarmee voldoet de desbetreffende instelling aan de in de wet gestelde eisen en valt de gevisiteerde opleiding onder het overgangsrecht van de accreditatie.

3.7 META-6

Onder de naam META-6 organiseerde een aantal hogescholen de beoordeling van hun kwaliteit gezamenlijk onder leiding van een extern deskundige. In juni 2002 ontving de inspectie het visitatierapport van de opleiding Bedrijfskundige Informatica en de opleiding Bedrijfskundige Internationaal van de Dutch Delta Business School. In maart 2003 ontving zij het visitatierapport van de opleiding Tolk-Vertaler Spaans van de Hogeschool West-Nederland voor Tolk en Vertaler.

De inspectie heeft deze visitaties op grond van het Beoordelingskader Meta-evaluatie (Bijlage I) beoordeeld. De samenstelling van de commissie, de bij de visitatie gehanteerde instrumenten en de bevindingen voldeden niet aan de eisen die de inspectie in het kader van de meta-evaluatie van visitatierapporten hanteert.

Deze groep instellingen voldoet voor het grootste deel aan de wettelijk gestelde eisen van artikel 1.18 WHW, omdat zij door middel van evaluaties door een externe evaluator zorg dragen voor de externe beoordeling van de werkzaamheden van de instelling. Nog niet voldaan is aan de bepaling dat er sprake is van een openbaar en door de inspectie in de meta-evaluatie als adequaat beoordeeld rapport. Omdat het oordeel van de inspectie omtrent de kwaliteit van de visitatierapporten negatief is, vallen de gevisiteerde opleidingen niet onder het overgangsrecht van de accreditatie.

4 DE INVENTARISATIE EXTERNE KWALITEITZORG EN DE BAMA-MONITOR: STAND VAN ZAKEN 2001-2003

In 2001 en 2003 heeft de inspectie de stand van zaken geïnventariseerd met betrekking tot de wijze waarop de aangewezen instellingen invulling geven aan de wettelijke eisen zoals gesteld in artikel 1.18 WHW. In dit rapport presenteert de inspectie de verkregen data uit beide onderzoeken integraal in een totaaloverzicht (Bijlage V). De gegevens zijn vooraf aan de aangewezen hogescholen ter verificatie voorgelegd.

4.1 De inventarisatie externe kwaliteitszorg 2001

De minister van OCW bericht de Tweede Kamer in 2001 dat de inspectie zal inventariseren in hoeverre de aangewezen instellingen voldoen aan de wet. De inspectie hanteert hierbij twee vragenlijsten (zie bijlage III) met vier kernvragen:

1. Kunt u van één van de opleidingen, die door uw instelling verzorgd wordt, een rapport van onafhankelijke deskundigen over de kwaliteit van de inhoud en het onderwijsproces van die opleiding overleggen, niet ouder dan vijf jaar?
2. Zo dit niet het geval is: kunt u van één van de opleidingen die door uw instelling verzorgd wordt, aantonen dat deze in de komende periode beoordeeld wordt door onafhankelijke deskundigen in het kader van de pilot , zoals voorbereid is door PAEPON?
3. Zo dit niet het geval is: kunt u van één van de opleidingen die door uw instelling verzorgd wordt, aantonen dat deze in de komende periode beoordeeld wordt op de kwaliteit van de inhoud en het onderwijsproces door onafhankelijke deskundigen?
4. Kunt u van de overige opleidingen die door uw instelling worden verzorgd een schema overleggen waaruit blijkt dat deze opleidingen binnen een termijn van vijf jaar op de kwaliteit van de inhoud en het onderwijsproces door onafhankelijke deskundigen zullen worden beoordeeld?

Van de 655 opleidingen, die in 2003 een CROHO-registratie hadden, waren er in 2001 533 officieel geregistreerd. Daarvan hebben 195 opleidingen in 2001 een evaluatieschema aan de inspectie overhandigd. Voor de overige opleidingen geldt dat zij geen datum hebben ingevuld of dat het hier slapende opleidingen betreft.

In de brief van de inspectie aan de aangewezen hogescholen d.d. 21 mei 2001, kenmerk HIHO/2001/1037 wordt gesproken over een pilot of proefaccreditatie. Omdat er op hetzelfde moment een proefaccreditatie in het bekostigde HBO-onderwijs werd uitgevoerd, is er door de bij de pilot betrokken actoren besloten de term proefaccreditatie verder niet (meer) te gebruiken voor de pilot Certiked.

Het getal 655 is gebaseerd op het aantal opleidingen dat in het CROHO BaMa 2003-2004 geregistreerd staat. Van deze opleidingen is telkens slechts één opleidingsvariant (vt-dt-duaal) geteld. Van de 655 opleidingen is 58,3 procent betrokken geweest bij de inventarisatie T1, de rest (41,7 procent) was slapend of bestond op dat moment nog niet.

Tabel 1. Samenstelling van de aangewezen opleidingen in 2001 naar planning van externe evaluatie

Datum	Opleidingen	
	N	percentage
2000	1	0,2
2001	35	6,6
2002	58	10,9
2003	44	8,3
2004	19	3,6
2005	17	3,2
2006	20	3,8
Subtotaal datum	194	36,3
datum = 1988	1	0,2
niet opgegeven	186	34,9
slapend	146	27,4
niet van toepassing	6	1,1
Subtotaal anders	339	63,3
Totaal	533	100

N=aantal opleidingen

Naar aanleiding van deze inventarisatie (zie bijlage V, kolom 4) heeft de inspectie de acties beoordeeld en bij brief de instellingen de resultaten hiervan meegedeeld. Positief was de inspectie over acties die direct voldeden aan de wet of, gelet op de voorgenomen acties, daar op korte termijn aan zouden gaan voldoen. Het betrof aangewezen hogescholen die:

- deelnemen aan visitaties, die worden georganiseerd door een koepelorganisatie van universiteiten of hogescholen, of
- deelnemen aan vergelijkbare evaluaties, die worden georganiseerd vanuit het zogenaamde niet-bekostigde onderwijs, of
- deelnemen aan de pilot, die wordt uitgevoerd door Certiked, of
- individueel of gezamenlijke beoordeling door onafhankelijke deskundigen organiseren, waarbij het object van evaluatie de kwaliteit van het onderwijs zelf, het onderwijsproces en de randvoorwaarden is.

Daarbij stelde de inspectie wel dat deze evaluaties dienen uit te monden in een openbare en door de inspectie in de meta-evaluatie als adequaat beoordeelde rapportage (zie het beoordelingskader van de inspectie en de 'Handreiking'). Voor de beoordeling van het door de instellingen overlegde evaluatieschema heeft de inspectie gekeken naar de spreiding van de evaluaties over de onderscheiden jaren en vooral of de eerste opleiding tenminste in 2001/2002 extern beoordeeld werd en de andere opleidingen niet lang daarna, waarbij door de inspectie ook het aantal en de samenhang van de te evalueren opleidingen in ogenschouw is genomen.

4.2 De BaMa-monitor 2003

In maart 2003 heeft de inspectie in het kader van het onderzoek naar de invoering van de Bachelor- en Masteropleidingen de aangewezen instellingen, zowel hogescholen als universiteiten, gevraagd naar de stand van zaken van de externe kwaliteitszorg. De resultaten worden hier beschreven.

Om een duidelijk beeld te krijgen van de tabellen ter verduidelijking van de resultaten uit de onderzoeken T1 en T2, moet worden bedacht dat de non-respons van de voor het onderzoek 2003 benaderde aangewezen hogescholen aanmerkelijk hoger ligt dan in 2001 het geval was. Daar waar een aantal instellingen in 2001 per opleiding aangaf wanneer men voornemens was deze te laten visiteren door een externe evaluator, heeft men in 2003, zowel bij het onderzoek T2 als bij de verificatieslag op instellingsniveau in augustus 2003, veelal niet gereageerd of geen datum opgegeven. Daarop wordt hieronder nader ingegaan.

Aan de aangewezen opleidingen is gevraagd:

'Is de opleiding, conform het gestelde in artikel 1.18 van de WHW, in de afgelopen twee jaar beoordeeld door onafhankelijke externe deskundigen (gevisiteerd of geaccrediteerd)?'

Het totale aantal extern gevisiteerde opleidingen is zowel in het WO als in het HBO laag (Tabel 2). Daarbij zijn wel twee wezenlijke kanttekeningen te maken. Allereerst hebben van alle 533 op dat moment actieve aangewezen HBO-opleidingen slechts 116 opleidingen de BaMa-monitor daadwerkelijk ingevuld. Hierdoor is een aantal gevisiteerde opleidingen zowel op HBO- als WO-niveau niet opgenomen in T2. Daarnaast zijn er enkele opleidingen die reeds voor 2001 zijn gevisiteerd. Dit geldt een beperkt aantal aangewezen HBO-opleidingen die onder andere opgenomen zijn in de reguliere visitatiecyclus van het bekostigde onderwijs en, na meta-evaluatie, voldoen aan de wettelijke eisen. Dit geldt ook voor alle aangewezen WO-opleidingen, met uitzondering van Nyenrode. Deze laatste instelling heeft evenwel kortgeleden een externe evaluatie uit laten voeren die voldoet aan de eisen.

Tabel 2. Aangewezen opleidingen naar wel/niet beoordeeld door externe deskundigen

	Totaal		WO-Ba		WO-Ma		HBO	
	N	percentage	N	percentage	N	percentage	N	percentage
Ja	39	34	1	13	1	25	37	36
Nee	77	66	7	88	3	75	67	64
Totaal	116	100	8	100	4	100	104	100

N = aantal opleidingen, Bron: BaMamonitor (T2)

De inspectie ging ook na, indien er sprake was van externe evaluatie, in hoeverre de rapporten openbaar waren (zie Tabel 3). Daaruit blijkt dat 37 HBO-opleidingen een publicatiedatum hebben opgegeven. Gezien de eerder gemaakte opmerking met betrekking tot tabel is het mogelijk dat ook hier de

---

Uit de door de inspectie in augustus 2003 uitgezette inventarisatie ter verificatie van de beschikbare data (T1 en T2) 2001 en 2003 is naar voren gekomen dat deze vraag uit de BaMa-monitor soms heeft geleid tot meerdere interpretaties van het bedoelde. Een aantal opleidingen heeft deze vraag met 'ja' beantwoord, daarbij refererend aan de aanwijzingsprocedure c.q. de geschreven zelfevaluatie, hetgeen volgens de WHW niet voldoende is. Hierdoor geeft het getal 37 (onder N-HBO) geen reëel beeld van de uitgevoerde externe evaluaties door externe deskundigen zoals gesteld in artikel 1.18 WHW.

opleidingen refereren aan de door henzelf geschreven zelfevaluatie of het rapport dat door onafhankelijke deskundigen is geschreven in het kader van de aanwijzingsprocedure. Zoals al eerder gemeld, is dit niet afdoende in het kader van artikel 1.18 WHW.

De instellingen zijn volgens artikel 17a.14 WHW verplicht om, indien zij nog niet eerder extern zijn geëvalueerd, uiterlijk in 2005 zorg te dragen voor accreditatie van de opleidingen, hetgeen impliceert dat uiterlijk in 2004 de visitatie c.q. het externe evaluatierapport gereed dient te zijn.

Tabel 3. Aangewezen opleidingen naar datum van reeds verschenen visitatierapport

		Totaal		WO-Ba		WO-Ma		HBO	
		N	Percentage	N	Percentage	N	Percentage	N	Percentage
2001	Maart	1	3					1	3
	Mei	2	5					2	5
	Juli	1	3					1	3
	Weet niet	1	3					1	3
2002	Maart	1	3					1	3
	April	3	8					3	8
	Juni	2	5					2	5
	Juli	1	3	1	100				
	September	3	8					3	8
	Oktober	3	8					3	8
	November	5	13					5	14
	December	1	3					1	3
	Weet niet	1	3					1	3
	Weet niet	14	36			1	100	13	35
Totaal	39	100	1	100	1	100	37	100	

N = aantal opleidingen
Bron: BaMamonitor (T2)

Indien nog geen visitatie was uitgevoerd, is gevraagd naar de geplande datum daarvan (Tabel 4). Hier valt het hoge aantal 'weet niet' op in het HBO. Van de 67 opleidingen geven 53 opleidingen aan niet te weten wanneer men beoordeeld zal worden. Mogelijk wordt dit veroorzaakt door het feit dat de uitkomsten van een aantal acties nog niet openbaar zijn, zoals bijvoorbeeld de pilot Certiked en META-6, in het HBO. Instellingen lijken mogelijk de gevolgtrekkingen van deze reeds ondernomen acties af te wachten (zie hoofdstuk 3) alvorens daadwerkelijk uitvoering te geven aan een externe evaluatie van de opleidingen.

Tabel 4. Aangewezen opleidingen naar geplande datum van externe visitatie

		Totaal		WO-Ba		WO-Ma		HBO	
		N	Percentage	N	Percentage	N	Percentage	N	Percentage
2003	April	1	1					1	1
	Juli	1	1					1	1
	November	5	6	1	14	2	67	2	3
	Weet niet	1	1					1	1
2004	Weet niet	10	13	4	57	1	33	5	7
2005	Augustus	3	4					3	4
	December	1	1					1	1
Weet niet		55	71	2	29			53	79
Totaal		77	100	7	100	3	100	67	100

N = aantal opleidingen
Bron: BaMamonitor (T2)

Van het aantal opleidingen dat in tabel 4 een visitatie- of accreditatiedatum aangaf, geven twee opleidingen in tabel 5 aan dat de afspraken reeds gemaakt zijn, veertien opleidingen geven aan dat er nog geen concrete afspraken zijn gemaakt en zes opleidingen melden dat men niet bekend is met reeds gemaakte en vastgestelde afspraken. Er is dus in het overgrote deel van die opleidingen sprake van voornemens, zonder - thans - concrete afspraken.

Tabel 5. Aangewezen opleidingen naar afspraken met externe evaluatoren

		Totaal		WO-Ba		WO-Ma		HBO	
		N	Percentage	N	Percentage	N	Percentage	N	Percentage
Ja		2	9	1	20			1	7
Nee		14	64	1	20	1	33	12	86
Niet bekend		6	27	3	60	2	67	1	7
Totaal		22	100	5	100	3	100	14	100

N = aantal opleidingen
Bron: BaMamonitor (T2)

4.3 Stand van zaken: 2001-2003

Vooraf merkt de inspectie op dat de gegevens uit het CROHO voor het aangewezen onderwijs niet altijd correct zijn. Dit heeft zijn oorzaak in het feit dat het register zonder meer gegevens van instellingen opneemt, ook foutieve. Dit onderzoek heeft opgeleverd dat instellingen onder 'geaccrediteerde status' niet alleen een goedgekeurd visitatie- of extern evaluatierapport rekenden, maar ook allerlei andere onderzoeken en de aanwijzing tot aangewezen instelling als zodanig. Waarschijnlijk is dit bij de CROHO-registratie ook het geval.

De inspectie acht het niet geheel correct zijn van het CROHO ongewenst, omdat hier sprake is van officiële, door de overheid erkende opleidingen. Weliswaar heeft de IB-Groep steeds aangegeven dat de instellingen zelf verantwoordelijk zijn voor de gegevens en tevens dat zij aan het CROHO geen rechten kunnen ontlenuen, toch is naar het oordeel van de inspectie een transparant en inhoudelijk juist CROHO van groot belang. Immers, er is sprake van civiel effect voor de betreffende opleidingen, waardoor er aan deze opleidingen wettelijk erkende getuigschriften zijn verbonden. Ook komen studenten die deze opleidingen volgen in aanmerking voor studiefinanciering. Via (re)constructie heeft de inspectie het volgende beeld van de stand van zaken.

In de boomstructuur (zie figuur 1) zijn de data van de onderzoeken 2001 en 2003 integraal opgenomen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een gevarieerd beeld in de (planning van de) kwaliteitszorg van het aangewezen hoger beroepsonderwijs. Naast instellingen die inmiddels voldoen aan de wettelijke eisen zijn er ook nog steeds instellingen die, hoewel zij de inspectie reeds in 2001 een evaluatieschema overhandigden waarin zij aangaven voornemens te zijn zich in de komende jaren te laten evalueren door een externe evaluator, in 2003 (nog) niet voldoen aan de wettelijke eisen zoals gesteld in artikel 1.18 WHW. Dientengevolge kunnen deze instellingen geen aanspraak maken op het overgangsrecht zoals gesteld in artikel 17a.14 WHW.

In 2001 en 2003 heeft de inspectie de aangewezen HBO-instellingen gevraagd op welke wijze en wanneer zij invulling geven aan de eisen van artikel 1.18 WHW. Deze data zijn door de inspectie in een totaaloverzicht opgenomen met het oog op het verkrijgen van een totaalbeeld van de wijze waarop de instellingen daadwerkelijk sinds 2001 gevisiteerd zijn, dan wel of er sprake is van een verschuiving of uitstel van de reeds in 2001 geplande evaluaties. Daarnaast maakt dit overzicht inzichtelijk hoeveel opleidingen inmiddels voldoen aan artikel 1.18 WHW en hoeveel opleidingen eveneens onder het overgangsrecht vallen, met uitzondering van de opleidingen waar artikel 17a.14 lid 3 WHW betrekking op heeft.

In 2001 hebben 195 (29,8 procent) van de 533 opleidingen een visitatiedatum opgegeven, waarvan één opleiding de onwaarschijnlijke datum 1988 opgaf. Binnen de BaMa-monitor geven 47 (24,1 procent) van deze 195 opleidingen opnieuw een datum aan, hebben 66 opleidingen (33,8 procent) de BaMa-monitor niet ingevuld, is voor 62 opleidingen (31,8 procent) deze vraag niet van toepassing en geven 20 opleidingen (10,3 procent) aan het niet te weten.

Van de opleidingen die reeds in 2001 voornemens waren een externe evaluatie te laten plaatsvinden en in 2003 reageerden op de BaMa-monitor:

- voldoen inmiddels elf opleidingen aan de eisen zoals gesteld in artikel 1.18 WHW en vallen daarmee onder het overgangsrecht,
- voldoen tien opleidingen aan de wettelijke eisen, met uitzondering van een openbaar rapport waardoor zij (nog) niet onder het overgangsrecht vallen en
- hebben zesentwintig opleidingen tot dusver nog niets ondernomen.

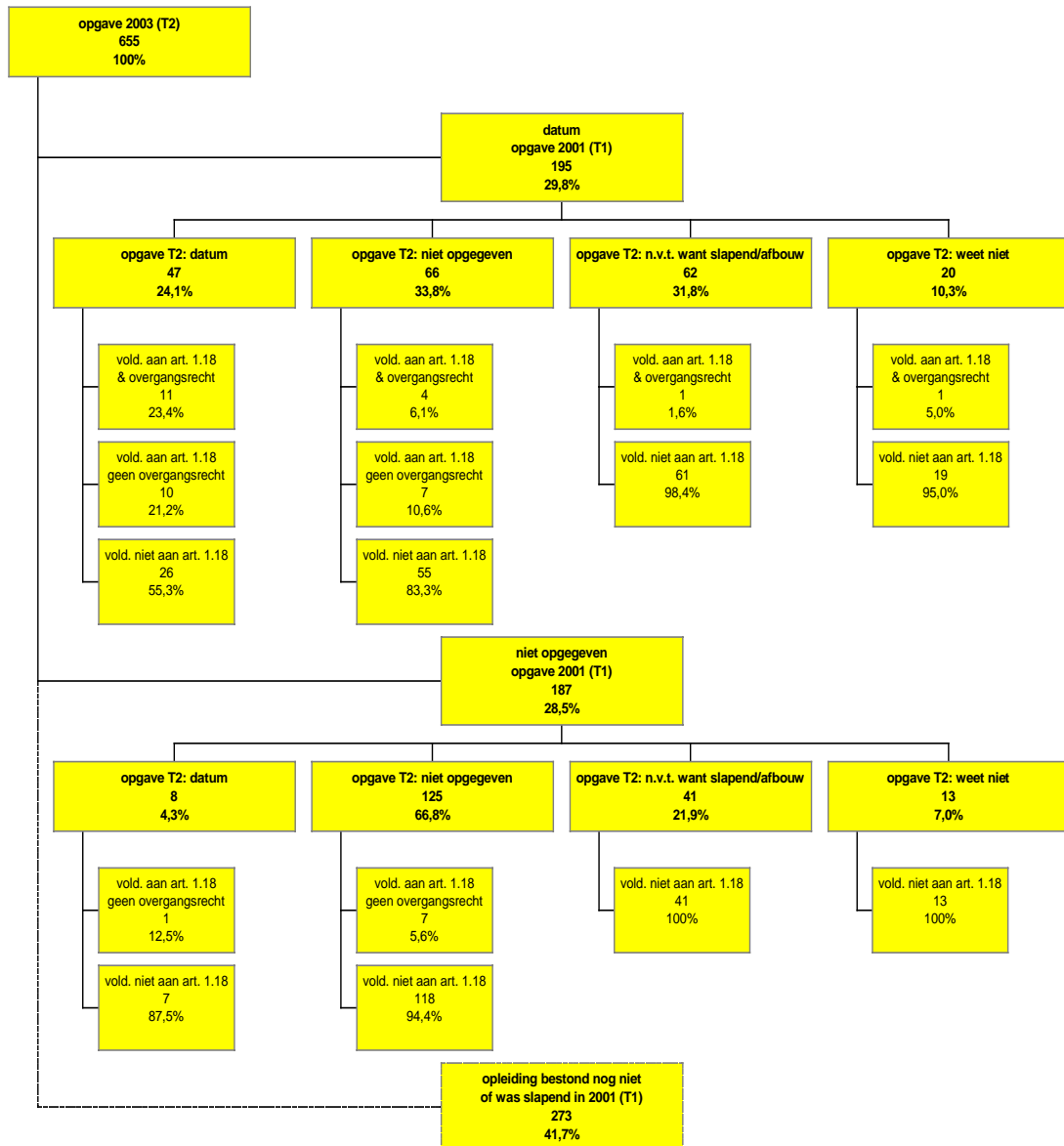
Als de responderende opleidingen worden bekeken, vallen elf opleidingen onder het overgangsrecht. Dit aantal is echter alleen gebaseerd op die opleidingen die daadwerkelijk de BaMa-monitor hebben ingevuld. Van de niet-responderende groep vallen nog acht opleidingen (zie hoofdstuk 3) onder het overgangsrecht.

In veel gevallen is er sprake van een discrepantie tussen de (voorgenomen) data waarop uitvoering gegeven wordt aan een externe evaluatie zoals opgegeven in 2001 en de data zoals door de opleidingen is opgegeven in de BaMa-monitor van 2003 (zie bijlage V, kolom vier en vijf). Hierbij moet expliciet worden gemeld dat de respons op de enquête relatief laag was. Een belangrijke oorzaak van de discrepantie tussen de voornemens uit 2001 en de feitelijke effectuering zoals blijkt uit het onderzoek in 2003 (T2), lijkt het gegeven dat een deel van de aangewezen hogescholen wacht met het nemen van initiatieven totdat meer helderheid is verkregen over de beoordeling van een aantal acties en pilots, zoals in het vorige hoofdstuk beschreven.

Mogelijk heeft de oprichting van de NAO er eveneens toe bijgedragen dat eerder aangegeven uitvoering van externe evaluatie is opgeschort, omdat men besloten heeft zich door de NAO te laten accrediteren. Het totaaloverzicht (zie bijlage V) laat inderdaad zien, gezien de verschuiving in data (2003 ten opzichte van 2001) waarop men op dit moment voornemens is zich te laten visiteren, dat een deel van de aangewezen instellingen gekozen heeft voor deze laatste optie. Het is evenwel de vraag of de

consequentie hiervan, het laten accrediteren van deze opleidingen uiterlijk op 31 december 2005, een haalbare kaart is.

Figuur 1: Boomstructuur 2001 en 2003

5 CONCLUSIE

In het rapport 'Kwaliteitszorg Aangewezen Onderwijs, Beleid en uitvoering van artikel 1.18 WHW' (1999) bleek dat de aangewezen universiteiten voldeden aan de wettelijke eisen. Deze universiteiten zijn betrokken bij visitatie of hebben eigen externe evaluatie georganiseerd die voldoet aan de eisen. De inspectie stelde tevens bij de aangewezen hogescholen een zeer gevarieerd beeld van de kwaliteitszorg vast. Sindsdien zijn er in het aangewezen hoger beroepsonderwijs belangwekkende initiatieven ondernomen om te voldoen aan de wettelijk gestelde eisen van kwaliteitszorg. Toch is er nog geen garantie voor de effectuering daarvan op korte termijn. De uitkomsten van de Bachelor-Master-monitor (BaMa-monitor) geven aan dat bij een grote meerderheid van de opleidingen nog niet helder is wanneer deze zullen worden beoordeeld.

De inspectie merkt op dat de gegevens uit het CROHO voor het aangewezen onderwijs niet altijd correct zijn. Dit heeft zijn oorzaak in het feit dat het register zonder meer (ook foutieve) gegevens van instellingen opneemt. De inspectie acht dit ongewenst, omdat hier sprake is van officiële door de overheid erkende opleidingen. Immers, er is sprake van civiel effect voor de betreffende opleidingen, waardoor er aan deze opleidingen wettelijk erkende getuigschriften zijn verbonden en studenten die deze opleidingen volgen in aanmerking komen voor studiefinanciering. Ook bij de instellingen waren de gegevens moeilijk te verifiëren, zoals onder andere bleek uit de lage respons van het onderzoek. Via (re)constructie heeft de inspectie het volgende beeld van de stand van zaken:

Met betrekking tot het voldoen aan de wettelijke eisen zoals gesteld in artikel 1.18 WHW zijn er drie groepen hogescholen te onderscheiden.

De eerste groep wordt gevormd door twaalf hogescholen die zonder meer nu al voldoen aan de eisen gesteld in artikel 1.18 WHW:

- acht 'theologische' hogescholen met veertien opleidingen;
- Dansacademie Lucia Marthas met twee opleidingen;
- de Stichting Windesheim Hoger Onderwijs met de opleiding Eerstegraads Lerarenopleiding Theologie;
- de hogeschool Thim van der Laan met de opleiding Fysiotherapie;
- de hogeschool HOBI met de gelijknamige opleiding Hogere Bedrijfskundige Informatie.

Omdat er bij de negentien opleidingen van deze hogescholen sprake is van een door de inspectie in de meta-evaluatie als adequaat beoordeeld evaluatierapport vallen zij onder het overgangsrecht zoals gesteld in artikel 17a.14 WHW, lid 2. Dit houdt in dat deze opleidingen per saldo zijn geaccrediteerd tot zes jaren na de betreffende externe evaluatie. Indien er sprake is van ernstige tekortkomingen, geldt het natraject zoals dat is bepaald door de inspectie. Door de invoering van accreditatie zal dit overigens niet meer door de inspectie, maar door de NAO worden uitgevoerd.

De tweede groep wordt gevormd door:

- de veertien hogescholen die hebben deelgenomen aan de pilot Certiked;
- de zes hogescholen die betrokken zijn geweest bij de visitaties META-6.

Deze twintig hogescholen voldoen aan de wettelijk gestelde eisen van artikel 1.18 WHW, omdat zij door middel van de reeds uitgevoerde assessments respectievelijk visitaties door een externe evaluator zorg dragen voor de externe beoordeling van de werkzaamheden met betrekking tot de kwaliteitszorg van de instelling. Hierop is één

uitzondering: er is (nog) geen sprake van openbare rapporten die voldoen aan de meta-evaluatieve eisen van de inspectie.

De inspectie waardeert de pilot Certiked en de visitatie(s) META-6 overigens verschillend. Met betrekking tot de pilot Certiked stelt de inspectie vast dat de pilot waardevolle resultaten heeft opgeleverd en dat er goede kansen zijn voor een adequaat vervolg. Dit geldt naar haar oordeel niet voor de visitatie META-6.

Indien het bij die vaststelling blijft, kan worden geconcludeerd dat de gevolgen voor de hogescholen die aanmerkelijk hebben geïnvesteerd in de pilot Certiked hetzelfde zijn als voor hogescholen die in het geheel geen actie hebben genomen. Voor beide zou dan gelden dat ze in het geheel geen geaccrediteerde opleidingen hebben en voor alle opleidingen op zeer korte termijn een geheel nieuw visitatie/accreditatietraject moeten starten. Gegeven de voorlopige resultaten van de pilot Certiked stelt de inspectie de minister voor verdere afwikkeling van de pilot mogelijk te maken. Het betreft de opleidingen van de veertien hogescholen die betrokken waren bij de pilot. In hoeverre de inmiddels reeds beoordeelde veertien opleidingen, dan wel ook de andere opleidingen (in totaal circa zeventig; er is ook sprake van nieuwe opleidingen) van deze hogescholen bij het vervolg worden betrokken, zou onderwerp moeten zijn van nader beraad.

De derde groep wordt gevormd door dertig hogescholen die thans zonder meer nog niet voldoen aan de wettelijke eisen. De gevolgen voor de opleidingen van deze hogescholen zijn in ieder geval, gelet op de wet, per 31 december 2005 duidelijk. Deze opleidingen dienen uiterlijk 31 december 2005 geaccrediteerd te zijn, anders ontvalt de grond van CROHO-registratie en daarmee het civiel effect van de opleiding. Om schrapping uit het CROHO te voorkomen zal men al op korte termijn voorbereidingen moeten treffen voor visitatie of externe evaluatie, omdat anders deze harde accreditatietermijn niet zal kunnen worden gehaald. De inspectie stelt evenwel vast dat de betrokken instellingen veelal een brief hebben ontvangen van de IB-Groep waar sprake is van accreditatie tot en met 31 december 2007. De hierdoor ontstane verwarring zou op korte termijn verholpen moeten worden. Weliswaar heeft de IB-Groep steeds aangegeven dat de instellingen zelf verantwoordelijk zijn voor de gegevens en tevens dat zij aan het CROHO geen rechten kunnen onttelen, toch is naar het oordeel van de inspectie een transparant en inhoudelijk juist CROHO van groot belang. Gegeven de onduidelijkheid onder de instellingen over de eisen, ook blijkt de inconsistente opgave bij het onderzoek door de inspectie, komt het de inspectie voor dat een specifieke voorlichtingsactie noodzakelijk is.

Algemene conclusie is dat van de 655 CROHO-geregistreerde opleidingen, zelfs als de 273 'slapende' of nieuwe opleidingen buiten beschouwing worden gehouden, nog honderden opleidingen extern moeten worden beoordeeld. Van de 382 opleidingen vallen slechts 19 opleidingen zonder meer onder het overgangsrecht en, afhankelijk van de interpretatie van de omvang van de pilot Certiked, nog eens veertien of zeventig onder dit overgangsrecht. De inspectie stelt vast dat in ieder geval 293 opleidingen uiterlijk op 31 december 2005 dienen te zijn geaccrediteerd.

Het exacte aantal dient volgens de inspectie te worden bepaald op grond van feitelijke opgave en voorliggende rapporten.

BIJLAGE I

BEOORDELINGSKADER META-EVALUATIE

Inspectie Hoger Onderwijs, februari 2002

In de meta-evaluatie onderzoekt en beoordeelt de inspectie de evaluatie (of externe evaluatie) van opleidingen hoger onderwijs. De hoofdvragen hierbij luiden:

1. Is de evaluatie zorgvuldig, dat wil zeggen, methodologisch en inhoudelijk verantwoord, uitgevoerd?
2. Draagt de evaluatie voldoende bij aan de verantwoordingsfunctie?
3. Draagt de evaluatie voldoende bij aan de verbeterfunctie?

Met de verantwoordingsfunctie en de verbeterfunctie wordt bedoeld een inzichtelijke en openbare analyse en beoordeling van alle relevante kwaliteitsaspecten van het onderwijs zodanig dat:

- duidelijk wordt wat de kwaliteit is van de geëvalueerde opleidingen is, in het bijzonder de kwaliteit van de te onderscheiden aspecten;
- opleidingen houvast hebben voor gerichte verbeteracties.

Bij het onderzoek beoordeelt de inspectie de volgende rubrieken:

- de samenstelling van de evaluatiecommissie (de commissie van onafhankelijke deskundigen zoals bedoeld in artikel 1.18 van de WHW);
- het door de evaluatiecommissie gehanteerde beoordelingskader, de gehanteerde werkwijzen en informatiebronnen;
- de bevindingen, analyses, oordelen en aanbevelingen.

Het onderzoek heeft de vorm van deskresearch. Nagegaan wordt of het evaluatierapport aan onderstaande aspecten voldoet.

1.	'De evaluatiecommissie is zodanig samengesteld' dat verwacht mag worden dat zij tot een juist oordeel over de kwaliteit van de opleidingen komt.
1.1.	De leden zijn onafhankelijk in die zin dat de uitkomsten niet voor henzelf van belang zijn; dit geldt in het bijzonder de voorzitter en de secretaris van de commissie.
1.2.	Binnen de commissie is een grondige kennis van het hoger onderwijs aanwezig, bij voorkeur op grond van eigen ervaring.
1.3.	Binnen de commissie is deskundigheid aanwezig op het vakgebied of binnen het beroepenveld waarop de evaluatie betrekking heeft, met spreiding over de specialismen en kennis van het maatschappelijk werkveld alsmede didactische en onderwijskundige kennis.
1.4.	Één of meer leden is/zijn afkomstig uit het buitenland (voor zover voor de beoordeling van de opleiding relevant is).

Indien de inspectie negatief oordeelt over de eerste rubriek, keurt zij het evaluatierapport af. Ze ziet dan af van beoordeling van de andere rubrieken.

2.	De evaluatiecommissie hanteert een ' beoordelingskader ', ' werkwijzen ' (procedures en instrumenten) en ' informatiebronnen ' die een accurate en adequate beschrijving en beoordeling over de kwaliteit van de opleidingen mogelijk maken.
2.A Het beoordelingskader	
2.1.	Het evaluatierapport bevat een geëxpliciteerd beoordelingskader.
2.2.	Het evaluatierapport bevat een motivering van eventuele afwijkingen en/of uitbreidingen en/of specificeringen van het vigerende protocol/beoordelingskader van de desbetreffende procescoördinator (thans HBO-raad en VSNU).
2.B De werkwijzen	
2.3.	De (keuze van) de procedures en instrumenten wordt/worden geëxpliciteerd en gemotiveerd.
2.4.	De gevolgde werkwijzen (procedures en instrumenten) zijn helder beschreven.
2.5.	De gehanteerde werkwijzen zijn relevant.
2.6.	De gehanteerde werkwijzen zijn naar behoren en volgens afspraken uitgevoerd.
2.7.	In het evaluatierapport wordt, voor zover van toepassing, verwezen naar eerdere evaluaties in het kader van sectorale kwaliteitszorg.
2.8.	Aangegeven wordt in hoeverre conclusies en aanbevelingen uit eerdere evaluaties in het kader van sectorale kwaliteitszorg geleid hebben tot onderwijsverbetering/verandering.
2.C De informatiebronnen	
2.9.	Er is een overzicht en verantwoording van (de keuze van) de informatiebronnen waarvan gebruik gemaakt is; hierin zijn minimaal opgenomen: <ul style="list-style-type: none"> • het zelfevaluatierapport; • de studenten; • het werkveld.
2.10.	De gebruikte informatiebronnen zijn betrouwbaar en representatief.
2.11.	De gebruikte informatiebronnen zijn actueel.

Indien de inspectie negatief oordeelt over de tweede rubriek, keurt zij het evaluatierapport af. Ze ziet dan af van beoordeling van de derde rubriek.

3.	De ' bevindingen ', ' analyses ', ' oordelen ' en ' aanbevelingen ' van de onderscheiden kwaliteitsaspecten van het onderwijs zijn helder en consistent
3.1.	Het evaluatierapport bevat feitelijke informatie over het aspect.
3.2.	Het evaluatierapport bevat een analyse van het aspect.
3.3.	Het evaluatierapport bevat een helder oordeel over het aspect.
3.4.	Conclusies, oordelen en (eventuele) aanbeveling(en) vloeien op consistente wijze voort uit de feitelijke informatie en analyse.
3.5.	Er is consistentie tussen de conclusies, oordelen en eventuele aanbevelingen in het algemeen deel en de specifieke delen; en er is consistentie tussen de conclusies, oordelen en eventuele aanbevelingen in de specifieke delen.
3.6.	Er is consistentie tussen de - voor zover aanwezige - aanbevelingen in het algemeen deel en de specifieke delen.

De inspectie kan aanvullende gegevens opvragen bij de desbetreffende procescoördinator.

BIJLAGE II

HANDREIKING

HANDREIKING VOOR EEN NADERE INHOUDELIJKE UITWERKING VAN DE ZELFEVALUATIE VOOR HET AANGEWEEZEN ONDERWIJS

Datum: 10 maart 2000

Inleiding

Wettelijk zijn instellingen zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en voor het organiseren van regelmatige externe beoordeling door deskundigen van die kwaliteit. De inspectie verifieert of beide verantwoordelijkheden op de juiste wijze gestalte krijgen en of de oordelen uitwijzen dat de kwaliteit van het onderwijs bij afzonderlijke instellingen aan de maat is. Op die manier staat de minister garant voor de kwaliteit van het bekostigde en het erkende onderwijs.

De inspectie heeft de afspraken die zijn gemaakt met de verschillende koepels over de wijze waarop dit toezicht zal worden uitgevoerd in dit toetsingskader verwerkt.

Aangewezen instellingen van hoger onderwijs verzorgen opleidingen die in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs staan geregistreerd en die derhalve een zelfde civiel effect sorteren. Vandaar dat de kwaliteitseisen die worden gesteld aan het bekostigd hoger onderwijs in beginsel dezelfde zijn als die aan het aangewezen hoger onderwijs. Het toetsingskader dat is opgesteld voor het bekostigd hoger onderwijs is, zoals bleek in de besprekingen van de tripartiete werkgroep OCW, PAEPON en Inspectie Hoger Onderwijs ook een goed kader voor de aangewezen instellingen van hoger onderwijs; wel zijn er een aantal beredeneerde afwijkingen.

Het toetsingskader is een totaal pakket aan kwaliteitseisen, waaraan een opleiding dient te voldoen om in aanmerking te komen voor (blijvende) erkenning door de overheid. Overeenkomstig de brief van 22 december 1999 hierover, richt de minister zich op een realisering van de erkenning door middel van accreditering. Ongeacht de vormgeving van de laatste fase van het traject zal de eerste fase echter altijd gestalte krijgen door middel van de zelfevaluatie. Uiteraard staat het een instelling vrij om daarenboven nog andere eisen te stellen die passen bij de doelstelling van de instelling. Ook koepelorganisaties als bijvoorbeeld PAEPON kunnen nadere eisen stellen aan instellingen en hun opleidingen als lidmaatschapsvoorwaarde. Deze nadere eisen zijn in dit kader ook opgenomen; wel worden ze steeds apart vermeld.

PM

Het karakter van het particuliere onderwijs:

- het deeltijdonderwijs;
- het afstandsonderwijs;
- voltijd;
- duaal.

Kwaliteitsaspecten aangewezen hoger onderwijs

Rubriek 1   Kwaliteit van de onderwijsinhoud

Aspect 1.1   WO-, respectievelijk HBO-niveau van het onderwijs

Kwaliteitseisen:

- 1 het programma (in de propedeuse en als geheel) is van voldoende niveau
- 2 de toetsen en opdrachten zijn van voldoende niveau;
- 3 de afstudeeropdrachten (c.q. -projecten of -scripties) zijn van voldoende niveau;
- 4 de afgestudeerden hebben een WO-, respectievelijk HBO-niveau bereikt.

Aspect 1.2   Afstemming van het onderwijs op de eisen van het maatschappelijk werkveld, in zoverre van toepassing

Kwaliteitseisen:

- 5 het programma (in de propedeuse en als geheel) is afgestemd op deze eisen;
- 6 de toetsen en opdrachten zijn afgestemd op deze eisen;
- 7 de afstudeeropdrachten zijn afgestemd op deze eisen;
- 8 de competenties van de afgestudeerden zijn afgestemd op deze eisen.

Welke contacten zijn er met het beroepenveld?

Aspect 1.3   Dekking van het onderwijs

Kwaliteitseisen:

- 9 alle belangrijke kennisgebieden komen aan bod;
- 10 het onderwijs is actueel;
- 11 het onderwijs is afgestemd op de vooropleiding en op andere relevante studentkenmerken;
- 12 het onderwijs kent een juiste mate van differentiatie en specialisatie;

Is er sprake van een duidelijk en helder beleid met betrekking tot en een toegankelijke procedure voor vrijstellingen?

Aspect 1.4   Samenhang van het onderwijs

Kwaliteitseisen:

- 13 er is sprake van een geïntegreerd onderwijsprogramma;
- 14 de propedeuse oriënteert op en selecteert voor de hoofdfase.

Aspect 1.5   Relatie tussen doelstelling en inhoud

Kwaliteitseisen:

- 15 de opleiding heeft, vanuit de eigen verantwoordelijkheid van de instelling, voor het onderwijs doelstellingen opgesteld;
- 16 de eindtermen zijn afgeleid van de doelstellingen;
- 17 de inhoud van het programma dekt alle eindtermen.

Rubriek 2   Kwaliteit van het onderwijsproces

Aspect 2.1   Factoren die van invloed zijn op de studievoortgang

Kwaliteitseisen:

- 18 het onderwijs speelt in op de verschillende leerstijlen van studenten en stimuleert hen tot zelfverantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces;
- 19 de opleiding heeft de voorwaarden voor de uitvoering van de studieactiviteiten tijdig gerealiseerd;
- 20 de informatie over het onderwijs en de studieactiviteiten is voor studenten tijdig beschikbaar en is toereikend;
- 21 de toetsmomenten zijn voldoende in aantal en evenwichtig gespreid.

Aspect 2.2   Verhouding van de werkelijke studielast tot de wettelijk vereiste studielast

Kwaliteitseisen:

- 22 de studielast is geprogrammeerd conform de wettelijke vereisten;
- 23 de werkelijke studielast komt overeen met de nominale, in totaal en qua spreiding.

Op welke wijze wordt de erkenning en registratie van extern verworven kwalificaties gerealiseerd?

Aspect 2.3   Afstemming van de vormgeving van het onderwijs op de onderwijsinhoud

Kwaliteitseisen:

- 24 de opleiding hanteert een helder didactisch concept;
- 25 de werkvormen zijn afgestemd op het bereiken van de eindtermen;
- 26 de werkvormen zijn gevarieerd en stimuleren actieve en geïntegreerde kennisverwerving.

Aspect 2.4   Studiebegeleiding

Kwaliteitseisen:

- 27 het begeleidingssysteem functioneert adequaat;
- 28 de regeling van het studieadvies in de propedeuse voldoet aan de wettelijke vereisten;
- 29 het systeem van studievoortgangregistratie functioneert adequaat.

Aspect 2.5   Beoordeling en de toetsing van het onderwijs

Kwaliteitseisen:

- 30 de vorm van de toetsen is geschikt voor wat de opleiding wil toetsen, gezien de leerdoelen van dat programmaonderdeel;
- 31 de beoordelingssystematiek en -criteria zijn vastgelegd, transparant en operationeel.

Rubriek 3 Rendement

Aspect 3.1 Kwalitatief rendement

Voor aangewezen onderwijs wordt dit direct betrokken bij rubriek 1

Kwaliteitseisen:

- 32 de afgestudeerden hebben een WO-, respectievelijk HBO-niveau bereikt (zie 1.1);
- 33 de competenties van de afgestudeerden zijn afgestemd op de eisen van het maatschappelijk werkveld (zie 1.2).

Aspect 3.2 Kwantitatief rendement

Voor aangewezen onderwijs wordt dit indirect betrokken bij rubriek 2; de eisen worden betrokken bij de rubriek studievoortgang als indicator, in het bijzonder gelet op de studiefinanciering.

Kwaliteitseisen:

- 34 het studierendement voldoet;
- 35 de gemiddelde verblijfsduur voldoet.

Rubriek 4 Randvoorwaarden

Aspect 4.1 Kwaliteit van het personeel

Kwaliteitseisen:

- 35 het docerend personeel is vakinhoudelijk bekwaam; dit wordt betrokken bij rubriek 1;
- 36 het docerend personeel is didactisch bekwaam; dit wordt betrokken bij rubriek 2;
- 37 het personeel treedt op als uitvoerder en medeontwikkelaar van het onderwijsbeleid van de organisatie. Deze kwaliteitseis wordt niet door de overheid betrokken op het aangewezen hoger onderwijs.

Aspect 4.2 Financiering van de opleiding

Dit aspect is niet in de vorm van kwaliteitseisen uitgewerkt; voor zover dit nog geschiedt worden deze kwaliteitseisen niet door de overheid betrokken op het aangewezen hoger onderwijs.

Aspect 4.3 Materiële voorwaarden

Kwaliteitseisen:

- 38 de organisatorische voorzieningen en faciliteiten voldoen om de gestelde doelen te bereiken; dit wordt betrokken bij rubriek 1 en 2;
- 39 de informatievoorzieningen voldoen om de gestelde doelen te bereiken; dit wordt betrokken bij rubriek 2.

Aspect 4.4   Organisatie en het management

Kwaliteitseisen:

- 40 de structuur van de organisatie draagt bij aan het realiseren van de gestelde doelen;
- 41 er is voldoende draagvlak voor onderwijsvernieuwing;
- 42 het management toont voldoende beleidsvoerend vermogen;
- 43 de opleidingscommissie functioneert adequaat.

Deze kwaliteitseisen worden niet door de overheid betrokken op het aangewezen hoger onderwijs.

Aspect 4.5   Interne kwaliteitszorg

Kwaliteitseisen:

- 44 evaluatie en verbetering van de onderwijskwaliteit vindt systematisch en cyclisch plaats;
- 45 de verschillende onderdelen vormen samen een integraal systeem van kwaliteitszorg.

Is er sprake van een gezonde bedrijfsvoering?

De zelfevaluatie: een handreiking

Belangrijke input voor het uiteindelijke accreditatie/visitatietraject zijn de rapportages die instellingen zelf reeds hebben uitgevoerd: zelfevaluaties maar ook ISO-evaluaties. Om efficiëntieredenen is het niet gewenst dat externe evaluatiecommissies daar waar extern gelegitimeerde oordelen voorhanden zijn opnieuw intensief onderzoek plegen. Daar waar sprake is van ISO-certificering kan een evaluatiecommissie volstaan met verificatie (die het karakter heeft van een actualiteitscheck) bij de bedoelde kwaliteitsaspecten. In dit document staat vermeld welke kwaliteitsaspecten het zou kunnen betreffen.

Door middel van een sterkte/zwakte (SWOT)-analyse dienen de sterke en zwakte punten van een opleiding op de onderscheiden kwaliteitseisen in eerste instantie door de instelling zelf beoordeeld te worden. Belangrijk hierbij is ook om naast het signaleren van deze punten ook aan te geven welke verbeteracties in gang gezet zijn en of deze al tot resultaat hebben geleid.

In onderstaande handreiking voor de zelfevaluatie voor het aangewezen onderwijs wordt bij elk kwaliteitscriterium een korte toelichting gegeven wat er onder dit begrip verstaan moet worden.

Vervolgens komen per kwaliteitscriterium de verschillende kwaliteitseisen aan de orde, waarbij tevens een aantal onderliggende vragen worden gesteld die als uitgangspunt dienen voor de zelfevaluatie én de uiteindelijke accreditatie/visitation.

Ter oriëntatie voor de instellingen worden er per vraag ook mogelijke indicatoren genoemd, die als uitgangspunt kunnen dienen voor de sterkte/zwakteanalyse. Hierbij wordt ook aangegeven óf en in welke mate deze indicatoren van toepassing zijn voor het voltijd-, deeltijd-, dual- en/of afstandsonderwijs.

RUBRIEK 1: KWALITEIT VAN DE ONDERWIJSINHOUD

1.1. HBO-niveau van het onderwijs

Toelichting:

Het aspect 'niveau' betreft de verantwoording van de opleiding dat studenten op HBO- of WO-niveau afstuderen. Uiteindelijk beantwoordt het niveau van de afgestudeerden de vraag of het niveau van het onderwijs voldoende is. Maar daar gaat aan vooraf dat het programma, als geheel en in zijn onderdelen, van voldoende niveau is. 'Niveau' is geen enkelvoudig begrip, dat enkelvoudig kan worden gedefinieerd of gemeten. In verschillende contexten heeft het verschillende betekenissen. Niettemin is het een essentieel onderdeel van kwaliteit van onderwijs. Van accreditatie/evaluatiecommissies wordt verwacht dat zij hierover expliciete uitspraken doen. Maar ook van de opleidingen zelf wordt verwacht dat zij de criteria voor het beoogde niveau van het onderwijs hebben geëxpliciteerd en extern hebben gelegitimeerd.

De toetsen en opdrachten zijn op te vatten als 'assessments', als proeven van bekwaamheid en weerspiegelen als zodanig het niveau dat de opleiding met het desbetreffende onderwijs nastreeft. Stageopdrachten worden hier eveneens bij betrokken.

Gezien het grote belang van de afstudeeropdracht, op zich genomen, maar ook in relatie tot het afgeven van het getuigschrift, is aan het niveau hiervan een aparte kwaliteitseis gewijd.

De achterliggende redenering is, dat als het onderwijs en de toetsen inhoudelijk van niveau zijn, zowel in het algemeen als in de afzonderlijke onderdelen, aan een essentiële voorwaarde is voldaan om afgestudeerden van voldoende niveau af te leveren. Het programma en de toetsen maken het mogelijk dat het vereiste eindniveau wordt gehaald; uit het niveau van de afstudeeropdracht en van de afgestudeerden blijkt of het ook daadwerkelijk wordt gehaald.

De rol die de eindtermen hebben bij het zodanig inrichten van het programma dat een voldoende niveau wordt bereikt, komt in *aspect 1.5* aan de orde.

Kwaliteitseisen:

1. *Het programma (in de propedeuse en als geheel) is van voldoende niveau.*

- Voor de opleiding zijn duidelijke en heldere doelstellingen geformuleerd waaruit blijkt over welke kennis/inzicht/vaardigheden/houding/competenties de afgestudeerden moeten beschikken aan het einde van de opleiding in het kader van het beroepsbeeld.
- Uit deze doelstellingen blijkt een duidelijke visie op het beroepenveld alsmede de eisen die het beroepenveld stelt aan (beginnende) beroepsbeoefenaars.
- De relatie tussen het beroepsprofiel en het eigen beroepsbeeld kunnen hun grondslag vinden in landelijke overeengekomen opleidingskwalificaties.

Mogelijke indicatoren voor de sterkte/zwakteanalyse:

- De instelling maakt aantoonbaar gebruik van documenten waarin deze doelstellingen helder staan geformuleerd. Te denken valt aan:
  - Onderwijs- en examenregelingen;
  - Beroepsprofielen en kernkwalificatie-documenten;
  - Indien dit niet het geval is: procedures voor de legitimering van de gehanteerde beroepsprofielen door een representatief draagvlak binnen het werkveld.
- De instelling kan aantonen nadrukkelijk betrokken te zijn of zelfs actief te participeren in (landelijke) platforms waar deze beroepsprofielen worden opgesteld; in ieder geval

kan duidelijk worden aangetoond dat men tijdig op de hoogte gehouden wordt van de noodzakelijke veranderingen.

- Dit element kan onderdeel zijn van het ISO-certificeringstraject.
- Er is sprake van een bepaalde kwaliteitssystematiek waarin een daadwerkelijke en frequente toetsing van de gehanteerde beroepsprofielen door (wetenschappelijke) gezaghebbenden uit werkveld kan worden aangetoond.
- Aangegeven kan worden op welke wijze de instelling het herzieningsbeleid van de opleidingen heeft uitgevoerd op basis van eventuele wijzigingen in het beroepsprofiel en de daarmee samenhangende kernkwalificaties.

2. *De toetsen en opdrachten zijn van voldoende niveau.*

- De opdrachten en toetsvormen zijn adequaat, gegeven het type leerdoelen dat werd nagestreefd (kennis, inzichten, vaardigheden, houdingen).
- De inhoud van de opdrachten en de toetsing komen overeen met de geformuleerde leerdoelen van het betreffende programmaonderdeel.
- De criteria voor de beoordeling van de opdrachten en toetsresultaten zijn helder en eenduidig en bij docenten en studenten bekend.
- De toetsen en opdrachten hebben voldoende diepgang.

Mogelijke indicatoren voor de sterkte/zwakteanalyse:

- Tevredenheid studenten. De instelling onderzoekt op een systematische wijze de klanttevredenheid van de studenten over de gehanteerde toetsystematiek; hierbij worden ook bepaalde normen gehanteerd.
- Systematisch onderzoek naar het oordeel van docenten over de ontwikkelde toetsen.
- Oordeel van inhoudelijk deskundigen over deze kwaliteitseis is onderdeel kwaliteitssystematiek.

3. *de afstudeeropdrachten (c.q. -projecten of -scripties) zijn van voldoende niveau.*

- De afstudeeropdrachten zijn relevant gezien de eindtermen van de opleiding. Uit de afstudeeropdracht blijkt duidelijk dat de afgestudeerde over de in het curriculum geformuleerde competenties beschikt.

Mogelijke indicatoren voor de sterkte/zwakteanalyse:

- Tevredenheid studenten. De instelling onderzoekt op een systematische wijze de klanttevredenheid van de studenten over de gehanteerde toetsystematiek.
- Systematisch onderzoek naar het oordeel van docenten over de ontwikkelde toetsen.
- Oordeel van inhoudelijk deskundigen over deze kwaliteitseis is onderdeel kwaliteitssystematiek.

4. *De afgestudeerden hebben een HBO-niveau bereikt.*

- Het werkveld is tevreden over de kwalificaties van de afgestudeerden.
- Afgestudeerden werkzaam in het beroepenveld constateren geen onoverkomelijke lacunes in de verworven kennis.
- De opleiding verricht regelmatig een evaluatieonderzoek onder zowel het beroepenveld als de afgestudeerden.

Mogelijke indicatoren voor de sterkte/zwakteanalyse:

- De laatste vraag geeft eigenlijk de indicator aan. Het gaat hier om een bepaalde vastgelegde systematiek.

1.2 Afstemming van het onderwijs op de eisen van het maatschappelijk werkveld

Toelichting:

Het aspect 'afstemming' betreft de verantwoording van de opleiding dat de afgestudeerden beschikken over de vereiste kwalificaties, ook wel als 'competenties' aangeduid. Dit aspect is de pendant van *aspect 1.1*. Het verschil tussen *aspect 1.1* en *1.2* is dat het bij *1.1* gaat om de diepgang van de opleiding, met andere woorden is het programma zwaar genoeg, terwijl bij *1.2* de reikwijdte centraal staat, waarbij het van belang is dat alle relevante onderdelen in de studie in voldoende mate aan bod komen. Welke kwalificaties vereist zijn, komt tot stand in afstemming met 'het maatschappelijk werkveld'. Voor sommige opleidingen bestaat dit werkveld uit een welomschreven beroepspraktijk. Voor de meeste WO-opleidingen, maar ook voor veel HBO-opleidingen bestaat zo'n beroepspraktijk in engere zin niet. Het maatschappelijk werkveld bestaat uit een breed scala aan functies en sectoren waartoe de afgestudeerde toegang heeft. In de lijn van deze ruime opvatting van 'maatschappelijk werkveld' past het om bij elke opleiding de vraag te stellen naar de afstemming. Met 'afstemming' wordt niet een volgzaam houding van de kant van de opleiding bedoeld. Integendeel, afstemming is een wederzijds proces, waarin opleidingen hun visie en profilering inbrengen. Met 'eisen' worden niet functiespecifieke eisen bedoeld, maar maatschappelijk relevante eisen, die recht doen aan het karakter en de doelstellingen van het hoger onderwijs. Voor steeds meer HBO-opleidingen geldt, dat de afstemming op de eisen van het werkveld vorm heeft gekregen in landelijk vastgestelde beroeps- en opleidingsprofielen. Deze vormen dan een belangrijk referentiepunt bij de beoordeling van de afstemming die een opleiding heeft weten te realiseren tussen onderwijs en beroepspraktijk.

Kwaliteitseisen:

5. Het programma is afgestemd is op deze eisen.

- Visie op beroep is expliciet, helder en duidelijk beargumenteerd.
- Visie is gebaseerd op, indien aanwezig, landelijke samenwerking.
- Eigen beroepsvisie, landelijke kernkwalificaties en handelen beroepsbeoefenaren zichtbaar als uitgangspunt gehanteerd.

Mogelijke algemene indicatoren voor de sterkte/zwakteanalyse:

- in alle relevante documenten staan de doelstellingen helder verwoord;
- de instelling kan aantonen zorgvuldig zorg te dragen voor de actualisering van de programma's;
- indien van ISO-certificering sprake is, dan vormt dit een onderdeel;
- door middel van een (kwaliteits)systematiek worden de gehanteerde beroepsprofielen getoetst;
- het herzieningsbeleid is aantoonbaar en procedureel vastgelegd.

6. De toetsen en opdrachten zijn afgestemd op deze eisen.

- De toetsen en opdrachten laten duidelijke relatie zien tussen theoretische en praktische programmaonderdelen.

Mogelijke algemene indicatoren voor de sterkte/zwakte analyse:

- in alle relevante documenten staan de doelstellingen helder verwoord;
- de instelling kan aantonen zorgvuldig zorg te dragen voor de actualisering van de programma's;
- indien van ISO certificering sprake is, dan vormt dit een onderdeel;

- door middel van een (kwaliteits)systematiek worden de gehanteerde beroepsprofielen getoetst;
- het herzieningsbeleid is aantoonbaar en procedureel vastgelegd.

7. De afstudeeropdrachten zijn afgestemd op deze eisen.

- De afstudeeropdracht geeft een relevant beeld over de kenmerken en of ontwikkelingen binnen het beroepenveld.

Mogelijke algemene indicatoren voor de sterkte/zwakte analyse:

- in alle relevante documenten staan de doelstellingen helder verwoord;
- de instelling kan aantonen zorgvuldig zorg te dragen voor de actualisering van de programma's;
- indien van ISO certificering sprake is, dan vormt dit een onderdeel;
- door middel van een (kwaliteits)systematiek worden de gehanteerde beroepsprofielen getoetst;
- het herzieningsbeleid is aantoonbaar en procedureel vastgelegd.

8. De competenties van de afgestudeerden zijn afgestemd op deze eisen.

- Eindtermen geven inzicht in specifieke kennis, vaardigheden, houdingen en inzichten die studenten moeten verwerven tijdens hun opleiding en hoe deze tot uitdrukking moeten komen.

Mogelijke algemene indicatoren voor de sterkte/zwakte analyse:

- in alle relevante documenten staan de doelstellingen helder verwoord;
- de instelling kan aantonen zorgvuldig zorg te dragen voor de actualisering van de programma's;
- indien van ISO certificering sprake is, dan vormt dit een onderdeel;
- door middel van een (kwaliteits)systematiek worden de gehanteerde beroepsprofielen getoetst;
- het herzieningsbeleid is aantoonbaar en procedureel vastgelegd.

9. Beroepenveldcommissie.

Van 5 t/m 8 geldt ook dat ze, waar dat gewenst en/of mogelijk is, directer zijn afgestemd op het beroepenveld. Een optimale relatie/praktijk moet worden nagestreefd.

- Een beroepenveldcommissie, waarvan de samenstelling representatief is voor het beroepenveld waarvoor wordt opgeleid, adviseert de opleiding met betrekking tot beroepsmatige en inhoudelijke zaken.

Mogelijke indicatoren voor de sterkte/zwakteanalyse:

Het advies van de beroepenveldcommissie wordt zichtbaar verwerkt in het beleid van de opleiding. Het gaat ook hier weer om een kwaliteitssystematiek en het aangeven van verbeteringen.

1.3 Dekking van het onderwijs

Toelichting:

'Dekking' valt te bezien vanuit een viertal verschillende invalshoeken:

- 1 De vraag of de inhoud van het curriculum aan de eisen van het vak en het werkveld voldoet.
- 2 De vraag of er in het curriculum voldoende aandacht is voor recente ontwikkelingen in het vak en het werkveld.

- 3 De vraag of het programma voldoende flexibel is ingericht en rekening houdt met verschillen tussen studenten, gezien hun vooropleiding of andere relevante studentkenmerken. Dit betekent een transparant en toegankelijk vrijstellingen beleid. Ook de toetsingsmogelijkheden in geval van EVC zijn hier een belangrijk gegeven.
- 4 De vraag of er een adequaat evenwicht bestaat tussen het gemeenschappelijke programma en de differentiaties.

Kwaliteitseisen:

10. Alle belangrijke kennisgebieden komen aanbod.

- De programmaonderdelen zijn zo gekozen dat alle kennisgebieden die noodzakelijk zijn om de gestelde eindtermen te bereiken, worden aangeboden.

Mogelijke algemene indicatoren voor de sterkte/zwakte analyse:

- in alle relevante documenten staan de doelstellingen helder verwoord;
- de instelling kan aantonen zorgvuldig zorg te dragen voor de actualisering van de programma's;
- indien van ISO certificering sprake is, dan vormt dit een onderdeel;
- door middel van een (kwaliteits)systematiek worden de gehanteerde beroepsprofielen getoetst;
- het herzieningsbeleid is aantoonbaar en procedureel vastgelegd.

11. Het onderwijs is actueel.

- Actualiteit van het onderwijs blijkt mede uit de snelheid van integratie van inhoudelijke aanpassingen van de opleidingsdoelstellingen vanuit veranderende inzichten uit het beroepenveld, landelijke opleidingskwalificaties en maatschappelijke veranderingen in het algemeen.

Mogelijke indicatoren voor de sterkte/zwakteanalyse:

- Zie 1.1. Oordeel studenten, docenten en gezaghebbenden over snelheid van integratie van inhoudelijke aanpassingen in de opleiding.
- Instelling hanteert hiervoor ook een duidelijke kwantitatieve normering.
- Mogelijkheid tot opnemen in ISO-traject.
- Aantoonbaarheid assortimentsbeleid.

Alsmede de algemene indicatoren:

- in alle relevante documenten staan de doelstellingen helder verwoord;
- de instelling kan aantonen zorgvuldig zorg te dragen voor de actualisering van de programma's;
- indien van ISO-certificering sprake is, dan vormt dit een onderdeel;
- door middel van een (kwaliteits)systematiek worden de gehanteerde beroepsprofielen getoetst;
- het herzieningsbeleid is aantoonbaar en procedureel vastgelegd.

12. Het onderwijs is afgestemd op de relevante kenmerken van de studenten (waaronder de vooropleiding).

- De opleiding heeft een duidelijke en beargumenteerde visie op de specifieke kwalificaties waarover een instromende student moet beschikken om met goed gevolg de propedeuse c.q. de opleiding te volgen.
De Hogeschool is gehouden om eerlijke voorlichting te geven over de vooropleiding en de mogelijkheden tot het volgen van de studie. De Hogeschool moet ook voldoende faciliterend zijn voor het goed kunnen volgen van de opleiding.

Echter: de (werkgever van de)student zelf zorgt voor de financiering.
De student is verantwoordelijk voor het maken van de uiteindelijke keuze.

Mogelijke indicatoren voor de sterkte/zwakteanalyse:
het voorlichtings- en informatiemateriaal dat de instelling voor de (aankomende) studenten ter beschikking heeft.

13. Het onderwijs kent een juiste mate van differentiatie en specialisatie.

- Docenten en studenten ervaren een inhoudelijke relatie tussen de verschillende programmaonderdelen en constateren geen overlappingsen en hiaten.

Mogelijke indicatoren voor de sterkte/zwakteanalyse:

- Kwaliteitseis is tevens indicator.

14. Er is sprake van een duidelijk beleid en een toegankelijke procedure met betrekking tot vrijstellingen.

- CRITERIA VOOR DE VERLENING VAN VRIJSTELLINGEN.
- Zijn geëxpliceerd en inhoudelijk beargumenteerd.
- De vrijstellingscriteria zijn bij docenten en studenten bekend.
- Het wel of niet verlenen van vrijstellingen wordt (naar studenten) inhoudelijk beargumenteerd.

Mogelijke indicatoren voor de sterkte/zwakteanalyse:

- Onderliggende vragen zijn tevens indicatoren.
- Vrijstellingenbeleid. De instelling wordt verondersteld om rekening te houden met extern verworven kwalificaties, doch tevens na te gaan in hoeverre deze daadwerkelijk zijn gerealiseerd door middel van toetsing.

1.4 Samenhang van het onderwijs

Toelichting:

Het aspect 'samenhang' betreft de mate waarin er sprake is van een geïntegreerd onderwijsprogramma, dat wil zeggen:

- Is er sprake van horizontale samenhang?
- Is er sprake van verticale samenhang?
- Is er sprake van samenhang tussen theorie en praktijk?

Een kwaliteitskenmerk van eigentijdse onderwijsprogramma's is dat de programma-onderdelen zoveel mogelijk geïntegreerd worden aangeboden op basis van een geëxpliciteerd onderwijsconcept. Dit onderwijsconcept kan variëren: PGO, project-onderwijs, competentieleren, ontwerpgericht onderwijs, afstandsonderwijs en anderen. Deze concepten zijn richtinggevend bij het realiseren van een geïntegreerd programma. Daarbij wordt aangetekend, dat integratie geen doel op zich is, maar een middel tot het bereiken van het beoogde niveau (*aspect 1.1*) en de beoogde kwalificaties (*aspect 1.2*). Ook voor het aangewezen onderwijs geldt dat hier sprake is van een middel om na te lopen of het onderwijs c.q. de onderwijspakketten op goede beredeneerde wijze zijn samengesteld.

Dit aspect is tevens de juiste plek om de vraag te stellen naar de oriënterende en selecterende functie van de propedeuse.

Kwaliteitseisen:

15. Er is sprake van een geïntegreerd onderwijsprogramma.

- Er bestaat een relevante, inhoudelijke afstemming en integratie tussen de theoretische programmaonderdelen en het vaardigheidsonderwijs.
- Deze samenhang is terug te vinden in de geformuleerde eindtermen.

Mogelijke indicatoren voor de sterkte/zwakteanalyse:

Voor de studenten in de voltijd en de duale trajecten dient de integratie extra aandacht te krijgen.

16. De propedeuse oriënteert op en selecteert voor de hoofdfase.

- In de propedeuse wordt in het kader van een de oriënterende functie een reëel en adequaat beeld geschetst van het beroepenveld. De nadruk ligt hier sterk op de voltijd en de duale trajecten.

Mogelijke indicatoren voor de sterkte/zwakteanalyse:

- Mening van studenten, docenten en externe gezaghebbenden van belang.

1.5 Relatie tussen doelstelling en inhoud

Toelichting

Het aspect 'relatie' richt zich op de relatie tussen de doelstellingen en de inhoud van het programma. De term 'doelstelling' wordt, zoals gebruikelijk is in het wetenschappelijk onderwijs, opgevat als van globalere orde dan 'eindterm'. In de doelstellingen komen twee benaderingen bijeen. Aan de ene kant geven de doelstellingen weer welk niveau (*aspect 1.1*) en welke afstemming (*aspect 1.2*) de opleiding nastreeft. Van de andere kant heeft de opleiding, als onderdeel van een organisatie, een missie en - in het verlengde daarvan - eigen doelstellingen, die men in het onderwijs wil bereiken. In *aspect 1.5* is er aandacht voor de eigen verantwoordelijkheid van de opleiding en de vertaling daarvan in doelstellingen voor het programma.

Vervolgens is de vraag aan de orde, hoe de doelstellingen doorwerken in de inhoud van het onderwijsprogramma. In deze doorwerking vervullen de eindtermen een schakelrol. Enerzijds is er de vraag of de eindtermen daadwerkelijk zijn afgeleid van de doelstellingen. Anderzijds is er de vraag of de inhoud van het programma alle eindtermen dekt.

Kwaliteitseisen:

17. De opleiding heeft doelstellingen voor het onderwijs opgesteld.

- De inhoudelijke samenhang tussen de verschillende programmaonderdelen is in relevante opleidingsdocumenten geëxpliceerd.
De wijze waarop de voorlichting aan de studenten erover is geregeld, naar vorm en inhoud.

Mogelijke indicatoren voor de sterkte/zwakteanalyse:

- Onderwijs- en examenregelingen.

18. De eindtermen zijn afgeleid van de doelstellingen.

- De uit de doelstellingen geformuleerde eindtermen vinden hun weerslag in de bij de afzonderlijke programmaonderdelen geformuleerde leerdoelen.
- De leerdoelen zijn zinvol met oog op de beroepsuitoefening en worden zoveel mogelijk beschreven in concrete gedragstermen.

Mogelijke indicatoren voor de sterkte/zwakteanalyse:

- Onderwijs- en examenregelingen.
- Beroepsprofielen en de daarmee samenhangende kernkwalificaties.

19. De inhoud van het programma is afgestemd op het bereiken van de eindtermen.

- Tussen de programmaonderdelen bestaat een adequaat evenwicht; met andere woorden de verschillende studiedoelen moeten inhoudelijk corresponderen.

Mogelijke indicatoren voor de sterkte/zwakteanalyse:

- Oordeel externe inhoudelijk deskundigen. Hierbij valt te denken aan een door de instelling ingerichte adviesraad.

RUBRIEK 2. KWALITEIT VAN HET ONDERWIJSPROCES

2.1 Factoren die van invloed zijn op de studievoortgang

Toelichting: Het aspect studievoortgang is gericht op de factoren die van invloed zijn op de studievoortgang. Het vertrekpunt hierbij is eis twintig. Specifiek dient bij studievoortgang aandacht besteed te worden aan de wijze waarop de student begeleid wordt tijdens de afgesproken studieroute. Ook dient er aandacht te zijn voor het feit of er studiebelemmerende factoren hebben voorgedaan. Indien dit het geval is dan dient aangegeven te worden wat de belemmeringen betroffen en wat er aan gedaan is om de belemmeringen op te heffen en op welke wijze men deze belemmeringen in de toekomst denkt te voorkomen.

In ieder geval dient aandacht besteed te worden aan het feit of de volgende drie voorwaarden op voldoende wijze zijn ingevuld, dit omdat deze voorwaarden een bijzondere invloed hebben op de studievoortgang:

- De materiele en organisatorische voorwaarden, zodat de student de studieactiviteiten kan uitvoeren zoals ze in het programma zijn gepland; met studieactiviteiten worden onder meer bedoeld: werkgroepen, projecten, stages en afstudeeropdrachten.
- Dit geldt met name voor de voltijd en de deeltijdstudenten.
- De informatie over het onderwijs; onvolledige, te late of steeds gewijzigde informatie blijkt vaak een struikelblok te zijn voor studenten bij zowel de studieplanning als het studeren zelf.
- Spreiding en frequentie van de toetsmomenten, inclusief de herkansingen. Voor studenten die al enige studieovertraging hebben blijkt dit vaak een struikelblok te zijn.

Kwaliteitseisen:

20. *Het onderwijs speelt in op de verschillende leerstijlen van studenten en stimuleert hen tot zelfverantwoordelijkheid voor het eigen leerproces.*

Toelichting: Tot uitdrukking dient te komen dat de opleiding beschikt over een goed beargumenteerde visie op het onderwijzen aan en leren van (de diverse groepen) HBO-studenten.

Specifiek dient aandacht besteed te worden aan de aansluiting op de beroepspraktijk. Duidelijk dient te zijn dat de keuze van de werkvormen/studieactiviteiten inhoudelijk vanuit de onderwijsvisie zijn onderbouwd en in relevante opleidingsdocumenten zijn beschreven. Door middel van een SWOT-analyse kan vervolgens bekeken worden of:

- De werkvormen in de praktijk adequaat blijken te zijn gegeven de aard van de leerdoelen.
- De werkvormen daadwerkelijk een actieve kennisverwerving stimuleren.
- De werkvormen een integratie van kennis, beroepsvaardigheden en beroepshouding bevorderen.
- Het studiemateriaal geschikt is met het oog op een efficiënte leerroute van studenten.
- Er specifieke aandacht is voor de positie van de deeltijdstudent en de studie die gevolgd wordt via het afstandsonderwijs. Overigens gaat het hierbij niet alleen om een beargumenteerde redenering het mogelijk ontbreken van verschillende werkvormen. Juist ook de kracht van het deeltijdonderwijs, waarbij studenten veelal hun werkervaring meebrengen, moet worden benadrukt waar het deze groep om gaat, is een intensieve theoretische scholing om uiteindelijk het diploma te kunnen behalen, al dan niet met een bepaald civiel effect.
- Er is, afhankelijk van de doelgroep, een efficiënte keuze gemaakt uit de mogelijke didactische werkvormen en de gewenste leeractiviteiten.
- Er wordt bij voltijds en dualstudenten tevens aandacht besteed aan een toename van het aantal uren zelfstudie. Tevens dient voor deze groep bekeken te worden of er een toename is tijdens de studie van het aantal docentonafhankelijke werkvormen.

Kwaliteitseisen:

21. *De opleiding heeft de voorwaarden voor de uitvoering van deelstudieactiviteiten tijdig gerealiseerd. Zie ook ISO.*

Toelichting: Bij de zelfevaluatie dient nagegaan te worden of de voorwaarden voor uitvoering van de studieactiviteiten adequaat zijn vastgelegd in procedures en richtlijnen. Tevens dient bekeken te worden in hoeverre deze procedures en richtlijnen in de praktijk ook goed worden uitgevoerd. Indien van toepassing kan dit punt mede aan de hand van

ISO-rapportages, interne auditrapporten en docent- en studentevaluaties in de zelfevaluatie worden betrokken.

Bij dit punt zal de positie van de student die de opleiding via het afstandsonderwijs en in deeltijd volgt, moeten worden toegelicht. Men studeert thuis, in de eigen tijd en naar eigen inzicht en tempo. Het instituut is hierbij faciliterend. Zowel de leerstof, theorie en didactiek ineen, als de begeleiding moeten de student ook wel de gelegenheid bieden om deze naar tevredenheid van de klant te kunnen volgen en af te ronden.

22. *De informatie over het onderwijs en de studieactiviteiten is voor studenten tijdig beschikbaar en is toereikend. Zie ook ISO.*

Toelichting: Bij de zelfevaluatie dient nagegaan te worden of de informatieverstrekking over het onderwijs en de studieactiviteiten voor studenten zijn vastgelegd in procedures, richtlijnen en opleidingsdocumenten. Tevens dient bekeken te worden in hoeverre deze procedures en richtlijnen in de praktijk ook goed worden uitgevoerd. Indien van toepassing kan dit punt mede aan de hand van ISO-rapportages, interne auditrapporten en docent- en studentevaluaties in de zelfevaluatie worden betrokken.

23. *De toetsmomenten zijn voldoende in aantal en evenwichtig gespreid.*

Toelichting: Bij de zelfevaluatie dient nagegaan te worden of de toetsmomenten op een evenwichtige wijze over de gehele studieduur zijn verspreid. Daarnaast dient meegenomen te worden of er voldoende herkansingsmogelijkheden zijn, die onnodig tijdverlies beperken. In dit kader dient ook de termijn waarbinnen de student uitslag krijgt in de zelfevaluatie betrokken te worden. Tenslotte dient nagegaan te worden of de planning van de toetsmomenten bij de studenten bekend is en conform de afspraak wordt uitgevoerd. Indien van toepassing kan dit punt mede aan de hand van ISO-rapportages, interne auditrapporten, opleidingsdocumenten en docent- en studentevaluaties worden beoordeeld.

2.2. Verhouding van de werkelijke studielast tot de wettelijk vereiste studielast

Het aspect studielast is gericht op de verhouding van de werkelijke studielast tot de wettelijk vereiste studielast. Voor de helderheid is het van belang studielast en studie-inzet van elkaar te onderscheiden. Studielast is een uitdrukking van de studiebelasting, die het geprogrammeerde onderwijs veronderstelt. Studie-inzet is het aantal uren dat een student feitelijk studeert. In de WHW is bepaald dat de studielast wordt uitgedrukt in studiepunten. Een studiepunt is gelijk aan veertig uren studie.

Kwaliteitseisen:

24. *De studielast is geprogrammeerd conform de wettelijke vereisten.*

Toelichting: Bij de zelfevaluatie dient nagegaan te worden of er voldoende waarborgen zijn voor een realistische en evenwichtige spreiding van de studielast. Tevens dient beoordeeld te worden of er voor de afzonderlijke programmaonderdelen normen voor de ingeschatte studielast zijn geëxpliciteerd en inhoudelijk beargumenteerd.

25. *De werkelijke studie-inzet komt overeen met de nominale studielast, in totaal en qua spreiding.*

Toelichting: Bij de zelfevaluatie dient tot uitdrukking te komen in hoeverre de waarborgen zoals bedoeld bij eis 24 ook daadwerkelijk in de praktijk leiden tot een studie-inzet die vergelijkbaar is met de geprogrammeerde en inhoudelijk beargumenteerde studielast.

Indien van toepassing kan dit punt mede aan de hand van docent- en studentevaluaties worden beoordeeld. Ook dient in de zelfevaluatie tot uitdrukking te komen of en zo ja in hoeverre gesignaleerde problemen ten aanzien van de werkelijke studie-inzet ten opzichte van de studielast worden geanalyseerd op oorzaken uitmondend in concrete maatregelen ter verbetering. Ten slotte dient de zelfevaluatie aandacht te besteden aan de wijze waarop bij de spreiding van de studielast de wensen van de student als uitgangspunt worden genomen (zijn er bijvoorbeeld beperkingen opgelegd aan de programmeervrijheid van de student).

26. *De erkenning EVC's wordt op adequate wijze geregistreerd.*

Toelichting: Specifieke aandacht dient besteed te worden aan de regels en procedures die op dit punt zijn gesteld. Tevens dient nagegaan te worden in hoeverre deze regels en procedures in de praktijk ook worden gehanteerd en of deze in de praktijk ook toereikend blijken te zijn.

2.3 Afstemming van de vormgeving van het onderwijs op de onderwijsinhoud

Het begrip afstemming is gericht op de afstemming van de vormgeving van het onderwijs op de inhoud van het onderwijs. Deze afstemming is van belang om de studie volgens planning te kunnen doorlopen en om de doelen te halen die de opleiding met de programmaonderdelen beoogt. De afstemming van de vormgeving van het onderwijs op de onderwijsinhoud veronderstelt een helder didactisch concept. De keuze van dit concept is aan de opleiding. Het gekozen concept dient te beogen om de actieve en geïntegreerde kennisverwerving te bevorderen. De vraag bij de zelfevaluatie is vervolgens of de opleiding dit concept ook daadwerkelijk hanteert en waaruit de doorwerking van dit concept in de praktijk blijkt. Afstemming is een wederzijds proces. Enerzijds is de vraag aan de orde of het concept past bij de inhoud van het onderwijsprogramma. Anderzijds gaat het om de sturende werking van het concept, niet alleen op de vormgeving van het onderwijs, maar ook op de structurering van de onderwijsinhoud. In de wederzijdse afstemming van de vormgeving en inhoud spelen de werkvormen een centrale rol. Ook hier geldt een afstemmingsvraag: zijn de werkvormen afgestemd op het bereiken van de eindtermen, of staat de keuze van werkvormen min of meer los van de inhoud en de eindtermen. In ieder geval dienen de werkvormen bij voltijd en duaalstudenten gevarieerd te zijn teneinde zelfwerkzaamheid, actieve kennisverwerving en integratie van deze kennis te bevorderen. De vraag is of de werkvormen dit doel daadwerkelijk dienen. Omdat zelfstudie tot de werkvormen wordt gerekend, wordt de kwaliteit van het studiemateriaal bij de beoordeling van de werkvormen betrokken.

Kwaliteitseisen:

27. *Er is sprake van een helder didactisch concept.*

28. *De werkvormen zijn afgestemd op het bereiken van de eindtermen.*

29. *Er is, met name voor de voltijds en de deeltijdstudenten, een actieve en geïntegreerde kennisverwerving mogelijk.*

2.4 Studiebegeleiding

Begeleiding is van groot belang voor studievoortgang. Met begeleiding wordt een breed scala aan activiteiten en voorzieningen aangeduid. De eerste vorm van begeleiding is de directe begeleiding bij het leerproces. Deze begeleiding is nauw verbonden met de werkvormen, zeker als deze op integratie en actieve kennisverwerving zijn gericht. De docent treedt dan als coach en begeleider van leerprocessen op. De begeleiding bij de

stage- en afstudeeropdrachten verdient bij de zelfevaluatie bijzondere aandacht. Achter deze directe op het leerproces betrokken begeleiding functioneren andere vormen van begeleiding, gericht op studievoortgang en studieadvies. Deze verschillende vormen van begeleiding dienen samen een overzichtelijk en goed functionerend systeem te vormen. Tot slot geldt dat voor elk van de hiervoor genoemde vormen van begeleiding de ondersteuning door een adequaat registratiesysteem van de studievoortgang onmisbaar is. Het betreft niet alleen een administratief systeem van studiepunten, maar ook een signaleringssysteem van studievertraging.

Kwaliteitseisen:

30. *De studiebegeleiding voldoet.*

Toelichting: bij de zelfevaluatie dient tot uitdrukking te komen dat er duidelijke afspraken bestaan over doel, soorten en invulling van de begeleiding en van de rol van de docenten hierbij. Tevens dient nagegaan te worden of deze afspraken ook in de praktijk ten uitvoer worden gebracht. Voor zover van toepassing kan hierbij tevens gebruik gemaakt worden van docent- en studentevaluaties, ISO-rapportages en interne auditrapporten.

Alhoewel het oordeel van externe deskundigen hierbij mogelijk meegenomen kan worden, is er uiteindelijk maar een partij die bepaalt of de studiebegeleiding voldoet: de betalende klant. Dit is de individuele student als koper van de cursus of de individuele student in opdracht van zijn/haar bedrijf, de financier van de cursus. Hoe is voorlichting naar de klant toe en wordt dit ook waargemaakt volgens de klant.

31. *De regeling en de praktijk van het studieadvies in de propedeuse voldoen aan de wettelijke vereisten.*

Toelichting: Bij de zelfevaluatie dient aandacht besteed te worden aan de criteria die zijn geformuleerd die een indicatie vormen voor de geschiktheid voor het beroep en voor de verdere studie in het geval van een voltijds en dualstudent. Ook dient bekeken te worden of er duidelijke afspraken bestaan over de wijze waarop de criteria gehanteerd dienen te worden en of dit in de praktijk ook daadwerkelijk zo geschiedt. Ten slotte dient bij de zelfevaluatie bekeken te worden of selectie- en verwijzingsbeslissingen conform de opgestelde criteria inhoudelijk beargumenteerd naar de student toe worden genomen.

32. *Het systeem van studievoortgangsregistratie (inclusief het signaleren van studievertraging) functioneert adequaat.*

Toelichting: Bij de zelfevaluatie dient bekeken te worden of het systeem toegankelijk is voor studiebegeleiders en of het systeem informatie kan genereren over de studievoortgang van individuele studenten en studieresultaten van groepen studenten gerelateerd aan kenmerken van de studenten. Dit verdient met name bij de voltijds studenten veel aandacht. Tevens dient nagegaan te worden of studenten regelmatig worden geïnformeerd over hun studieresultaten. Voor zover van toepassing kan hierbij tevens gebruik gemaakt worden van docent- en studentevaluaties, ISO-rapportages en interne auditrapporten. Met de vele flexibele studievormen zijn de oude studievoortgangsnormen onbruikbaar geworden. Een belangrijke indicator is nu: of en op welke wijze het de individuele student mogelijk wordt gemaakt het flexibele traject van zijn keuze te volgen.

2.5 Beoordeling en toetsing van het onderwijs

Toetsen zijn een belangrijk hulpmiddel om na te gaan of de leerdoelen en kwalificaties zijn behaald. Met toetsen wordt ook bedoeld manieren van beoordeling, zoals die bij

projecten, stage- en afstudeeropdrachten gebruikelijk zijn. Bij dit punt gaat het om de kwaliteitseisen die aan de vorm van beoordeling en toetsing worden gesteld in het licht van een goed verloop van het onderwijsproces. Allereerst dient de vorm van de toetsen (en andere manieren van beoordeling) geschikt te zijn voor wat de opleiding wil toetsen. De vorm moet aansluiten bij de inhoud en de leerdoelen, omdat anders niet kan worden getoetst of de studenten daadwerkelijk de gestelde doelen heeft gehaald. Daarnaast moet de systematiek van beoordelen en toetsen, de regelgeving daaromtrent en de criteria voor de beoordeling en toetsing helder en deugdelijk zijn. De student moet weten waar hij aan toe is en heeft recht op een faire beoordeling. Heldere beoordelingscriteria en een deugdelijke systematiek zijn ook van belang voor de beoordeling van de studentprestaties bij projecten, zodat meeliftgedrag van zwakke of ongemotiveerde studenten wordt ontmoedigd.

Kwaliteitseisen:

33. *De vorm van de toetsen (en van andere manieren van beoordeling, zoals bij projecten, stage- en afstudeeropdrachten) is geschikt voor wat de opleiding wil toetsen, gezien de leerdoelen van dat programmaonderdeel.*
34. *De beoordelingssystematiek en -criteria zijn vastgelegd, transparant en operationeel.*

Toelichting: Voor zover van toepassing kan hierbij tevens gebruik gemaakt worden van docent- en studentevaluaties, ISO-rapportages, interne auditrapporten en overige opleidingsdocumenten.

RUBRIEK 3: RENDEMENT

3.1 Kwalitatief rendement

Voor aangewezen onderwijs wordt dit direct betrokken bij rubriek 1.

Kwaliteitseisen:

- 32 *de afgestudeerden hebben een WO-, respectievelijk HBO-niveau bereikt [zie 1.1]*
- 33 *de competenties van de afgestudeerden zijn afgestemd op de eisen van het maatschappelijk werkveld [zie 1.2]*

3.2 Kwantitatief rendement

Voor aangewezen onderwijs wordt dit indirect betrokken bij rubriek 2; de eisen worden betrokken bij de rubriek studievoortgang als indicator, in het bijzonder gelet op de studiefinanciering.

Kwaliteitseisen:

- 34 *het studierendement voldoet.*
- 35 *de gemiddelde verblijfsduur voldoet.*

RUBRIEK 4: RANDVOORWAARDEN

4.1 Kwaliteit van het personeel

Kwaliteitseisen:

- 35 *het docerend personeel is vakinhoudelijk bekwaam; dit wordt betrokken bij rubriek 1.*
- 36 *het docerend personeel is didactisch bekwaam; dit wordt betrokken bij rubriek 2.*
- 37 *het personeel treedt op als uitvoerder en mede-ontwikkelaar van het onderwijsbeleid van de organisatie. Deze kwaliteitseis wordt niet door de overheid betrokken op het aangewezen hoger onderwijs.*

4.2 Financiering van de opleiding

Dit aspect is niet in de vorm van kwaliteitseisen uitgewerkt; voor zover dit nog geschiedt, worden deze kwaliteitseisen niet door de overheid betrokken op het aangewezen hoger onderwijs.

4.3 Materiële voorwaarden

Kwaliteitseisen:

- 38 *de organisatorische voorzieningen en faciliteiten voldoen om de gestelde doelen te bereiken; dit wordt betrokken bij rubriek 1 en 2.*
- 39 *de informatievoorzieningen voldoen om de gestelde doelen te bereiken; dit wordt betrokken bij rubriek 2.*

4.4 Organisatie en het management

Kwaliteitseisen:

- 40 *de structuur van de organisatie draagt bij aan het realiseren van de gestelde doelen.*
- 41 *er is voldoende draagvlak voor onderwijsvernieuwing.*
- 42 *het management toont voldoende beleidsvoerend vermogen.*
- 43 *de opleidingscommissie functioneert adequaat. Deze kwaliteitseisen worden niet door de overheid betrokken op het aangewezen hoger onderwijs.*

4.5 Interne kwaliteitszorg

Kwaliteitseisen:

- 44 *evaluatie en verbetering van de onderwijskwaliteit vindt systematisch en cyclisch plaats.*
- 45 *de verschillende onderdelen vormen samen een integraal systeem van kwaliteitszorg.*

BIJLAGE III

VRAGENLIJSTEN EXTERNE KWALITEITSZORG 2001

DE INSTELLING

Naam instelling:		
Brinnummer:		
Datum van aanwijzing - - 19		
Adres hoofdvestiging:		
A straatnaam + nummer:		
B postcode + plaats:		
C telefoonnummer:		
Welke HO-opleiding(en) verzorgt de instelling		
Nr	Naam opleiding (volgens CROHO)	CROHO-nummer
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

Artikel 1.18 Kwaliteitszorg

1. *Het instellingsbestuur van een in artikel 1.2, onder a, b en d, bedoelde instelling draagt er zorg voor dat, zoveel mogelijk in samenwerking met andere instellingen, wordt voorzien in een regelmatige beoordeling, mede door onafhankelijke deskundigen, van de kwaliteit van de werkzaamheden van de instelling. De beoordeling bij instellingen voor hoger onderwijs geschiedt mede aan de hand van het oordeel van studenten over de kwaliteit van het onderwijs van de instelling. Voor zover die beoordeling mede geschiedt door onafhankelijke deskundigen, zijn de uitkomsten daarvan openbaar.*

Uitvoering artikel 1.18 van de WHW

1 Heeft de instelling (zelf of samen met andere instellingen) procedures en/of richtlijnen opgesteld voor een beoordeling van de kwaliteit van de werkzaamheden van de instelling? ja nee
Indien 'JA', door naar 1a
wilt u een kopie van deze procedures en/of richtlijnen met dit vragenformulier meezenden?
indien 'NEE', door naar 'Einde'

Bevatten deze procedures voorschriften:

1a voor de beoordeling door onafhankelijke deskundigen? ja nee
1b voor de samenwerking met andere instellingen? ja nee
1c voor de frequentie van de beoordeling? ja nee
1d over het oordeel van studenten over de kwaliteit van het onderwijs? ja nee
1e over de openbaarheid van de uitkomsten van de beoordeling, indien deze door onafhankelijke deskundigen heeft plaatsgevonden? ja nee
Indien op één van de onderdelen 1a t/m 1e met 'NEE' is geantwoord, naar vraag 2 anders door naar vraag 3

2 Waarom zijn er voor (één of meer van) deze onderdelen (1a t/m 1e) geen voorschriften?
.....
.....
.....

3 Onder de werkzaamheden van de instelling in relatie tot een beoordeling door onafhankelijke deskundigen, verstaat de inspectie in ieder geval de activiteiten op opleidingsniveau die betrekking hebben op het primaire proces. Voor de evaluatie van de externe kwaliteitszorg in het bekostigd onderwijs zijn deze activiteiten ondergebracht binnen een aantal aandachtsgebieden. In bijlage I wordt inhoudelijk ingegaan op de aandachtsgebieden (uit inspectierapport: kwaliteitszorg hoger beroepsonderwijs 1994).
Wilt u aangeven welke van deze aandachtsgebieden in de richtlijnen voor de beoordeling door de onafhankelijke deskundigen zijn opgenomen?

3a doelstellingen en eindtermen van het onderwijs? ja nee
3b de inhoud van het onderwijs? ja nee
3c het onderwijsproces/studeerbaarheid? ja nee

- 3d het rendement van het onderwijs? ja nee
- 3e de randvoorwaarden waarbinnen het onderwijs gerealiseerd wordt? ja nee
Indien op één van de onderdelen 3a t/m 3e met 'NEE' is geantwoord, naar vraag 4 anders door naar vraag 5
- 4 Waarom zijn er voor (één of meer van) deze aandachtsgebieden (3a t/m 3e) geen richtlijnen?
 .....
 .....
- 5a Zijn de procedures en/of richtlijnen in samenwerking met andere instellingen opgesteld? ja nee
Indien 'NEE', door naar vraag 6
- 5b Indien de procedures en/of richtlijnen in samenwerking met andere instellingen zijn opgesteld, kunt u dan aangeven met welke instellingen? In voorkomende gevallen is de naam van de overkoepelende organisatie voldoende.
 .....
 .....

Bijlage I (vraag 3)

Uit: KWALITEITZORG HOGER BEROEPSONDERWIJS 1994

'Doelstellingen' hebben betrekking op een bepaalde taak van een opleiding zoals beroepsvorming, algemeen maatschappelijke vorming of persoonsvorming. Zij worden beschreven in termen van eisen die aan een opleiding gesteld worden.

In het beroepsonderwijs wordt onder 'eindtermen' verstaan de eisen waaraan een student moet voldoen aan het einde van een opleiding.

Afgeleid van de doelstellingen kan er sprake zijn van persoonsgerichte, van maatschappijgerichte eindtermen (doorstroom en maatschappelijke kwalificaties) en van beroepsgerichte eindtermen (beroepskwalificaties).

De doelstellingen en eindtermen zijn, naast de missie en de visie op leren en onderwijzen, belangrijke onderdelen van het inhoudelijk opleidingskader. Tezamen met het kerncurriculum vormen zij het opleidingsprofiel.

Dit opleidingsprofiel in het algemeen en de eindtermen in het bijzonder zijn op te vatten als de scharnier tussen arbeid en opleiding. Zij bieden het beroepenveld inzicht in de kwalificaties die de beginnend beroepsbeoefenaar zich moet hebben eigen gemaakt. Het inhoudelijk opleidingskader of het opleidingsprofiel fungeren als richtsnoer voor het onderwijsprogramma en als maatstaf voor de beoordeling van de kwaliteit van de opleiding.

De beroepsgerichte eindtermen zijn veelal ontleend aan een beroepsprofiel en aan een, al dan niet landelijk ontwikkeld, opleidingsprofiel. De overige eindtermen zijn meestal direct gerelateerd aan de missie van de hogeschool, faculteit of opleiding.

De drie soorten eindtermen behoren richtinggevend te zijn voor het programma (leerdoelen, strategieën, middelen, inhoud en toetsing).

Het is voor de opbouw en voor de evaluatie van het programma van belang dat ook voor de verschillende fasen (propedeuse en post-propedeutische fase, met als onderdelen de stage en de afstudeerperiode) van de eindtermen afgeleide leerdoelen zijn geformuleerd. Evaluatie van de uitvoering van dit programma levert gegevens op die kunnen leiden tot bijstelling van eindtermen, doelen en opleidingsprofiel/-missie.

De doelstellingen en de eindtermen van een opleiding spelen een niet te onderschatten rol. Zij dienen daarom object van evaluatie te zijn, zowel bij zelfevaluatie, als bij visitatie.

Tevens vormen zij het belangrijkste referentiepunt voor de evaluatie van alle aspecten van het onderwijs.

Het is noodzakelijk dat het visitatierapport inzicht geeft in de beoordeling van de kwaliteit van de doelstellingen en eindtermen van de opleiding, en in de totstandkoming van die beoordeling.

De kwaliteit wordt in het (hoger) beroepsonderwijs in belangrijke mate bepaald door de mate waarin de doelstellingen en eindtermen beantwoorden aan de eisen van het beroepenveld.

De bepaling van de kwaliteit van de doelstellingen en eindtermen is op zich weliswaar een belangrijk beoordelingsmoment, even belangrijk is echter de beoordeling van de mate waarin de eindtermen feitelijk worden gerealiseerd.

Het is van belang dat het beroepenveld wordt betrokken bij de evaluatie van de kwaliteit van de eindtermen door de instellingen zelf en van de mate waarin deze eindtermen worden gerealiseerd.

Een van de aspecten van het onderwijs dat hierdoor en in het bijzonder door de eindtermen wordt gestuurd is de 'inhoud van het onderwijs'.

Bij de evaluatie van het onderwijs in het kader van zowel de interne als de externe kwaliteitszorg, wordt beoordeeld of de inhoud van het onderwijs van zodanige aard is dat de eindtermen daarmee behaald kunnen worden; ook wordt beoordeeld of de inhoud van het onderwijs in voldoende mate door de eindtermen wordt gestuurd. In feite gelden hiervoor dezelfde kwaliteitseisen als verwoord voor de doelstellingen en eindtermen. In een aantal gevallen kan worden volstaan met het door de opleiding gerealiseerde - vaak landelijk vastgestelde - kerncurriculum. Dit kerncurriculum bevat dan immers die programma's, die direct een bijdrage leveren aan het realiseren van de (beroepsgerichte) eindtermen.

Het 'onderwijs(leer)proces' wordt in belangrijke mate bepaald door het inhoudelijk opleidingskader, in het bijzonder door de eindtermen. Bij de evaluatie van het onderwijs(leer)proces kan de aandacht uitgaan naar programmering, didactische werkvormen, begeleiding en toetsing van de prestaties van de studenten. Deze aspecten kunnen uitgewerkt worden binnen verschillende opleidingsfasen.

In het hoger onderwijs is de 'studeerbaarheid' van een programma zeer actueel. Voor de beoordeling van studeerbaarheid is het van belang om zicht te krijgen op kwantitatieve aspecten als het aantal effectieve studieweken, de relatie tussen de feitelijke en de genormeerde studielast en de al dan niet aanwezige spreiding van tentamens en toetsen.

Daarnaast is het evenzeer noodzakelijk om zicht te krijgen op kwalitatieve aspecten zoals de kwaliteit (doelgerichtheid, toegankelijkheid) van het onderwijsleermateriaal en de kwaliteit van de toetsing in relatie met eindtermen.

'Rendements'cijfers bieden belangrijke informatie over de effectiviteit van een opleiding. Een belangrijke voorwaarde om uitspraken te kunnen doen over het rendement van een opleiding is dat de cijfers valide en betrouwbaar zijn. Om hierover algemene bevindingen te kunnen formuleren is het ook van belang dat de rendementscijfers onderling vergelijkbaar zijn. Maar rendementscijfers zijn pas echt zinvol voor het beleid van een opleiding als zij in verband worden gebracht met andere aspecten van het onderwijs, zoals met de inhoud van het onderwijs en met het onderwijs(leer)proces.

In het kader van interne en externe kwaliteitszorg is het belangrijk dat aandacht besteed wordt aan instroom, doorstroom en uitstroom.

Met betrekking tot de relatie tussen de instroom in de propedeutische fase en de doorstroom naar de post-propedeutische fase zijn de evaluatie van de inrichting van de propedeuse en van het aansluitingsbeleid VO-HBO en MBO-HBO belangrijk, in het bijzonder de mate waarin maatregelen, zoals deficiëntiecurcussussen en studievaardigheidstrainingen, effectief zijn.

De oordelen over de uitstroom in termen van de kwalificaties waarover afgestudeerden beschikken en de mate waarin onderwijs en arbeidsmarkt op elkaar aansluiten ('kwalitatief rendement') zijn eveneens van belang. Dit in het bijzonder als het gaat om de evaluatie van de kwaliteit van opleidingen die beroepsbeoefenaren opleiden, waarvoor bij of krachtens wet vereisten zijn gesteld ten aanzien van kennis, inzichten en vaardigheden. Het streven naar een hoog kwantitatief rendement kan nogal eens op gespannen voet staan met de kwaliteit van een opleiding.

Als het gaat om de beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs vormen de oordelen van visitatiecommissies over - voor het primaire proces relevante - secundaire processen, 'randvoorwaarden', een belangrijk aandachtspunt. Oordelen over omvang en de kwaliteit van het voor het onderwijs beschikbare personeel, het personeelsbeleid, de beschikbare materiële middelen inclusief huisvesting, de logistieke processen en over de beleidsvoering en de organisatorische inrichting (waaronder de organisatie- en besluitvormingsstructuur) dienen deel uit te maken van de totaalbeoordeling.

Het is noodzakelijk dat visitatiecommissies in ruime mate aandacht schenken aan de 'interne kwaliteitszorg' van een opleiding. Deze interne kwaliteitszorg staat immers direct in dienst van de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Belangrijke voorwaarden voor een adequaat functionerend integraal systeem van interne kwaliteitszorg zijn onder meer: gemeenschappelijk gedragen en vastgelegde kwaliteitsdoelstellingen, vaststelling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden, op elkaar afgestemde monitoring- en evaluatie-activiteiten en bijstelling beleid naar aanleiding van evaluatie-uitkomsten. Het is van belang dat kwaliteitszorg niet alleen gericht is op het primaire maar ook op de secundaire processen.

DE OPLEIDING

Naam opleiding (in CROHO):		
CROHO-nummer opleiding		
Deze opleiding wordt door de instelling verzorgd sinds (datum)	19	- -
totaal aantal studiepunten:		
opleidingsvarianten:	voltijd	
	deeltijd	

	duaal	
--	-------	--

Uitvoering van art. 1.18 van de WHW

1 In de aanwijzingsprocedure dient de kwaliteit van minimaal één opleiding te worden aangetoond. Na aanwijzing is de instelling gerechtigd ook andere opleidingen aan te melden voor opname in het CROHO.

Is de kwaliteit van de werkzaamheden van onderhavige opleiding in het kader van de aanvraagprocedure voor aanwijzing door onafhankelijke deskundigen beoordeeld?
Ja Nee

Indien 'NEE', door naar vraag 2

1a Wanneer heeft deze beoordeling plaats gevonden? Datum: _____

2 Is de kwaliteit van de werkzaamheden van de opleiding sinds de aanwijzing van de instelling door onafhankelijke deskundigen beoordeeld?

Ja Nee

2a Wanneer heeft deze beoordeling plaats gevonden? Datum: _____

2b Heeft deze beoordeling plaats gevonden in samenwerking met andere instellingen?

Ja Nee

Indien 'NEE', door naar vraag 2d.

2c Met welke andere instellingen heeft deze samenwerking plaats gevonden? In voorkomende gevallen is de naam van de overkoepelende organisatie voldoende.

.....
.....

2d Is deze beoordeling mede geschiedt aan de hand van het oordeel van studenten over de kwaliteit van het onderwijs? Ja Nee

2e Zijn de uitkomsten van de beoordeling door onafhankelijke deskundigen openbaar gemaakt? Ja Nee

Indien 'NEE' door naar vraag 3.

2f Waar is dit gepubliceerd?

.....

WILT U EEN KOPIE VAN HET RAPPORT VAN OORDELEN VAN ONAFHANKELIJKE DESKUNDIGEN BIJVOEGEN!

3 Wanneer zal de eerste/volgende beoordeling door onafhankelijke deskundigen plaatsvinden?

Datum (maand/jaar): _____

Kunt u aantonen door middel van bewijstukken en een kopie hiervan aan de inspectie sturen? U kunt hierbij denken aan:

- Aanbestedingscontracten;
- deelname aan pilot PAEPON.

- 4 Kunt u van de overige opleidingen die door uw instelling worden verzorgd een schema overleggen waaruit blijkt dat deze opleidingen binnen een termijn van vijf jaar op de kwaliteit van de inhoud en het onderwijsproces door onafhankelijke deskundigen zullen worden beoordeeld?

WILT U DIT SCHEMA AAN DE INSPECTIE STUREN?

BIJLAGE IV

OVERZICHT DEELNEMERS PILOT CERTIKED

Instelling	Opleiding(en)	Datum visitatie
Fontys Bedrijfshogescholen	SPD Bedrijfsadministratie	26 maart 2002
ABC Hogeschool Dordrecht	SPD Bedrijfsadministratie	14 mei 2002
Hogeschool DOC	SPD Bedrijfsadministratie	21 maart en 11 april 2002
Hogeschool Notenboom	Hotelmanagement	21 maart 2002
KBK Hogeschool	SPD Bedrijfsadministratie	24 april en 13 mei 2002
Hogeschool 'De Driestar'	Tweedegraads leraren-opleiding(en)	25 april 2002
New School for Information Services	Marketingcommunicatie	17 april 2002
Leidse Onderwijsinstellingen	SPD Bedrijfsadministratie	1 en 15 oktober 2001 en 5 juni 2002
TMO	Modemanagement	13 mei 2002
Hogeschool Markus Verbeek	SPD Bedrijfsadministratie	10 en 25 juli 2001 en 11 april 2002
Praehep	SPD Bedrijfsadministratie	11 april 2002
TIO	Kort HBO-reisbureau-management	12 april 2002
ITV Hogeschool voor Tolken en Vertalen	Vertaler Engels	2 juli 2002
HBO Nederland	Financieel Management	15 april 2002 en 4 november 2002

BIJLAGE V

TOTAALOVERZICHT KWALITEITSZORG HBO: 2001 EN 2003

0002 Stg. Ter bevordering vh Bestuderen van de leer der Waarheid gereformeerde Gemeente Rotterdam

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisatie Art. 1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
35441	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Godsdienst	5441	1-9-2002	Niet opgegeven
34471	B Hogere opleiding Theologie	4471	1-9-2002	Niet opgegeven

Bijzonderheden: De opleiding 35441 is gevisiteerd door de Besturenraad (BPCO).

0003 Stichting Post-Hoger Onderwijs Eindhoven

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisatie Art. 1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
4567	Opleiding kader in de gezondheidszorg	Nvt	Niet opgegeven	Niet opgegeven

0004 Stichting Reformatorische Leergangen

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisatie e art. 1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
35441	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Godsdienst	5441	1-9-2002	Niet opgegeven
5441	Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in godsdienst	Afbouw	1-9-2002	Nvt
5115	Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 1 ^e graad in godsdienst	Nvt	1-9-2002	Niet opgegeven

Bijzonderheden: De opleidingen 35441 en 5115 zijn gevisiteerd door de Besturenraad (BPCO).

0006 Stichting Management opl. Gezondheidszorg Zeeland te Vlissingen

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisatie e art. 1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
4567	Opleiding Kader i/d Gezondheidszorg	4567	Nvt	Nvt

Bijzonderheden: De opleiding is vanaf 1 september 2003 opnieuw CROHO-geregistreerd en wordt een bekostigde opleiding.

**0007 Christelijke Leergangen op reformatorische grondslag
De Driestar**

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisatie art. 1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
35158	Pedagogiek	5158	1-1-2002	Niet opgegeven
35202	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Algemene Economie	5202	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35193	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Duits	5193	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35195	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Engels	5195	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35197	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Geschiedenis	5197	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35198	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Nederlands	5198	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35204	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Pedagogiek	5204	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35221	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Wiskunde	5221	Niet opgegeven	Niet opgegeven
5116	Opleiding tot leraar voortgezet onder- wijs van de 1 ^e graad in Geschiedenis	Nvt	Niet opgegeven	Niet opgegeven
5117	Opleiding tot leraar voortgezet onder- wijs v/d 1 ^e graad in Maatschappijleer	Nvt	Slapend	Nvt
35168	B Wiskunde	5168	Niet opgegeven	Niet opgegeven

Bijzonderheden: De opleidingen 35202, 35193, 35195, 35197, 35204, 35198 en 35221 zijn betrokken geweest bij de pilot Certiked.

0008 Stichting Windesheim

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisatie art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
5115	<i>Leraar Voortgezet Onderwijs eerstegraads Godsdienst</i>	Nvt	1-5-2002	Niet opgegeven
34406	B Accountancy (vt)	4406	Slapend	Nvt
34406	B Accountancy (dt)	4406	Slapend	Nvt
34401	B Bedrijfseconomie (vt)	4401	Slapend	Nvt
34401	B Bedrijfseconomie (dt)	4401	Slapend	Nvt
34404	B Bedrijfskundige Informatica (vt)	4404	Slapend	Nvt
34404	B Bedrijfskundige Informatica (dt)	4404	Slapend	Nvt
34603	B Commerciële Communicatie (vt)	4603	Slapend	Nvt
34603	B Commerciële Communicatie (dt)	4603	Slapend	Nvt
34402	B Commerciële Economie (vt)	4402	Slapend	Nvt

34402	B Commerciële Economie (dt)	4402	Slapend	Nvt
34405	B Communicatie (vt)	4405	Slapend	Nvt
34405	B Communicatie (dt)	4405	Slapend	Nvt
34499	B Economische Bedrijfskunde (vt)	4499	Slapend	Nvt
34499	B Economische Bedrijfskunde (dt)	4499	Slapend	Nvt
34601	B Export, International Trade and Marketing (vt)	4601	Slapend	Nvt
34601	B Export, International Trade and Marketing (dt)	4601	Slapend	Nvt
34409	B Fiscale Economie (vt)	4409	Slapend	Nvt
34409	B Fiscale Economie (dt)	4409	Slapend	Nvt
34602	B Internationaal Management (vt)	4602	Slapend	Nvt
34602	B Internationaal Management (dt)	4602	Slapend	Nvt
34686	B Journalistiek (vt)	4686	Slapend	Nvt
34686	B Journalistiek (dt)	4686	Slapend	Nvt
34436	B Logistiek en Economie (vt)	4436	Slapend	Nvt
34436	B Logistiek en Economie (dt)	4436	Slapend	Nvt
34510	B Marketing Communicatie (vt)	4510	Slapend	Nvt
34510	B Marketing Communicatie (dt)	4510	Slapend	Nvt
34513	B Onroerendgoed Management (vt)	4513	Slapend	Nvt
34513	B Onroerendgoed Management (dt)	4513	Slapend	Nvt
34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht (vt)	4435	Slapend	Nvt
34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht (dt)	4435	Slapend	Nvt
34422	B Small Business en Retail Management (vt)	4422	Slapend	Nvt
34422	B Small Business en Retail Management (dt)	4422	Slapend	Nvt
34609	B Personeel en Arbeid (vt)	4609	Slapend	Nvt
34609	B Personeel en Arbeid (dt)	4609	Slapend	Nvt
34263	B Bouwkunde (vt)	4263	Niet opgegeven	Nvt
34263	B Bouwkunde (dt)	4263	Niet opgegeven	Nvt
34279	B Civiele Techniek (vt)	4279	Slapend	Nvt
34279	B Civiele Techniek (dt)	4279	Slapend	Nvt
34267	B Elektrotechniek (vt)	4267	Slapend	Nvt
34267	B Elektrotechniek (dt)	4267	Slapend	Nvt
34269	B Hogere Informatica (vt)	4269	Slapend	Nvt
34269	B Hogere Informatica (dt)	4269	Slapend	Nvt
34421	B Technische Bedrijfskunde (vt)	4421	Slapend	Nvt
34421	B Technische Bedrijfskunde (dt)	4421	Slapend	Nvt
34280	B Werktuigbouwkunde (vt)	4280	Slapend	Nvt
34280	B Werktuigbouwkunde (dt)	4280	Slapend	Nvt

Bijzonderheden: De opleiding 5115 is meegenomen in de visitatie Eerstegraads Lerarenopleidingen Algemene Vakken, uitgezet door de HBO-raad.

0009 Theologische HS vanwege de Ger. Bond 'Johannes Calvijn'

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
35441	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2e graad in Godsdienst	5441	1-10-2001	1-9-2002
5115	Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 1e graad in godsdienst	Nvt	1-10-2001	1-9-2002

Bijzonderheden: Beide opleidingen zijn gevisiteerd door de Besturenraad (BPCO).

0010 Azusa Theologische Hogeschool

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
35146	B Godsdienst-pastoraal Werk (vt)	5146	1-9-2002	1-11-2002
35146	B Godsdienst-pastoraal Werk (dt)	5146	1-9-2002	1-11-2002
35441	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2e graad in Godsdienst	5441	1-9-2002	1-11-2002

Bijzonderheden: Alle opleidingen zijn gevisiteerd door de Besturenraad (BPCO).

0011 De Wittenberg

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
35441	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2e graad in Godsdienst	5441	1-10-2001	1-9-2002

Bijzonderheden: De opleiding is gevisiteerd door de Besturenraad (BPCO).

0012 Stichting opleidingen Hoger Onderwijs voor Tolken en Vertalers

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34485	B Opleiding tot tolk Spaans (dt)	4485	31-12-2002	Niet opgegeven
34486	B Opleiding tot vertaler Spaans(dt)	4486	1-11-2001	Niet opgegeven

Bijzonderheden: De instelling geeft aan gevisiteerd te zijn door Certiked.

0015 HS Pedagogische en Sociaal-agogisch onderwijs Groningen

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
35204	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Pedagogiek	4600	1-12-2006	1-3-2001
35158	B Pedagogiek	4600	1-12-2006	1-3-2001

Bijzonderheden: Instelling geeft aan dat de oude opleiding 4600 is opgesplitst in twee opleidingen 35204 en 35158. De instelling heeft naar aanleiding van de inventarisatie in 2001 de inspectie een visitatierapport overhandigd. Hiermee voldoet de instelling aan de in de wet gestelde eisen. Omdat het rapport niet door de inspectie op meta-evaluatief niveau beoordeeld is, valt de toenmalige opleiding 4600 niet onder het overgangsrecht van de accreditatie.

0016 HMDI

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
4394	Management Documentaire Informatievoorziening (HMDI)	Afbouw, 31-8-2003	1-3-2002	Nvt
34394	B Management Documentaire Informatievoorziening (HMDI)	4394	1-3-2002	Niet opgegeven

Bijzonderheden: De opleiding doet mee aan de externe evaluatie META-6; er heeft nog geen visitatie plaatsgevonden.

0017 Inter College Business School

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34036	B Communicatiemanagement	4036	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34668	B Management and Finance	4668	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34667	B Human Resource Management	4667	Niet opgegeven	Niet opgegeven
4431	Communicatiemanagement (3-jarig)	Nvt	1-1-1988	Niet opgegeven
4666	Hogere informatie management	Nvt	Niet opgegeven	Niet opgegeven
4667	InterCollege Management School (3-jarig)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt

0018 Bourdon Hogeschool voor Muziek

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34739	B Muziek	4739	1-5-2002	1-4-2003

Bijzonderheden: De instelling geeft aan de externe evaluatie uit te laten voeren door Certiked; er heeft nog geen visitatie plaatsgevonden.

0019 Hogeschool Gorinchem IDE bv

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34739	B Muziek	4739	1-10-2001	Niet opgegeven

Bijzonderheden: Instelling geeft bij de inventarisatie 2001 aan dat de externe evaluatie in samenwerking met Schumann zal gebeuren. Dit heeft nog niet plaatsgevonden.

0020 Vrije Muziek-Akademie

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34863	B Opleiding voor het getuigschrift muziekonderwijs B schoolmuziek (vt)	4863	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34863	B Opleiding voor het getuigschrift muziekonderwijs B schoolmuziek (dt)	4863	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34841	B Opleiding voor het getuigschrift muziekonderwijs A algemene muzikale vorming (vt)	4841	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34841	B Opleiding voor het getuigschrift muziekonderwijs A algemene muzikale vorming (dt)	4841	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34739	B Muziek (vt)	4739	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34739	B Muziek (dt)	4739	Niet opgegeven	Niet opgegeven

0021 European University for Professional Education

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34602	B Internationaal Management	4602	Niet opgegeven	Niet opgegeven

0022 Instituut voor Psychosynthese

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34682	B Psychosynthese	4682	1-6-2003	1-12-2005

Bijzonderheden: Reden van uitstel externe evaluatie is het feit dat men bezig was met het schrijven van een zelfevaluatie toen de NAO-kaders bekend werden. De instelling heeft besloten de opleiding nu te visiteren langs het voor de accreditatie geldende kader.

0023 Thorn Kreato Muziekacademie (gestart in 2002)

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34933	B Vakopleiding voor musici, dirigenten, uitvoerende musici en instrumentaal docenten muziek	4933	Nvt	Weet het niet

Bijzonderheden: De opleiding zal externe evaluatie laten uitvoeren door Certiked; er heeft nog geen visitatie plaatsgevonden.

0024 IVA Driebergen (gestart in 2001)

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34935	B Hogere Managementopleiding voor de Mobiliteitsbranche (vt)	4935	Nvt	1-7-2001
34935	B Hogere Managementopleiding voor de Mobiliteitsbranche (dt)	4635	Nvt	1-7-2001

0025 Knowlegde Services (voorheen IBBB) (gestart in 2001)

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34401	B Bedrijfseconomie	4401	Nvt	Niet opgegeven
34404	B Bedrijfskundige Informatica	4404	Nvt	Niet opgegeven
34402	B Commerciële Economie	4402	Nvt	Niet opgegeven
39201	B Integrale Veiligheid	9201	Nvt	Niet opgegeven
34936	B International Business and Management Studies	4936	Nvt	Niet opgegeven
39205	B HBO-rechten (vt)	9205	Nvt	Niet opgegeven
39205	B HBO-rechten (dt)	9205	Nvt	Niet opgegeven

34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht	4435	Nvt	Niet opgegeven
34422	B Small Business en Retail Management	4422	Nvt	Niet opgegeven
34426	B SPD Bedrijfsadministratie	4626	Nvt	nee
34616	B Maatschappelijk Werk en Dienstverlening	4616	Nvt	Niet opgegeven
34617	B Sociaal Pedagogische Hulpverlening	4617	Nvt	Niet opgegeven
34560	B Opleiding tot Verpleegkundige	4560	Nvt	Niet opgegeven
39202	B Kunst en Cultuur	was vrije richting	Nvt	Niet opgegeven
34479	B Informatica	Nieuw	Nvt	Nvt
34475	B Technische Informatica	Nieuw	Nvt	Nvt

0026 HON (gestart in 2002)

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisatie art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34406	B Accountancy (vt)	4406	Nvt	Nvt
34406	B Accountancy (dt)	4406	Nvt	Nvt
34406	B Accountancy (dual)	4406	Nvt	Nvt
34401	B Bedrijfseconomie (vt)	4401	Nvt	Nvt
34401	B Bedrijfseconomie (dt)	4401	Nvt	Nvt
34401	B Bedrijfseconomie (dual)	4401	Nvt	Nvt
34404	B Bedrijfskundige Informatica (vt)	4404	Nvt	Nvt
34404	B Bedrijfskundige Informatica (dt)	4404	Nvt	Nvt
34404	B Bedrijfskundige Informatica (dual)	4404	Nvt	Nvt
34464	B Bestuurskunde/Overheidsmanagement (vt)	4464	Nvt	Nvt
34464	B Bestuurskunde/Overheidsmanagement (dt)	4464	Nvt	Nvt
34464	B Bestuurskunde/Overheidsmanagement (dual)	4464	Nvt	Nvt
34402	B Commerciële Economie (vt)	4402	Nvt	Nvt
34402	B Commerciële Economie (dt)	4402	Nvt	Nvt
34402	B Commerciële Economie (dual)	4402	Nvt	Nvt
34500	B Facility Management (vt)	4500	Nvt	Nvt
34500	B Facility Management (dt)	4500	Nvt	Nvt
34500	B Facility Management (dual)	4500	Nvt	Nvt
34414	B Financial Services Management (vt)	was: financiële en zakelijke dienstverlening	Nvt	Nvt
34414	B Financial Services Management (dt)	was: financiële en zakelijke dienstverlening	Nvt	Nvt

34414	B Financial Services Management (dual)	was: financiële en zakelijke dienstverlening	Nvt	Nvt
34409	B Fiscale Economie (vt)	4409	Nvt	Nvt
34409	B Fiscale Economie (dt)	4409	Nvt	Nvt
34409	B Fiscale Economie (dual)	4409	Nvt	Nvt
34411	B Hoger Hotelonderwijs (vt)	4411	Nvt	Nvt
34411	B Hoger Hotelonderwijs (dt)	4411	Nvt	Nvt
34411	B Hoger Hotelonderwijs (dual)	4411	Nvt	Nvt
34410	B Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs (vt)	4410	Nvt	Nvt
34410	B Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs (dt)	4410	Nvt	Nvt
34410	B Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs (dual)	4410	Nvt	Nvt
34649	B Informatiedienstverlening en - Management(vt)	4649	Nvt	Nvt
34649	B Informatiedienstverlening en – Management (dt)	4649	Nvt	Nvt
39201	B Integrale Veiligheid (vt)	9201	Nvt	Nvt
39201	B Integrale Veiligheid (dt)	9201	nvt	Nvt
39201	B Integrale Veiligheid (dual)	9201	nvt	Nvt
34407	B International Business and Languages (vt)	4407	Nvt	Nvt
34407	B International Business and Languages (dt)	4407	Nvt	Nvt
34407	B International Business and Languages (dual)	4407	Nvt	Nvt
34936	B International Business and Management Studies (vt)	4936	Nvt	Nvt
34936	B International Business and Management Studies (dt)	4936	Nvt	Nvt
34936	B International Business and Management Studies (dual)	4936	Nvt	Nvt
34478	B Marketing (vt)	4478	Nvt	Nvt
34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht (vt)	4435	Nvt	Nvt
34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht (dt)	4435	Nvt	Nvt
34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht (dual)	4435	Nvt	Nvt
34422	B Small Business en Retail Management (vt)	4422	Nvt	Nvt
34422	B Small Business en Retail Management (dt)	4422	Nvt	Nvt
34422	B Small Business en Retail Management (dual)	4422	Nvt	Nvt
34426	B Spd Bedrijfsadministratie (vt)	4426	Nvt	Nvt
39203	B Vastgoed en Makelaardij (vt)	9203	Nvt	Nvt

39203	B Vastgoed en Makelaardij (dt)	9203	Nvt	Nvt
39203	B Vastgoed en Makelaardij (dual)	9203	Nvt	Nvt
34644	B Creatieve Therapie (vt)	4644	Nvt	Nvt
34644	B Creatieve Therapie (dt)	4644	Nvt	Nvt
39207	B Danstherapie (vt)	9207	Nvt	Nvt
39207	B Danstherapie (dt)	9207	Nvt	Nvt
34616	B Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (vt)	4616	Nvt	Nvt
34616	B Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (dt)	4616	Nvt	Nvt
39206	B Muziektherapie (vt)	9206	Nvt	Nvt
39206	B Muziektherapie (dt)	9206	Nvt	Nvt
34609	B Personeel en Arbeid (vt)	4609	Nvt	Nvt
34609	B Personeel en Arbeid (dt)	4609	Nvt	Nvt
34609	B Personeel en Arbeid (dual)	4609	Nvt	Nvt
34617	B Sociaal Pedagogische Hulpverlening (vt)	4617	Nvt	Nvt
34617	B Sociaal Pedagogische Hulpverlening (dt)	4617	Nvt	Nvt
34617	B Sociaal Pedagogische Hulpverlening (dual)	4617	Nvt	Nvt
34641	B Sociaal-Juridische Dienstverlening (vt)	4641	Nvt	Nvt
34641	B Sociaal-Juridische Dienstverlening (dt)	4641	Nvt	Nvt
34581	B Opleiding Podotherapie (vt)	4581	Nvt	Nvt
34581	B Opleiding Podotherapie (dt)	4581	Nvt	Nvt
34570	B Opleiding tot Fysiotherapeut (vt)	4570	Nvt	Nvt
34560	B Opleiding tot Verpleegkundige (vt)	4560	Nvt	Nvt
34560	B Opleiding tot Verpleegkundige (dt)	4560	Nvt	Nvt
34560	B Opleiding tot Verpleegkundige (dual)	4560	Nvt	Nvt
4565	Opleiding tot verpleegkundige in de maatschappelijke gezondheidszorg(vt)	Nvt	Nvt	Nvt
4567	Opleiding van Kader in de Gezondheidszorg (vt)	Nvt	Nvt	Nvt
39112	B Docent Muziek(vt)	9112	Nvt	Nvt
34808	B Opleiding tot leraar Basisonderwijs (vt)	4808	Nvt	Nvt
34808	B Opleiding tot leraar Basisonderwijs (dt)	4808	Nvt	Nvt
34739	B Muziek (vt)	4739	Nvt	Nvt
34397	B Biologie en Medisch Laboratorium-onderzoek (vt)	4397	Nvt	Nvt
34397	B Biologie en Medisch Laboratorium-onderzoek (dt)	4397	Nvt	Nvt
34397	B Biologie en Medisch Laboratorium-onderzoek (dual)	4397	Nvt	Nvt
34263	B Bouwkunde (vt)	4263	Nvt	Nvt

34263	B Bouwkunde (dt)	4263	Nvt	Nvt
34261	B Bouwtechnische Bedrijfskunde (vt)	4261	Nvt	Nvt
34261	B Bouwtechnische Bedrijfskunde (dt)	4261	Nvt	Nvt
34261	B Bouwtechnische Bedrijfskunde (dual)	4261	Nvt	Nvt
34396	B Chemie (vt)	4396	Nvt	Nvt
34396	B Chemie (dt)	4396	Nvt	Nvt
34396	B Chemie (dual)	4396	Nvt	Nvt
34275	B Chemische Technologie (vt)	4275	Nvt	Nvt
34275	B Chemische Technologie (dt)	4275	Nvt	Nvt
34275	B Chemische Technologie (dual)	4275	Nvt	Nvt
34279	B Civiele Techniek (vt)	4279	Nvt	Nvt
34279	B Civiele Techniek (dt)	4279	Nvt	Nvt
34270	B Computertechniek (vt)	4270	Nvt	Nvt
34270	B Computertechniek (dt)	4270	Nvt	Nvt
34270	B Computertechniek (dual)	4270	Nvt	Nvt
34267	B Elektrotechniek (vt)	4267	Nvt	Nvt
34267	B Elektrotechniek (dt)	4267	Nvt	Nvt
34267	B Elektrotechniek (dual)	4267	Nvt	Nvt
34269	B Hogere Informatica (vt)	4269	Nvt	Nvt
34269	B Hogere Informatica (dt)	4269	Nvt	Nvt
34269	B Hogere Informatica (dual)	4269	Nvt	Nvt
34389	B Industrieel Produkt Ontwerpen (vt)	4389	Nvt	Nvt
34389	B Industrieel Produkt Ontwerpen (dt)	4389	Nvt	Nvt
34389	B Industrieel Produkt Ontwerpen (dual)	4389	Nvt	Nvt
34713	B Kunst en Techniek (cognitief ergonomisch ontwerpen/interaction design) (vt)	4713	Nvt	Nvt
34713	B Kunst en Techniek (cognitief ergonomisch ontwerpen/interaction design) (dt)	4713	Nvt	Nvt
34391	B Milieugerichte Materiaaltechnologie (vt)	4391	Nvt	Nvt
34391	B Milieugerichte Materiaaltechnologie (dt)	4391	Nvt	Nvt
34284	B Milieukunde (vt)	4284	Nvt	Nvt
34284	B Milieukunde (dt)	4284	Nvt	Nvt
34335	B Milieutechnologie (vt)	4335	Nvt	Nvt
34335	B Milieutechnologie (dt)	4335	Nvt	Nvt
34282	B Ruimtelijke Ordening en Planologie (vt)	4282	Nvt	Nvt
34421	B Technische Bedrijfskunde (vt)	4421	Nvt	Nvt
34421	B Technische Bedrijfskunde (dt)	4421	Nvt	Nvt
34421	B Technische Bedrijfskunde (dual)	4421	Nvt	Nvt
34255	B Technische Commerciële Textielkunde (vt)	4255	Nvt	Nvt
34255	B Technische Commerciële Textielkunde (dt)	4255	Nvt	Nvt

34268	B Technische Natuurkunde (vt)	4268	Nvt	Nvt
34268	B Technische Natuurkunde (dt)	4268	Nvt	Nvt
34268	B Technische Natuurkunde (dual)	4268	Nvt	Nvt
34280	B Werktuigbouwkunde (vt)	4280	Nvt	Nvt
34280	B Werktuigbouwkunde (dt)	4280	Nvt	Nvt
34280	B Werktuigbouw-kunde (dual)	4280	Nvt	Nvt

Bijzonderheden: Alle opleidingen zijn slapend.

0027 De Stichtse Hogeschool

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
4609	B Personeel en Arbeid	4609	Nvt	Nvt

Bijzonderheden: De Stichtse Hogeschool is een slapende instelling.

23NG TIO

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
4924	B Hotel- en Hospitality Management (vt)	4924	1-1-2003	1-1-2004
4924	B Hotel- en Hospitality Management (dt)	4924	1-1-2003	1-1-2004
4924	B Hotel- en Hospitality Management (dual)	4924	1-1-2003	1-1-2004
4923	B Hotelmanagement (vt)	4923	Slapend	Nvt
4923	B Hotelmanagement (dt)	4923	Slapend	Nvt
4923	B Hotelmanagement (dual)	4923	Slapend	Nvt
4927	B Toeristisch Management (vt)	4927	Slapend	1-6-2002
4927	B Toeristisch Management (dt)	4927	Slapend	1-6-2002
4927	B Toeristisch Management (dual)	4927	Slapend	1-6-2002
4438	B Vrijtijdsmanagement (vt)	4438	Niet opgegeven	Niet opgegeven
4438	B Vrijtijdsmanagement (dt)	4438	Niet opgegeven	Niet opgegeven
4438	B Vrijtijdsmanagement (dual)	4438	Niet opgegeven	Niet opgegeven
4525	Kort HBO Toeristisch management	afbouw	1-10-2001	Niet opgegeven
4061	B Software Engineering & Internet-marketing (vt)	4061	Slapend	Nvt
4061	B Software Engineering & Internet-marketing (dt)	4061	Slapend	Nvt
4061	B Software Engineering & Internet-marketing (dual)	4061	Slapend	Nvt

Bijzonderheden: De opleiding 4525 is gevisiteerd door Certiked. De opleiding 34924 zal pas gevisiteerd worden wanneer er afgestudeerden zijn. De opleiding 4559 staat niet meer in het CROHO BaMa 2003-2004 opgenomen.

23TG St. Amsterdamse Balletacademie (Lucia Marthas)

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34940	B Docent Dans	4940	1-9-2001	1-4-2002
34798	B Dans	4798	1-9-2001	1-4-2002
34860	B Theater	4860	Niet opgegeven	1-4-2002

Bijzonderheden: De opleidingen 34940 en 34798 zijn gevisiteerd door een externe evaluator, het rapport is in 2002 verschenen.

24BU Thim van der Laan

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34570	Opleiding tot Fysiotherapeut	4570	1-5-2000	Veet het niet

Bijzonderheden: De opleiding 34570 is meegenomen in de visitatie Fysiotherapie, uitgezet door de HBO-raad. Het rapport is in 2000 verschenen.

24FW PBNA-HBO

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34474	B HTO Besturingstechnologie (vt)	afbouw 1-9-2002	Niet opgegeven	Nvt
34475	B HTO Technische Informatica (vt)	afbouw 1-9-2002	Niet opgegeven	Nvt
34475	B HTO Technische Informatica (dt)	afbouw 1-9-2002	Niet opgegeven	Nvt
34246	B System Engineer (vt)	4246	1-6-2002	1-11-2002
34246	B System Engineer(dt)	4246	1-6-2002	1-11-2002

Bijzonderheden: De opleidingen 4404, 4245, 4263, 4279, 4472, 4267, 4476, 4280 staan niet meer in het CROHO BaMa 2003-2004 opgenomen.

24FX Hogeschool Praehep

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34401	B Bedrijfseconomie (vt)	4401	Niet opgegeven*)	Nvt
34401	B Bedrijfseconomie (dt)	4401	Niet opgegeven*)	Nvt
34401	B Bedrijfseconomie (dual)	4401	Niet opgegeven*)	Nvt
34469	B Controller (vt)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34469	B Controller (dt)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34469	B Controller (dual)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34426	B SPD Bedrijfsadministratie (vt)	4426	10-7-2001	10-7-2001
34426	B SPD Bedrijfsadministratie (dt)	4426	10-7-2001	10-7-2001
34426	B SPD Bedrijfsadministratie (dual)	4426	10-7-2001	10-7-2001

Bijzonderheden: Deze opleiding 34426 is door Certiked gevisiteerd. De opleiding 34469 wordt omgevormd tot een master.

*) datum is abusievelijk niet door de instelling opgegeven. Er is wel analoog aan de opleiding HBO Bedrijfseconomie bij DOC een zelfevaluatie geschreven die nog niet ter beoordeling is voorgelegd.

De opleidingen: 4404, 4409, 4480, 4478, 4012, 4269, 4046, 4435, 4442. staan niet in het CROHO BaMa 2003-2004 opgenomen.

24GE Hogeschool Notenboom

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34418	B Bedrijfsadministratie (vt)	4418	Nvt	Nvt
34418	B Bedrijfsadministratie (dt)	4418	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34418	B Bedrijfsadministratie (dual)	4418	Niet opgegeven	Niet opgegeven
30001	B Business and Communication (vt)	4478	Niet opgegeven	1-11-2003
30001	B Business and Communication (dt)	4478	Niet opgegeven	1-11-2003
30001	B Business and Communication (dual)	4478	Niet opgegeven	1-11-2003
34402	B Commerciële Economie (vt)	Nieuw	Nvt	Nvt
34402	B Commerciële Economie (dt)	Nieuw	Nvt	Nvt
34405	B Communicatie (vt)	Nieuw	Nvt	Nvt
34405	B Communicatie (dt)	Nieuw	Nvt	Nvt
34500	B Facility Management (vt)	Nieuw	Nvt	Nvt
34500	B Facility Management (dt)	Nieuw	Nvt	Nvt
30002	B Hoger Hotelmanagement (vt)	4559	Niet opgegeven	1-3-2002

30002	B Hoger Hotelmanagement (dt)	4559	Niet opgegeven	1-3-2002
30002	B Hoger Hotelmanagement (dual)	4559	Niet opgegeven	1-3-2002
34030	B Hoger Toeristisch Management (vt)	4030	1-5-2002	1-11-2003
34030	B Hoger Toeristisch Management (dt)	4030	1-5-2002	Niet opgegeven
34030	B Hoger Toeristisch Management (dual)	4030	1-5-2002	Niet opgegeven
34669	B Informatiemanagement (vt)	4669	Slapend	Nvt
34669	B Informatiemanagement (dt)	4669	Slapend	Nvt
34669	B Informatiemanagement (dual)	4669	Slapend	Nvt
34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht (vt)	Nieuw	Nvt	Nvt
34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht (dt)	Nieuw	Nvt	Nvt
4014	Kort HBO Bedrijfsadministratie (vt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
4014	Kort HBO Bedrijfsadministratie (dt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
4014	Kort HBO Bedrijfsadministratie (dual)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
4589	Kort HBO Business & Communication (vt)	Afbouw	1-5-2002	Nvt
4589	Kort HBO Business & Communication (dt)	Afbouw	1-5-2002	Nvt
4589	Kort HBO Business & Communication (dual)	Afbouw	1-5-2002	Nvt
4559	Kort HBO Hotelmanagement (vt)	Afbouw	1-5-2002	Nvt
4559	Kort HBO Hotelmanagement (dt)	Afbouw	1-5-2002	Nvt
4559	Kort HBO Hotelmanagement (dual)	Afbouw	1-5-2002	Nvt
4588	Kort HBO Toeristisch management (vt)	Afbouw	1-5-2002	Nvt
4588	Kort HBO Toeristisch management (dt)	Afbouw	1-5-2002	Nvt
4588	Kort HBO Toeristisch management (dual)	Afbouw	1-5-2002	Nvt
34514	B Personeelsmanagement (vt)	4514	slapend	Nvt
34514	B Personeelsmanagement (dt)	4514	slapend	Nvt
34514	B Personeelsmanagement (dual)	4514	slapend	Nvt
4536	Kort HBO Personeelsmanagement (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4536	Kort HBO Personeelsmanagement (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4536	Kort HBO Personeelsmanagement (dual)	Afbouw	Slapend	Nvt

Bijzonderheden: De opleiding 30002 is gevisiteerd door Certiked. De opleidingen Kort-HBO zijn opleidingen in afbouw, behalve de opleiding 4559, deze wordt voortgezet onder ISAT 30002. De opleiding 34418 (vt) start, naar verwachting van de instelling, in september 2004.

24GH Hogeschool Delta B.V.

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34406	B Accountancy	4406	Niet opgegeven	Weet het niet
34418	B Bedrijfsadministratie	4418	Niet opgegeven	Weet het niet
34401	B Bedrijfseconomie	4401	Niet opgegeven	Weet het niet
34404	B Bedrijfskundige Informatica (vt)	4401	1-5-2002	Weet het niet
34404	B Bedrijfskundige Informatica (dt)	4404	1-5-2002	Weet het niet
34404	B Bedrijfskundige Informatica (dual)	4401	1-5-2002	Weet het niet
34402	B Commerciële Economie	4402	Niet opgegeven	Weet het niet
34405	B Communicatie	4402	Niet opgegeven	Weet het niet
34500	B Facility Management (vt)	4500	1-11-2006	Weet het niet
34500	B Facility Management (dt)	4500	1-11-2006	Weet het niet
34500	B Facility Management (dual)	4500	1-11-2006	Weet het niet
34928	B Financieel Management (vt)	4928	1-5-2005	Weet het niet
34928	B Financieel Management (dt)	4928	1-5-2005	Weet het niet
34928	B Financieel Management (dual)	4928	1-5-2005	Weet het niet
34406	B Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs	34410*)	niet opgegeven	Weet het niet
34419	B Hogere Europese Beroepenopleiding (vt)	4419	1-11-2006	Weet het niet
34419	B Hogere Europese Beroepenopleiding (dt)	4419	1-11-2006	Weet het niet
34419	B Hogere Europese Beroepenopleiding (dual)	4419	1-11-2006	Weet het niet
34923	B Hotelmanagement	4923	Niet opgegeven	Weet het niet
34649	B Informatiedienstverlening en - management	4649	Niet opgegeven	Weet het niet
34546	B Internationale Bedrijfskunde (vt)	4546	1-5-2002	1-6-2002
34546	B Internationale Bedrijfskunde (dt)	4546	1-5-2002	1-6-2002
34546	B Internationale Bedrijfskunde (dual)	4546	1-5-2002	1-6-2002

34049	B Marketing Management (4-jarig) (vt)	4049	1-5-2002	Weet het niet
34049	B Marketing Management (4-jarig) (dt)	4049	1-5-2002	Weet het niet
34049	B Marketing Management (4-jarig) (dual)	4049	1-5-2002	Weet het niet
34046	B Office Management (vt)	4046	1-5-2003	Weet het niet
34046	B Office Management (dt)	4046	1-5-2003	Weet het niet
34046	B Office Management (dual)	4046	1-5-2003	Weet het niet
34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht	4435	Niet opgegeven	Weet het niet
34514	B Personeelsmanagement (vt)	4514	1-5-2003	Weet het niet
34514	B Personeelsmanagement (dt)	4514	1-5-2003	Weet het niet
34514	B Personeelsmanagement (dual)	4514	1-5-2003	Weet het niet
34422	B Small Business en Retail Management (vt)	4422	1-5-2003	Weet het niet
34422	B Small Business en Retail Management (dt)	4422	1-5-2003	Weet het niet
34422	B Small Business en Retail Management (dual)	4422	1-5-2003	Weet het niet
34426	B Spd Bedrijfsadministratie	4426	Niet opgegeven	Weet het niet
34438	B Vrijtijdsmanagement	4438	Niet opgegeven	Weet het niet
4401	Bedrijfseconomie	Nvt	Niet opgegeven	Nvt

Bijzonderheden: De externe evaluatie van de opleiding 34546 is uitgevoerd door META-6.
 *) De opleiding 34406 zoals opgenomen in het CROHO BaMa 2003-2004 moet 34410 zijn. De ISAT 24406 behoort bij de opleiding Accountancy.

24GL NEA Transport Hogeschool

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34659	B Bedrijfseconomie en Administratie (vt)	4659	Slapend	Nvt
34659	B Bedrijfseconomie en Administratie (dt)	4659	Slapend	Nvt
34399	B Commerciële Economie van het Vervoer (vt)	4399	Slapend	Nvt
34399	B Commerciële Economie van het Vervoer (dt)	4399	Slapend	Nvt
34607	B Fiscale/Juridische/Economische Zaken (vt)	4607	Slapend	Nvt
34607	B Fiscale/Juridische/Economische Zaken (dt)	4607	Slapend	Nvt
34398	B Informatievoorziening en Communicatie (vt)	4398	Slapend	Nvt
34398	B Informatievoorziening en Communicatie (dt)	4398	Slapend	Nvt
34663	B Internationaal Transport en Economie (vt)	4663	Slapend	Nvt
34663	B Internationaal Transport en Economie (dt)	4663	Slapend	Nvt
34393	B Logistiek en Vervoer (vt)	4393	1-11-2004	Niet opgegeven
34393	B Logistiek en Vervoer (dt)	4393	1-11-2004	Niet opgegeven
34606	B Personenvervoer en Verkeer (vt)	4606	1-11-2003	Niet opgegeven
34606	B Personenvervoer en Verkeer (dt)	4606	1-11-2003	Niet opgegeven
34661	B Transport en Beleid (vt)	4661	Slapend	Nvt
34661	B Transport en Beleid (dt)	4661	Slapend	Nvt
34062	B Verkeersveiligheid en mobiliteit (vt)	4062	1-1-2006	Niet opgegeven
34062	B Verkeersveiligheid en mobiliteit (dt)	4062	1-1-2006	Niet opgegeven

Bijzonderheden: De opleidingen 34393, 34606 en 34062 zullen geëvalueerd worden door META-6: er heeft nog geen visitatie plaatsgevonden.

24GP Hogeschool Schoevers

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
4026	Account management (2-jarig) (vt)	Afbouw	1-3-2005	Nvt
4026	Account management (2-jarig) (dt)	Afbouw	1-3-2005	Nvt
4026	Account management (2-jarig) (dual)	Afbouw	1-3-2005	Nvt
34052	B Account Management (4-jarig) (vt)	4052	Slapend	Nvt
34052	B Account Management (4-jarig) (dt)	4052	Slapend	Nvt
34052	B Account Management (4-jarig) (dual)	4052	Slapend	Nvt
34063	B Commercieel/Communicatie- management (vt)	4063	Slapend	Nvt
34063	B Commercieel/Communicatie- management (dt)	4063	Slapend	Nvt
34063	B Commercieel/Communicatie- management (dual)	4063	Slapend	Nvt
34928	B Financieel Management (vt)	Nvt	Slapend	Nvt
34928	B Financieel Management (dt)	Nvt	Slapend	Nvt
34928	B Financieel Management (dual)	Nvt	Slapend	Nvt
34602	B Internationaal Management (vt)	4602	Slapend	Nvt
34602	B Internationaal anagement (dt)	4602	Slapend	Nvt
34602	B Internationaal Management (dual)	4602	Slapend	Nvt
34049	B Marketing Management (4-jarig) (vt)	4049	Slapend	Nvt
34049	B Marketing Management (4-jarig) (dt)	4049	Slapend	Nvt
34049	B Marketing Management (4-jarig) (dual)	4049	Slapend	Nvt
34046	B Office Management (vt)	4046	Slapend	Nvt
34046	B Office Management (dt)	4046	Slapend	Nvt
34046	B Office Management (dual)	4046	Slapend	Nvt
34055	B Toeristisch Management (4-jarig)(vt)	Nvt	Slapend	Nvt
34055	B Toeristisch Management (4-arig)(dt)	Nvt	Slapend	Nvt
34055	B Toeristisch Management (4-jarig) (dual)	Nvt	Slapend	Nvt
4460	Marketing management (2-jarig) (vt)	Afbouw	Niet opgegeven	Niet opgegeven
4460	Marketing management (2-jarig) (dt)	Afbouw	Niet opgegeven	Niet opgegeven
4460	Marketing management (2-arig) (dual)	Afbouw	Niet opgegeven	Niet opgegeven
4025	Office management (2-jarig) (vt)	Afbouw	1-11-2001	Nvt
4025	Office management (2-jarig) (dt)	Afbouw	1-11-2001	Nvt
4025	Office management (2-jarig) (dual)	Afbouw	1-11-2001	Nvt
4027	Toeristisch management (2-jarig) (vt)	Afbouw	1-5-2005	Nvt
4027	Toeristisch management (2-jarig) (dt)	Afbouw	1-5-2005	Nvt
4027	Toeristisch management (2-jarig) (dual)	Afbouw	1-5-2005	Nvt

34514	B Personeelsmanagement (vt)	Nvt	slapend	Nvt
34514	B Personeelsmanagement (dt)	Nvt	Slapend	Nvt
34514	B Personeelsmanagement (dual)	Nvt	Slapend	Nvt

Bijzonderheden: De opleidingen 34928, 34055 en 64514 worden niet meer aangeboden. De opleiding 34063 zal met ingang van het studiejaar 2004-2005 van een slapende naar een actieve status gaan.

24HA SOMA

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
5206	Hogere Kaderopleiding Pedagogiek	Nvt	1-12-2002	Niet opgegeven
35158	B Pedagogiek	5158	1-12-2002	Niet opgegeven
35204	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2e graad in Pedagogiek	4204	1-12-2002	Niet opgegeven

24HC GEO

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34426	Spd Bedrijfsadministratie	4426	Niet opgegeven	Niet opgegeven

Bijzonderheden: In het CROHO BaMa 2002-2003 wordt deze instelling niet genoemd.

24HR NOVI

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34035	B Bedrijfskunde (vt)	4499	Niet opgegeven	1-1-2003
34035	B Bedrijfskunde (dt)	4499	Niet opgegeven	1-1-2003
34035	B Bedrijfskunde (dual)	4499	Niet opgegeven	1-1-2003
34529	B Certified Financial Analyst (vt)	4529	Niet opgegeven	1-1-2004
34529	B Certified Financial Analyst (dt)	4529	Niet opgegeven	1-1-2004
34529	B Certified Financial Analyst (dual)	4529	Niet opgegeven	1-1-2004
34480	B Management (vt)	4460	Niet opgegeven	1-1-2004
34480	B Management (dt)	4460	Niet opgegeven	1-1-2004
34480	B Management (dual)	4460	Niet opgegeven	1-1-2004

34463	B Marketing en Public Relations (vt)	4463	Slapend	1-1-2004
34463	B Marketing en Public Relations (dt)	4463	Slapend	1-1-2004
34463	B Marketing en Public Relations (dual)	4463	Slapend	1-1-2004
34671	B Informatie en Communicatie Technologie (vt)	4671	2002-2003	1-1-2003
34671	B Informatie en Communicatie Technologie (dt)	4671	2002-2003	1-1-2003
34671	B Informatie en Communicatie Technologie (dual)	4671	2002-2003	1-1-2003
30100	B Logistiek en Supply Chain Management (vt)	4670	Niet opgegeven	1-1-2004
30100	B Logistiek en Supply Chain Management (dt)	4670	Niet opgegeven	1-1-2004
30100	B Logistiek en Supply Chain Management (dual)	4670	Niet opgegeven	1-1-2004
34672	<i>B Vervoerskundige Informatica (vt)</i>	<i>Nieuw</i>	<i>Nvt</i>	<i>Nvt</i>
34672	<i>B Vervoerskundige Informatica (dt)</i>	<i>Nieuw</i>	<i>Nvt</i>	<i>Nvt</i>
34672	<i>B Vervoerskundige informatica(dual)</i>	<i>Nieuw</i>	<i>Nvt</i>	<i>Nvt</i>

Bijzonderheden: De opleiding 34672 is door de instelling als nieuwe opleiding bij het CROHO opgegeven. Deze aanvraag moet nog door het CROHO gehonoreerd worden.

24JF Hanzesteden

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34083	B AA Accountancy (vt)	4083	Slapend	Nvt
34083	B AA Accountancy (dt)	4083	Slapend	Nvt
34083	B AA Accountancy (dual)	4083	Slapend	Nvt
34052	B Account Management (4-jarig)	4052	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34043	B Bank en Verzekeringen (vt)	4043	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34043	B Bank en Verzekeringen (dt)	4043	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34043	B Bank en Verzekeringen (dual)	4043	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39213	B Custom Relation Management (vt)	9213	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39213	B Custom Relation Management (dt)	9213	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39213	B Custom Relation Management (dual)	9213	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34088	B Belastingacademie	4088	Slapend	Nvt
39236	B Dienstverlening CWI en Sociale Dienst (vt)	Nieuw	Nvt	Nvt
39236	B Dienstverlening CWI en Sociale Dienst	Nieuw	Nvt	Nvt

39236	B Dienstverlening CWI en Sociale Dienst	Nieuw	Nvt	Nvt
34079	B E-commerce/E-Business	4079	1-6-2002	Niet opgegeven
39212	B Fashion (vt)	9212	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39212	B Fashion (dt)	9212	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39212	B Fashion (dual)	9212	Nvt	Nvt
39241	B Finance en Control Uitkeringsadm. (vt)	Nieuw	Nvt	Nvt
39241	B Finance en Control Uitkeringsadm. (dt)	Nieuw	Nvt	Nvt
39241	B Finance en Control Uitkeringsadm. (dual)	Nieuw	Nvt	Nvt
34077	B Financieel Rechercheren	4077	Slapend	Nvt
34076	B Internationale Handel	4076	Slapend	Nvt
34073	B Lijnmanagement	4073	Slapend	Nvt
34072	B Logistiek Management	4072	Slapend	Nvt
34071	B Management Assistent (vt)	4071	Slapend	Nvt
34071	B Management Assistent (dt)	4071	Slapend	Nvt
34646	B Ondernemerschap	4646	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34926	B Retail Management (vt)	4926	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34926	B Retail Management (dt)	4926	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34926	B Retail Management (dual)	4026	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34426	B Spd Bedrijfsadministratie	4426	1-6-2004	Niet opgegeven
34599	B Sportmanagment (vt)	4599	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34599	B Sportmanagment (dt)	4599	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34599	B Sportmanagment (dual)	4599	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34086	B Vrije studierichting Economie (vt)	4086	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34086	B Vrije studierichting Economie (dt)	4086	Niet opgegeven	Niet opgegeven
4003	Bedrijfsleer (vt)	Nvt	1-9-2004	Niet opgegeven
4003	Bedrijfsleer (dt)	Nvt	1-9-2004	Niet opgegeven
34082	B Arbeidskunde en Reintegratie	4082	Slapend	Nvt
34081	B Circulatiemanagement	4081	Slapend	Nvt
34078	B Executive Manager	4078	Slapend	Nvt

34065	B Veranderingsmanagement	4065	Slapend	Nvt
34087	B Vrije Studierichting HBO Maatschappij	4087	Slapend	Nvt
34074	B Watermanagement	4074	Slapend	Nvt
39230	B Bedrijfsfunctionaris BHV (vt)	Nieuw	Nvt	Nvt
39230	B Bedrijfsfunctionaris BHV (dt)	Nieuw	Nvt	Nvt
39230	B Bedrijfsfunctionaris BHV (dual)	Nieuw	Nvt	Nvt
34080	B Communicatiepsychologie (vt)	4080	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34080	B Communicatiepsychologie (dt)	4080	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39235	B Complementair Therapeut (vt)	9235	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39235	B Complementair Therapeut (dt)	9235	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39235	B Complementair Therapeut (dual)	9235	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34075	B Jeugdpsychologie (vt)	4075	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34075	B Jeugdpsychologie (dt)	4075	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34070	B Manuele Therapie (vt)	4070	Slapend	Nvt
34070	B Manuele Therapie (dt)	4070	Slapend	Nvt
34070	B Manuele Therapie (dual)	4070	Slapend	Nvt
39209	B Mens en Gezondheid (vt)	9209	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39209	B Mens en Gezondheid (dt)	9209	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39209	B Mens en Gezondheid (dual)	9209	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34068	B Organisationspsychologie (vt)	4068	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34068	B Organisationspsychologie (dt)	4068	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34066	B Palliatieve-zorg	4066	Slapend	Nvt
34930	B Psychologie (vt)	4930	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34930	B Psychologie (dt)	4930	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34930	B Psychologie (dual)	4930	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34067	B Sportpsychologie (vt)	4067	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34067	B Sportpsychologie (dt)	4067	Niet opgegeven	Niet opgegeven
4542	Medisch Management (vt)	Nvt	1-9-2004	Niet opgegeven

4542	Medisch Management (dt)	Nvt	1-9-2004	Niet opgegeven
39100	B Docent Beeldende Kunst en Vormgeving (vt)	9100	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39100	B Docent Beeldende Kunst en Vormgeving (dt)	9100	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34899	B Educatie en Kennismanagement Groene Sector (vt)	4899	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34899	B Educatie en Kennismanagement Groene Sector (dt)	4899	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34084	B Onderwijskunde	4084	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34069	B Onderwijsmanagement	4069	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35302	B Opleiding tot leraar in Dames/ Herenkappen (vt)	Nieuw	Nvt	Nvt
35302	B Opleiding tot leraar in Dames/ Herenkappen (dt)	Nieuw	Nvt	Nvt
35302	B Opleiding tot leraar in Dames/ Herenkappen (dual)	Nieuw	Nvt	Nvt
35303	B Opleiding tot leraar in Informatica (vt)	Nieuw	Nvt	Nvt
35303	B Opleiding tot leraar in Informatica (dt)	Nieuw	Nvt	Nvt
35303	B Opleiding tot leraar in Informatica (dual)	Nieuw	Nvt	Nvt
35201	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Aardrijkskunde (vt)	5201	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35201	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Aardrijkskunde (dt)	5201	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35389	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Algemene Bouwkunde (vt)	5389	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35389	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Algemene Bouwkunde (dt)	5389	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35202	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Algemene Economie (vt)	5202	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35202	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Algemene Economie (dt)	5202	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35390	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Algemene Werktuigbouwkunde (vt)	5390	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35390	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Algemene Werktuigbouwkunde (dt)	5390	Niet opgegeven	Niet opgegeven

35185	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Arabisch (vt)	5285	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35185	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Arabisch (dt)	5185	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35203	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Bedrijfseconomie	5203	1-6-2002	Niet opgegeven
35301	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Biologie (vt)	5301	1-6-2002	Niet opgegeven
35301	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Biologie (dt)	5301	1-6-2002	Niet opgegeven
35395	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Biologische en Medische Laboratoriumtechniek (vt)	5395	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35395	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Biologische en Medische Laboratoriumtechniek (dt)	5395	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35383	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Bouwtechniek I en II (vt)	5383	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35383	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Bouwtechniek I en II (dt)	5383	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35391	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Chemische Laboratoriumtechniek(vt)	5391	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35391	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Chemische Laboratoriumtechniek (dt)	5391	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35392	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Commerciële Economie (vt)	5392	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35392	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Commerciële Economie (dt)	5392	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35423	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Consumptieve Techniek I en II (vt)	5423	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35423	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Consumptieve Techniek I en II (dt)	5423	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35193	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Duits (vt)	5193	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35193	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Duits (dt)	5193	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35393	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Electrotechniek (vt)	5393	niet opgegeven	Niet opgegeven
35393	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Electrotechniek (dt)	5393	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35195	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Engels (vt)	5195	Niet opgegeven	Niet opgegeven

35195	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Engels (dt)	5195	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35196	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Frans (vt)	5196	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35196	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Frans (dt)	5196	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35144	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Fries (vt)	5144	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35144	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Fries (dt)	5144	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35197	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Geschiedenis	5197	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35396	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Gezondheidszorg (vt)	5196	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35396	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Gezondheidszorg (dt)	5396	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35441	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Godsdienst (vt)	5441	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35441	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Godsdienst (dt)	5441	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35484	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Grafische Techniek I en II (vt)	5484	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35442	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Installatietechniek I en II (vt)	5442	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35442	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Installatietechniek I en II (dt)	5442	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35205	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Islamgodsdienst (vt)	5205	Niet opgegeven	Niet opgegeven

35205	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Islamgodsdienst (dt)	5205	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35411	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Maatschappijleer (vt)	5411	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35411	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Maatschappijleer (dt)	5411	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35204	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Pedagogiek (vt)	5204	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35204	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Pedagogiek (dt)	5204	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35394	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Personeel en Arbeid (vt)	5394	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35394	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Personeel en Arbeid (dt)	5394	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35182	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Russisch (vt)	5182	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35182	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Russisch (dt)	5182	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35199	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Scheikunde (vt)	5199	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35199	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Scheikunde (dt)	5199	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35255	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Spaans (vt)	5255	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35255	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Spaans (dt)	5255	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35254	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Techniek (vt)	5254	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35254	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Techniek (dt)	5254	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35186	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Turks (vt)	5186	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35186	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Turks (dt)	5186	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34568	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Verpleegkunde (vt)	4568	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34568	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Verpleegkunde (dt)	4568	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35401	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Verzorging/ Gezondheidskunde (vt)	5401	Niet opgegeven	Niet opgegeven

35401	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Verzorging/ Gezondheidskunde (dt)	5401	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35381	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Verzorging/ Huishoudkunde (vt)	5381	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35381	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Verzorging/ Huishoudkunde (dt)	5381	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35221	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Wiskunde (vt)	5221	Niet opgegeven	Niet opgegeven
35221	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Wiskunde (dt)	5221	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34686	B Journalistiek	4685	1-6-2002, slapend	Niet opgegeven
39211	B Fotografie en Gedrukte Media (vt)	9211	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39211	B Fotografie en Gedrukte Media (dt)	9211	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39211	B Fotografie en Gedrukte Media (dual)	9211	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39214	B Audiovisuele Vormgeving (vt)	9214	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39214	B Audiovisuele Vormgeving (dt)	9214	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39214	B Audiovisuele Vormgeving (dual)	9214	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34718	B Fotografische Vormgeving (vt)	4718	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34718	B Fotografische Vormgeving (dt)	4718	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34718	B Fotografische Vormgeving (dual)	4718	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39202	B Kunst en Cultuur (vt)	9202	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39202	B Kunst en Cultuur (dt)	9202	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39202	B Kunst en Cultuur (dual)	9202	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39210	B Lifestyle (vt)	9210	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39210	B Lifestyle (dt)	9210	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39210	B Lifestyle (dual)	9210	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39208	B Archeologie (vt)	9208	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39208	B Archeologie (dt)	9208	Niet opgegeven	Niet opgegeven

39208	B Archeologie (dual)	9208	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34405	B Communicatie (vt)	4405	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34405	B Communicatie (dt)	4405	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39222	B Genetische Modificatie (vt)	9222	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39222	B Genetische Modificatie (dt)	9222	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39222	B Genetische Modificatie (dual)	9222	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34479	B Informatica (vt)	4479	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34479	B Informatica (dt)	4479	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34479	B Informatica (dual)	4479	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34064	B Visual Information/Communication Design	4064	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34085	B Vrije Studierichting Techniek	4085	Slapend	Nvt

24KB DOC

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34401	B Bedrijfseconomie (vt)	4401	1-7-2001	Niet opgegeven
34401	B Bedrijfseconomie (dt)	4401	1-7- 2001	Niet opgegeven
34401	B Bedrijfseconomie (dual)	4401	1-7-2001	Niet opgegeven
34013	B Bedrijfsmanagement toerisme en recreatie (vt)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34013	B Bedrijfsmanagement toerisme en recreatie (dt)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34013	B Bedrijfsmanagement toerisme en recreatie (dual)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34402	B Commerciële Economie (vt)	4402	2002-2003	Niet opgegeven
34402	B Commerciële Economie (dt)	4402	2002-2003	Niet opgegeven
34402	B Commerciële Economie (dual)	4402	2002-2003	Niet opgegeven
34500	B Facility Management (vt)	Afbouw	Nvt	Nvt
34500	B Facility Management (dt)	Afbouw	Nvt	Nvt
34500	B Facility Management (dual)	Afbouw	Nvt	Nvt
34648	B Financiële Dienstverlening (vt)	Afbouw	2002-2003	Nvt

34648	B Financiële Dienstverlening (dt)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34648	B Financiële Dienstverlening (dual)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34662	B International General Management (vt)	4662	2002-2003	1-7-2003
34662	B International General Management (dt)	4662	2002-2003	1-7-2003
34662	B International General Management (dual)	4662	2002-2003	1-7-2003
34647	B Secretary Management Support (vt)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34647	B Secretary Management Support (dt)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34647	B Secretary Management Support (dual)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34426	B Spd Bedrijfsadministratie (vt)	4426	10-7-2001	21-3-2002
34426	B Spd Bedrijfsadministratie (dt)	4426	10-7-2001	21-3-2002
34426	B Spd Bedrijfsadministratie (dual)	4426	10-7-2001	21-3-2002
4544	HBO Vastgoed (vt)	Afbouw	2002-2003	Nvt
4544	HBO Vastgoed (dt)	Afbouw	2002-2003	Nvt
4544	HBO Vastgoed (dual)	Afbouw	2002-2003	Nvt
4410	Hoger toeristisch en recreatief onderwijs (vt)	Afbouw	2002-2003	Nvt
4410	Hoger toeristisch en recreatief onderwijs (dt)	Afbouw	2002-2003	Nvt
4410	Hoger toeristisch en recreatief onderwijs (dual)	Afbouw	2002-2003	Nvt
4543	Hogere kaderopleiding internationaal secretariaat (vt)	Afbouw	2002-2003	Nvt
4543	Hogere kaderopleiding internationaal secretariaat (dt)	Afbouw	2002-2003	Nvt
4543	Hogere kaderopleiding internationaal secretariaat (dual)	Afbouw	2002-2003	Nvt
4460	Marketing management (2-jarig) (vt)	Afbouw	2002-2003	Nvt
4460	Marketing management (2-jarig) (dt)	Afbouw	2002-2003	Nvt
4460	Marketing management (2-jarig) (dual)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34514	B Personeelsmanagement (vt)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34514	B Personeelsmanagement (dt)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34514	B Personeelsmanagement (dual)	Afbouw	2002-2003	Nvt

Bijzonderheden: De opleiding 34426 is gevisiteerd door Certiked.
De opleiding 4012 is niet in het CROHO BaMa 2003-2004 opgenomen.

24KD Markus Verbeek

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34406	B Accountancy (vt)*)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34406	B Accountancy (dt)*)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34406	B Accountancy (dual)*)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34401	B Bedrijfseconomie (vt)	4401	2000-2001	Weet het niet
34401	B Bedrijfseconomie (dt)	4401	2000-2001	Weet het niet
34401	B Bedrijfseconomie (dual)	4401	2000-2001	Weet het niet
34469	B Controller (vt)*)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34469	B Controller (dt)*)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34469	B Controller (dual)*)	Afbouw	2002-2003	Nvt
34545	B Financieel Administratief Manage- ment (vt)	4545	1-1-2001	Weet het niet
34545	B Financieel Administratief Manage- ment (dt)	4545	1-1-2001	Niet opgegeven
34478	B Marketing (vt)	4478	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34478	B Marketing (dt)	4478	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34478	B Marketing (dual)	4478	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34426	B Spd Bedrijfsadministratie (vt)	4426	10-7-2001	10-7-2001
34426	B Spd Bedrijfsadministratie (dt)	4426	10-7-2001	10-7-2001
34426	B Spd Bedrijfsadministratie (dual)	4426	10-7-2001	10-7-2001
4528	Bedrijfsinformatica (vt)	Afbouw	Nvt	Nvt
4528	Bedrijfsinformatica (dt)	Afbouw	Nvt	Nvt
4448	Bedrijfsmanagement (vt)	Afbouw	Nvt	Nvt
4448	Bedrijfsmanagement (dt)	Afbouw	Nvt	Nvt
4470	Financieel management (MBA/SPD) (3-jarig)	Afbouw	Nvt	Nvt
4470	Financieel management (MBA/SPD) (3-jarig)	Afbouw	Nvt	Nvt
4460	Marketing management (2-jarig)	Afbouw	Nvt	Nvt
4460	Marketing management (2-jarig)	Afbouw	Nvt	Nvt
34269	B Hogere Informatica (vt)	4671 afbouw	2002-2003	Nvt
34269	B Hogere Informatica (dt)	4671 afbouw	2002-2003	Nvt
34269	B Hogere Informatica (dual)	4671 afbouw	2002-2003	Nvt

Bijzonderheden: De opleiding 34426 is gevisiteerd door Certiked. *) De opleidingen 34406 en 34469 worden omgevormd tot master. De opleidingen: 4513, 4518, 4511, 4512, 4509, 4522, 4523, 4510, 4524, 4516, 4517, 4007, 4008, 4480, 4519, 4521, 4402, 4497, 4269, 4164, 4514, 4442, 4672, 4156 zijn niet in het CROHO BaMa 2003-2004 opgenomen.

24KF St. Hogeschool West-Nederland voor Vertaler en Tolk

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34004	B Opleiding Tolk-Vertaler	4001	1-1-2001	16-4-2002
4001	Opleiding tolk-vertaler	Afbouw 1-8-2003	1-1-2001	16-4-2002

Bijzonderheden: De externe evaluatie van de opleiding 34004 is uitgevoerd door META-6.

24KM The New School for Information Services

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34510	B Marketing Communicatie	4510	1-9-2001	Niet opgegeven

Bijzonderheden: De opleiding is gevisiteerd door Certiked.

24KX HBO-Nederland

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
4493	AA-Dagopleiding	Nvt	Slapend	Nvt
4516	Assurantie (1-jarig)	Nvt	Slapend	Nvt
4023	Assurantie (2-jarig)	Nvt	Slapend	Nvt
34024	B Assurantie (3-jarig)	4024	Slapend	Nvt
34035	B Bedrijfskunde	4035	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34928	B Financieel Management	4470	1-11-2001	1-11-2001
34923	B Hotelmanagement	4923	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34936	B Internat Business and Management Studies	4936	Niet opgegeven	Niet opgegeven
39244	B International Hotel Management Study	Nieuw	Nvt	Nvt
34020	B Makelaardij o.g. (3-jarig)	4020	1-11-2004	Weet het niet
34029	B Marketing Management (3-jarig)	4029	1-11-2002	Weet het niet
34045	B Office Management*)	4045	1-11-2002	Weet het niet
34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht	4435	Slapend	Nvt
34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht	4435	Slapend	Nvt
34514	B Personeelsmanagement	5414	Niet opgegeven	Niet opgegeven

34926	B Retail Management	4926	Slapend	Nvt
34412	B Toerisme (3-jarig)	4412	1-11-2003	Weet het niet
34438	B Vrijtijdsmanagement	4438	Niet opgegeven	Niet opgegeven
4021	Financieel management (MBA/SPD) (1-jarig)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
4022	Financieel management (MBA/SPD) (2-jarig)	Nvt	Niet opgegeven	Niet opgegeven
4526	Makelaardij o.g. (2-jarig)	Nvt	1-11-2004	Niet opgegeven
4028	Marketing management (1-jarig)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
4460	Marketing management (2-jarig)	Nvt	1-11-2002	Niet opgegeven
4031	Toerisme (1-jarig)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
4032	Toerisme (2-jarig)	Nvt	1-11-2003	Niet opgegeven
34269	B Hogere Informatica	4269	Slapend	Nvt

Bijzonderheden: De opleiding 34928 is door Certiked gevisiteerd. *) De opleiding Office Management blijft als een 3-jarige opleiding bestaan onder de ISAT 34045 (voorheen 4045) en niet zoals in het CROHO BaMa 2003-2004 onder de ISAT 34046. De opleiding: 4405 is niet in het CROHO BaMa 2003-2004 opgenomen.

24LJ Stichting Hogeschool Rens & Rens

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisatie art.1.18, 2001	BaMonitor 2002/2003
34349	B Elektronica Ingenieur	4393	1-5-2001	1-12-2002
39243	B ICT Telecommunicatie Ingenieur	Nieuw	Nvt	Nvt
39243	B ICT Telecommunicatie Ingenieur	Nieuw	Nvt	Nvt

24LK LOI

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisatie art.1.18, 2001	BaMonitor 2002/2003
34484	B Accountant Administratieconsulent (vt)	4484	31-12-2004	31-12-2004
34484	B Accountant Administratieconsulent (dt)	4484	31-12-2004	31-12-2004
34042	B Assurantie (vt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
34042	B Assurantie (dt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
34401	B Bedrijfseconomie (vt)	4401	31-12-2002	31-12-2002
34401	B Bedrijfseconomie (dt)	4401	31-12-2002	31-12-2002
34404	B Bedrijfskundige Informatica (vt)	4404	31-12-2002	31-12-2002
34404	B Bedrijfskundige Informatica (dt)	4404	31-12-2002	31-12-2002

34464	B Bestuurskunde/Overheids-management (vt)	Nvt	31-12-2005	Niet opgegeven
34464	B Bestuurskunde/Overheids-management (dt)	Nvt	31-12-2005	Niet opgegeven
34402	B Commerciële Economie (vt)	4402	31-12-2002	31-12-2002
34402	B Commerciële Economie (dt)	4402	31-12-2002	31-12-2002
34405	B Communicatie (vt)	4405	31-12-2006	31-12-2006
34405	B Communicatie (dt)	4405	31-12-2006	31-12-2006
34469	B Controller (vt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
34469	B Controller (dt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
34684	B Economisch-Linguïstisch (vt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
34684	B Economisch-Linguïstisch (dt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
34500	B Facility Management (vt)	4500	31-12-2006	31-12-2006
34500	B Facility Management (dt)	4500	31-12-2006	31-12-2006
34414	B Financial Services Management (vt)	Afbouw	31-12-2005	Nvt
34414	B Financial Services Management (dt)	Afbouw	31-12-2005	Nvt
34675	B Financiële Planning (vt)	Afbouw	31-12-2005	Nvt
34675	B Financiële Planning (dt)	Afbouw	31-12-2005	Nvt
34409	B Fiscale Economie (vt)	4409	31-12-2002	31-12-2002
34409	B Fiscale Economie (dt)	4409	31-12-2002	31-12-2002
34432	B Food & Business (vt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34432	B Food & Business (dt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34532	B Hoger Business Management (vt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34532	B Hoger Business Management (dt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34012	B Hoger Financieel Economisch Management (vt)	Afbouw	31-12-2004	Nvt
34012	B Hoger Financieel Economisch Management (dt)	Afbouw	31-12-2004	Nvt
34411	B Hoger Hotelonderwijs (vt)	Nvt	31-12-2004	Niet opgegeven
34411	B Hoger Hotelonderwijs (dt)	Nvt	31-12-2004	Niet opgegeven
34410	B Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs (vt)	4410	31-12-2005	31-12-2005
34410	B Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs (dt)	4410	31-12-2005	31-12-2005
34419	B Hogere Europese Beroepen Opleiding (vt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
34419	B Hogere Europese Beroepen Opleiding (dt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
34017	B Integrale Veiligheidszorg (vt)	Nvt	31-12-2006	Niet opgegeven
34017	B Integrale Veiligheidszorg (dt)	Nvt	31-12-2006	Niet opgegeven

34692	B Journalistiek en Voorlichting (vt)	Nvt	31-12-2004	Niet opgegeven
34692	B Journalistiek en Voorlichting (dt)	Nvt	31-12-2004	Niet opgegeven
34436	B Logistiek en Economie (vt)	Nvt	31-12-2005	Niet opgegeven
34436	B Logistiek en Economie (dt)	Nvt	31-12-2005	Niet opgegeven
34480	B Management (vt)	4480	31-12-2002	31-12-2002
34480	B Management (dt)	4480	31-12-2002	31-12-2002
34015	B Managementondersteuning (vt)	Afbouw	31-12-2004	Nvt
34015	B Managementondersteuning (dt)	Afbouw	31-12-2004	Nvt
34478	B Marketing (vt)	4478	31-12-2002	31-12-2002
34478	B Marketing (dt)	4478	31-12-2002	31-12-2002
34046	B Office Management (vt)	4046	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34046	B Office Management (dt)	4046	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34512	B Onroerend Goed (vt)	Afbouw	31-12-2002	Nvt
34512	B Onroerend Goed (dt)	Afbouw	31-12-2002	Nvt
34004	B Opleiding Tolk-Vertaler (vt)	Afbouw	31-12-2002	Nvt
34004	B Opleiding Tolk-Vertaler (dt)	Afbouw	31-12-2002	Nvt
34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht (vt)	4435	31-12-2002	31-12-2002
34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht (dt)	4435	31-12-2002	31-12-2002
34422	B Small Business en Retail Management (vt)	Nvt	31-12-2006	Niet opgegeven
34422	B Small Business en Retail Management (dt)	Nvt	31-12-2006	Niet opgegeven
34426	B Spd Bedrijfsadministratie (vt)	4426	1-10-2001	1-10-2001
34426	B Spd Bedrijfsadministratie (dt)	4426	1-10-2001	1-10-2001
34018	B Transport (vt)	Nvt	31-12-2004	Niet opgegeven
34018	B Transport (dt)	Nvt	31-12-2004	Niet opgegeven
34019	B Vrije Studierichting (vt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34019	B Vrije Studierichting	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34438	B Vrijtijdsmanagement (vt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
34438	B Vrijtijdsmanagement (dt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
4529	Belastingconsulent (dt)	Afbouw	31-12-2004	Nvt
4499	Economische Bedrijfskunde (vt)	Nvt	31-12-2005	Niet opgegeven
4499	Economische Bedrijfskunde (dt)	Nvt	31-12-2005	Niet opgegeven

4470	financieel management (MBA/SPD) (3-jarig)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
4470	financieel management (MBA/SPD) (3-jarig)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
4481	Kort HBO Management	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
4481	Kort HBO Management	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
4482	Kort HBO Marketing management	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
4482	Kort HBO Marketing management	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
4424	Kort HBO Toeristisch en recreatief onderwijs	4424	Niet opgegeven	Niet opgegeven
4424	Kort HBO Toeristisch en recreatief onderwijs	4424	Niet opgegeven	Niet opgegeven
5206	Hogere kaderopleiding pedagogiek (vt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
5206	Hogere kaderopleiding pedagogiek (dt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34610	B Culturele en Maatschappelijke Vorming (vt)	Nvt	Niet opgegeven	Nvt
34610	B Culturele en Maatschappelijke Vorming (dt)	Nvt	Niet opgegeven	Nvt
34649	B Informatiedienstverlening en -Management (vt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34649	B Informatiedienstverlening en -Management (dt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34616	B Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (vt)	Nvt	31-12-2006	Niet opgegeven
34616	B Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (dt)	Nvt	31-12-2006	Niet opgegeven
35158	B Pedagogiek (vt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
35158	B Pedagogiek (dt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34609	B Personeel en Arbeid (vt)	4609	31-12-2004	Niet opgegeven
34609	B Personeel en Arbeid (dt)	4609	31-12-2004	Niet opgegeven
34514	B Personeelsmanagement (vt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
34514	B Personeelsmanagement (dt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
34641	B Sociaal Juridische Dienstverlening (vt)	Nvt	31-12-2003	Niet opgegeven
34641	B Sociaal Juridische Dienstverlening (dt)	Nvt	31-12-2003	Niet opgegeven
34617	B Sociaal Pedagogische Hulpverlening (vt)	Nvt	31-12-2005	Niet opgegeven

34617	B Sociaal Pedagogische Hulpverlening (dt)	Nvt	31-12-2005	Niet opgegeven
39272	B Antroposofische Gezondheidszorg (vt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
39272	B Antroposofische Gezondheidszorg (dt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34547	B Hartfunctie Laborant (vt)	4547	31-12-2002	31-12-2002
34547	B Hartfunctie Laborant (dt)	4547	31-12-2002	31-12-2002
34554	B Longfunctie Assistent (vt)	4554	31-12-2002	31-12-2002
34554	B Longfunctie Assistent (dt)	4554	31-12-2002	31-12-2002
34561	B Medisch Beeldvormende en Radiotherapeutische Technieken (vt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
34561	B Medisch Beeldvormende en Radiotherapeutische Technieken (dt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
34016	B Natuurlijk Genezer (vt)	Afbouw	31-12-2005	Nvt
34016	B Natuurlijk Genezer (dt)	Afbouw	31-12-2005	Nvt
34560	B Opleiding tot Verpleegkundige (vt)	Nvt	31-12-2005	Niet opgegeven
34560	B Opleiding tot Verpleegkundige (dt)	Nvt	31-12-2005	Niet opgegeven
34567	B Opleiding van Kader in de Gezondheidszorg (vt)	Afbouw	31-12-2003	Nvt
34567	B Opleiding van Kader in de Gezondheidszorg (dt)	Afbouw	31-12-2003	Nvt
34673	B Radiologisch Laborant (vt)	Nvt	31-12-2004	Niet opgegeven
34673	B Radiologisch Laborant (dt)	Nvt	31-12-2004	Niet opgegeven
34579	B Voeding en Diëtetiek (vt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
34579	B Voeding en Diëtetiek (dt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
4558	Kort HBO Basisprogramma Alternat. genezers	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
4558	Kort HBO Basisprogramma Alternat. genezers	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34600	B Hoger Pedagogisch en Sociaal - Agogisch Onderwijs (vt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34600	B Hoger Pedagogisch en Sociaal - Agogisch Onderwijs (dt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34808	B Opleiding tot leraar Basisonderwijs (vt)	Nvt	31-12-2003	Niet opgegeven
34808	B Opleiding tot leraar Basisonderwijs (dt)	Nvt	31-12-2003	Niet opgegeven
35025	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 1 ^e graad in Lichamelijke Oefening (vt)	Afbouw	31-12-2003	Nvt
35025	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 1 ^e graad in Lichamelijke Oefening (dt)	Afbouw	31-12-2003	Nvt

35201	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Aardrijkskunde (vt)	5201	31-12-2005	Niet opgegeven
35201	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Aardrijkskunde (dt)	5201	31-12-2005	Niet opgegeven
35202	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Algemene Economie (vt)	5202	31-12-2003	Niet opgegeven
35202	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Algemene Economie (dt)	5202	31-12-2003	Niet opgegeven
35301	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Biologie (vt)	5301	31-12-2003	Niet opgegeven
35301	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Biologie (dt)	5301	31-12-2003	Niet opgegeven
35193	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Duits (vt)	5193	31-12-2003	Niet opgegeven
35193	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Duits (dt)	5193	31-12-2003	Niet opgegeven
35195	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Engels (vt)	5195	31-12-2003	Niet opgegeven
35195	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Engels (dt)	5195	31-12-2003	Niet opgegeven
35196	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Frans (vt)	5196	31-12-2003	Niet opgegeven
35196	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Frans (dt)	5196	31-12-2003	Niet opgegeven
35197	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Geschiedenis (vt)	5197	31-12-2005	Niet opgegeven
35197	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Geschiedenis (dt)	5197	31-12-2005	Niet opgegeven
35441	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Godsdienst(vt)	Afbouw	31-12-2003	Nvt
35441	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Godsdienst(dt)	Afbouw	31-12-2003	Nvt
35442	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Installatietechniek I en II (vt)	Afbouw	31-12-2005	Nvt
35442	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Installatietechniek I en II (dt)	Afbouw	31-12-2005	Nvt
35411	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Maatschappijleer (vt)	Afbouw	31-12-2003	Nvt
35411	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Maatschappijleer (dt)	Afbouw	31-12-2003	Nvt

35261	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Natuurkunde (vt)	5261	31-12-2003	Niet opgegeven
35261	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Natuurkunde (dt)	5261	31-12-2003	Niet opgegeven
35198	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Nederlands (vt)	5198	31-12-2003	Niet opgegeven
35198	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Nederlands (dt)	5198	31-12-2003	Niet opgegeven
35199	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Scheikunde(vt)	5199	31-12-2003	Niet opgegeven
35199	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Scheikunde(dt)	5199	31-12-2003	Niet opgegeven
35255	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Spaans (vt)	Afbouw	31-12-2003	Nvt
35255	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Spaans (dt)	Afbouw	31-12-2003	Nvt
35254	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Techniek (vt)	Afbouw	31-12-2003	Nvt
35254	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Techniek (dt)	Afbouw	31-12-2003	Nvt
35221	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Wiskunde (vt)	5221	31-12-2005	Niet opgegeven
35221	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Wiskunde (dt)	5221	31-12-2005	Niet opgegeven
34483	B Vertaler Engels (vt)	Uitbouw van 4483	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34483	B Vertaler Engels (dt)	Uitbouw van 4483	Niet opgegeven	Niet opgegeven
4557	Kort HBO Vertaler Duits	Afbouw	31-12-2004	Nvt
4557	Kort HBO Vertaler Duits	Afbouw	31-12-2004	Nvt
4483	Kort HBO Vertaler Engels	Afbouw 1-1-03	Niet opgegeven	Nvt
4483	Kort HBO Vertaler Engels	Afbouw 1-1-03	Niet opgegeven	Nvt
4555	Kort HBO Vertaler Frans	Afbouw	31-12-2002	Nvt
4555	Kort HBO Vertaler Frans	Afbouw	31-12-2002	Nvt
4556	Kort HBO Vertaler Spaans	Afbouw	31-12-2006	Nvt
4556	Kort HBO Vertaler Spaans	Afbouw	31-12-2006	Nvt
34269	B Hogere Informatica (vt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34269	B Hogere Informatica (dt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34245	B Hogere Opleiding Software Engineer (vt)	4245	31-12-2002	31-12-2002
34245	B Hogere Opleiding Software Engineer (dt)	4245	31-12-2002	31-12-2002

34479	B Informatica (vt)	Nvt	31-12-2002	31-12-2002
34479	B Informatica (dt)	Nvt	31-12-2002	31-12-2002
34477	B Laborant Klinische Neurofysiologie (vt)	4477	31-12-2002	31-12-2002
34477	B Laborant Klinische Neurofysiologie (dt)	4477	31-12-2002	31-12-2002
34423	B Management Informatica (vt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34423	B Management Informatica (dt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34284	B Milieukunde (vt)	Afbouw	31-12-2005	Nvt
34284	B Milieukunde (dt)	Afbouw	31-12-2005	Nvt
34335	B Milieutechnologie (vt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
34335	B Milieutechnologie (dt)	Afbouw	31-12-2006	Nvt
34549	B Optometrie (vt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34549	B Optometrie (dt)	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
34475	B Technische Informatica (vt)	Afbouw	31-12-2004	Nvt
34475	B Technische Informatica (dt)	Afbouw	31-12-2004	Nvt
34371	B Verkeerskunde (vt)	Afbouw	31-12-2004	Nvt
34371	B Verkeerskunde (dt)	Afbouw	31-12-2004	Nvt
4292	Kort HBO Informatica	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt
4292	Kort HBO Informatica	Afbouw	Niet opgegeven	Nvt

Bijzonderheden: De opleiding 34426 is door Certiked gevisiteerd.

24LY TMO

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34665	B Modemanagement	ISAT 4665	1-10-2001	Niet opgegeven
4665	Mode en management	afbouw	1-10-2001	Nvt

Bijzonderheden: De opleiding 34665 is door Certiked gevisiteerd.

24ME Nationale Luchtvaartschool

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
4286	Opleiding tot verkeersvlieger	Nvt	28-6-2001	Niet opgegeven

24RF Evangelische Theologische Hogeschool

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
35146	B Godsdienst-pastoraal Werk (vt)	5146	1-10-2001	1-11-2002
35146	B Godsdienst-pastoraal Werk (dt)	5146	1-10-2001	1-11-2002
35441	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Godsdienst	5441	1-10-2001	1-11-2002
35441	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Godsdienst	5441	1-10-2001	1-11-2002

Bijzonderheden: Opleidingen zijn gevisiteerd door de Besturenraad (BPCO).

24UY NTI (gestart in 2001)

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34418	B Bedrijfsadministratie	4418	Nvt	Niet opgegeven
34401	B Bedrijfseconomie	4401	Nvt	Niet opgegeven
34404	B Bedrijfskundige Informatica	4404	Nvt	Niet opgegeven
34402	B Commerciële Economie	4402	Nvt	Niet opgegeven
34500	B Facility Management	4500	Nvt	Niet opgegeven
34928	B Financieel Management	4928	Nvt	Niet opgegeven
34410	B Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs	4410	Nvt	Niet opgegeven
34419	B Hogere Europese Beroepen Opleiding	4419	Nvt	Niet opgegeven
34923	B Hotelmanagement	4923	Nvt	Niet opgegeven
34649	B Informatiedienstverlening en -management	4649	Nvt	Niet opgegeven
34546	B Internationale Bedrijfskunde	4546	Nvt	Niet opgegeven

34692	B Journalistiek en Voorlichting	4692	Nvt	Niet opgegeven
34049	B Marketing management (4-jarig)	4049	Nvt	Niet opgegeven
34046	B Office Management (4-jarig)	4046	Nvt	Niet opgegeven
34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht	4435	Nvt	Niet opgegeven
34514	B Personeelsmanagement	4514	Nvt	Niet opgegeven
34422	B Small Business en Retail Management	4422	Nvt	Niet opgegeven
34426	B SPD Bedrijfsadministratie	4426	Nvt	Niet opgegeven
34438	B Vrijtijdsmanagement	4438	Nvt	Niet opgegeven
34405	B Communicatie	4405	Nvt	Niet opgegeven
34479	B Informatica	4479	Nvt	Niet opgegeven

Bijzonderheden: De externe evaluatie van de opleiding 34426 zal door META-6 uitgevoerd worden.

24VP NBI Hogeschool voor Theologie

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisatie art.1.18, 2001	BaMa-monitor 2002/2003
35146	B Godsdienst-pastoraal Werk	5146	1-9-2001	1-10-2002
35441	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs v/d 2 ^e graad in Godsdienst	5177	1-9-2001	1-10-2002

Bijzonderheden: De opleidingen zijn gevisiteerd door de Besturenraad (BPCO).

24XU Academie voor Eurythmie

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisatie art.1.18, 2001	BaMa-monitor 2002/2003
34860	B Theater	4860	Niet opgegeven	Niet opgegeven

24YE HOBI

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34401	B Bedrijfseconomie	4401	Slapend	Nvt
34404	B Bedrijfskundige informatica	4404	1-12-2001	Niet opgegeven
34404	B Bedrijfskundige informatica	4404	1-12-2001	Niet opgegeven
34402	B Commerciële Economie	4402	1-1-2007, Slapend	Nvt
34480	B Management	4480	Slapend	Nvt
34423	B Management informatica	4423	1-1-2005, Slapend	Nvt
34478	B Marketing	4408	1-1-2007, Slapend	Nvt
34289	B Informatica en informatiekunde	4289	1-1-2004, Slapend	Nvt

Bijzonderheden: De opleiding 34404 heeft deelgenomen aan de evaluatie HOBI.

24ZL Instituut Brouwer

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ Nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34426	B SPD Bedrijfsadministratie	4426	10-7-2001	10-7-2001

Bijzonderheden: De opleiding is door Certiked gevisiteerd.

25AC ITV Hogeschool voor Tolken en Vertalen

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ Nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34004	B Opleiding Tolk-Vertaler	4004	Niet opgegeven	1-9-2002
34056	B Opleiding tot Vertaler (4-jarig)	4056	Niet opgegeven	1-9-2002
4490	Opleiding tot tolk	Afbouw	2002-2004	Nvt
4489	Opleiding tot vertaler	Afbouw	2002-2004	Nvt

Bijzonderheden: De opleiding 4489 is door Certiked gevisiteerd.

25AJ KBK

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ Nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34052	B Account Management (4-jarig)	4052	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34052	B Account Management (4-jarig)	4052	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34052	B Account Management (4-jarig)	4052	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34406	B Accountancy (vt)	4406	Slapend	Nvt
34406	B Accountancy (dt)	4406	Slapend	Nvt
34042	B Assurantie (4-jarig)	4042	Slapend	Nvt
34042	B Assurantie (4-jarig)	4042	Slapend	Nvt
34401	B Bedrijfseconomie (vt)	4401	1-8-2002	weet het niet
34401	B Bedrijfseconomie (dt)	4401	1-8-2002	weet het niet
34035	B Bedrijfskunde (vt)	4035	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34035	B Bedrijfskunde (dt)	4035	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34035	B Bedrijfskunde (dual)	4035	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34404	B Bedrijfskundige informatica (vt)	4404	Slapend	Nvt
34404	B Bedrijfskundige informatica (dt)	4404	Slapend	Nvt
34464	B Bestuurskunde/Overheids- management (vt)	4464	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34464	B Bestuurskunde/Overheids- management (dt)	4464	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34464	B Bestuurskunde/Overheids- management (dual)	4464	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34402	B Commerciële Economie (vt)	4402	1-1-2002, Slapend	Nvt
34402	B Commerciële Economie (dt)	4402	1-1-2002, Slapend	Nvt
34405	B Communicatie (vt)	4405	Slapend	Nvt
34405	B Communicatie (dt)	4405	Slapend	Nvt
34469	B Controller (vt)	4469	Slapend	Nvt
34469	B Controller (dt)	4469	Slapend	Nvt
34079	B E-Commerce/E-Business (vt)	4079	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34079	B E-Commerce/E-Business (dt)	4079	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34079	B E-Commerce/E-Business (dual)	4079	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34684	B Economisch-linguïstisch (vt)	4684	Slapend	Nvt
34684	B Economisch-linguïstisch (dt)	4684	Slapend	Nvt

34500	B Facility Management (vt)	4500	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34500	B Facility Management (dt)	4500	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34500	B Facility Management (dual)	4500	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34414	B Financial Services Management (vt)	4414	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34414	B Financial Services Management (dt)	4414	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34414	B Financial Services Management (dual)	4414	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34928	B Financieel Management (vt)	4928	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34928	B Financieel Management (dt)	4928	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34928	B Financieel Management (dual)	4928	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34409	B Fiscale Economie (vt)	4409	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34409	B Fiscale Economie (dt)	4409	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34409	B Fiscale Economie (dual)	4409	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34432	B Food & Business (vt)	4432	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34432	B Food & Business (dt)	4432	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34432	B Food & Business (dual)	4432	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34410	B Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs (vt)	4410	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34410	B Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs (dt)	4410	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34410	B Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs (dual)	4410	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34924	B Hotel- en Hospitality Management (vt)	4924	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34924	B Hotel- en Hospitality Management (dt)	4924	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34924	B Hotel- en Hospitality Management (dual)	4924	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34407	B International Business and Languages (vt)	4407	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34407	B International Business and Languages (dt)	4407	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34407	B International Business and Languages (dual)	4407	Niet opgegeven	Niet opgegeven

34936	B International Business and Management Studies (vt)	4936	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34936	B International Business and Management Studies (dt)	4036	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34936	B International Business and Management Studies (dual)	4936	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34686	B Journalistiek (vt)	4686	Niet opgegeven	weet het niet
34686	B Journalistiek (dt)	4686	Niet opgegeven	weet het niet
34686	B Journalistiek (dual)	4686	Niet opgegeven	weet het niet
34436	B Logistiek en Economie (vt)	4436	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34436	B Logistiek en Economie (dt)	4436	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34436	B Logistiek en Economie (dual)	4436	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34020	B Makelaardij o.g. (3-jarig)	4020	1-4-2002	weet het niet
34478	B Marketing (vt)	4478	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34478	B Marketing (dt)	4478	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34478	B Marketing (dual)	4478	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34510	B Marketing Communicatie (vt)	4510	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34510	B Marketing Communicatie (dt)	4510	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34510	B Marketing Communicatie (dual)	4510	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34029	B Marketing management (3-jarig)	4029	1-1-2001	weet het niet
34513	B Onroerendgoed Management (vt)	4513	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34513	B Onroerendgoed Management (dt)	4513	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34513	B Onroerendgoed Management (dual)	4513	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht (vt)	4435	1-10-2002	weet het niet
34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht (dt)	4435	1-10-2002	weet het niet
34514	B Personeelsmanagement (vt)	4514	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34514	B Personeelsmanagement (dt)	4514	Niet opgegeven	Niet opgegeven

34514	B Personeelsmanagement (dual)	4514	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34422	B Small Business en Retail Management (vt)	4422	Slapend	Nvt
34422	B Small Business en Retail Management (dt)	4422	Slapend	Nvt
34442	B Spd Accountant Administratieconsulent (vt)	4442	Slapend	Nvt
34426	B Spd Bedrijfsadministratie (vt)	4426	1-11-2001	1-1-2001
34426	B Spd Bedrijfsadministratie (dt)	4426	1-11-2001	1-1-2001
34599	B Sport, Management en Ondernemen (vt)	4599	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34599	B Sport, Management en Ondernemen (dt)	4599	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34599	B Sport, Management en Ondernemen (dual)	4599	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34055	B Toeristisch Management (4-jarig)	4055	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34055	B Toeristisch Management (4-jarig)	4055	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34055	B Toeristisch Management (4-jarig)	4055	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34041	B Trade Management gericht op Azië (vt)	4041	Slapend	Nvt
34041	B Trade Management gericht op Azië (dt)	4041	Slapend	Nvt
4463	Marketing en Public Relations (vt)	Afbouw 31-8-2004	1-1-2003	Nvt
4457	Marketing en Sales (vt)	Afbouw 31-8-2004	1-1-2003	Nvt
4028	Marketing management (1-jarig)	Afbouw 31-8-2004	Niet opgegeven	Nvt
4442	Spd Accountant administratieconsulent (vt)	Nvt	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34610	B Culturele en maatschappelijke vorming (vt)	4610	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34610	B Culturele en maatschappelijke vorming (dt)	4610	Slapend	Nvt
34616	B Maatschappelijk werk en dienstverlening (vt)	4616	Slapend	Nvt
34616	B Maatschappelijk werk en dienstverlening (dt)	4616	Slapend	Nvt
34609	B Personeel en Arbeid (vt)	4609	Slapend	Nvt
34609	B Personeel en Arbeid (dt)	4609	Slapend	Nvt
34617	B Sociaal Pedagogische Hulpverlening (vt)	4617	Slapend	Nvt
34617	B Sociaal Pedagogische Hulpverlening (dt)	4617	Slapend	Nvt

34641	B Sociaal-Juridische Dienstverlening (vt)	4641	Slapend	Nvt
34641	B Sociaal-Juridische Dienstverlening (dt)	4641	Slapend	Nvt
34040	B Sport en Bewegen (vt)	4040	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34040	B Sport en Bewegen (dt)	4040	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34040	B Sport en Bewegen (dual)	4040	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34092	B Communication & Multimedia Design (vt)	4092	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34092	B Communication & Multimedia Design (dt)	4092	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34092	B Communication & Multimedia Design	4092	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34269	B Hogere Informatica (vt)	4269	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34269	B Hogere Informatica (dt)	4269	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34269	B Hogere Informatica (dual)	4269	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34289	B Informatica en Informatiekunde (vt)	4289	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34289	B Informatica en Informatiekunde (dt)	4289	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34289	B Informatica en Informatiekunde (dual)	4289	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34670	B Logistieke Informatica (vt)	4670	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34670	B Logistieke Informatica (dt)	4670	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34670	B Logistieke Informatica (dual)	4670	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34282	B Ruimtelijke Ordening en Planologie (vt)	4282	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34282	B Ruimtelijke Ordening en Planologie (dt)	4282	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34282	B Ruimtelijke Ordening en Planologie (dual)	4282	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34421	B Technische Bedrijfskunde (vt)	4421	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34421	B Technische Bedrijfskunde (dt)	4421	Niet opgegeven	Niet opgegeven
34421	B Technische Bedrijfskunde (dual)	4421	Niet opgegeven	Niet opgegeven

Bijzonderheden: De opleiding 34426 is door Certiked gevisiteerd.

25AL Schumann Akademie BV

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ Nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34739	B Muziek	4739	Niet opgegeven	Niet opgegeven

25AY Hogeschool Wittenborg

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ Nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34043	B Bank en Verzekeringen	4093	1-1-2002	Niet opgegeven
34035	B Bedrijfskunde	4035	1-10-2001	Niet opgegeven
4093	Bank en verzekeringen	Afbouw	1-2-2002	Nvt
4094	Bedrijfskunde	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4036	Communicatiemanagement	Nvt	1-1-2002	Niet opgegeven
4526	Makelaardij o.g. (2-jarig)	Nvt	1-1-2002	Niet opgegeven

25BV Hogeschool ISBW BV

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ Nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
4035	Bedrijfskunde	afbouw 31-8-2002	Niet opgegeven	Nvt
4402	Commerciële economie	afbouw 31-8-2002	Niet opgegeven	Nvt
4532	Hoger Business Management	afbouw 31-8-2002	Niet opgegeven	Nvt
4006	Kort HBO - bedrijfseconomisch management	afbouw 31-8-2002	Niet opgegeven	Nvt
4530	Kort HBO Bedrijfskunde	afbouw 31-8-2002	Niet opgegeven	Nvt
4537	Kort HBO Hotel en Hospitality Management	afbouw 31-8-2002	Niet opgegeven	Nvt
4533	Kort HBO Logist en facilitair Management	afbouw 31-8-2002	Niet opgegeven	Nvt
4531	Kort HBO Management	afbouw 31-8-2002	Niet opgegeven	Nvt
4534	Kort HBO Marketing en Communicatie	afbouw 31-8-2002	Niet opgegeven	Nvt
4535	Kort HBO Marketing en Sales	afbouw 31-8-2002	Niet opgegeven	Nvt

4426	Spd Bedrijfsadministratie	afbouw 31-8-2002	Niet opgegeven	Nvt
4536	Kort HBO Personeelsmanagement	afbouw 31-8-2002	Niet opgegeven	Nvt
4514	Personeelsmanagement	afbouw 31-8-2002	Niet opgegeven	Nvt
4540	Kort HBO - Management gezondheidszorg	afbouw 31-8-2002	Niet opgegeven	Nvt
4539	Kort HBO - Beleid en beheer gezondheidszorg	afbouw 31-8-2002	Niet opgegeven	Nvt

Bijzonderheden: De opleidingen 4401, 4480, 4457 zijn niet in het CROHO BaMa 2003-2004 opgenomen.

25CG Hogeschool Thorbecke

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ Nieuw	Inventarisatie art.1.18, 2001	BaMa-monitor 2002/2003
34406	Accountancy	4406	Slapend	Nvt
34406	B Accountancy	4406	Slapend	Nvt
34042	B Assurantie (vt)	4042	Slapend	Nvt
34042	B Assurantie (dt)	4042	Slapend	Nvt
34418	B Bedrijfsadministratie	4418	Slapend	Nvt
34404	B Bedrijfskundige Informatica (vt)	4404	Slapend	Nvt
34404	B Bedrijfskundige Informatica (dt)	4404	Slapend	Nvt
34469	B Controller (vt)	4469	Slapend	Nvt
34469	B Controller (dt)	4469	Slapend	Nvt
34545	B Financieel Administratief Management (vt)	4545	Slapend	Nvt
34545	B Financieel Administratief Management (dt)	4545	Slapend	Nvt
34409	B Fiscale Economie (vt)	4409	Slapend	Nvt
34409	B Fiscale Economie (dt)	4409	Slapend	Nvt
34409	B Fiscale Economie (dual)	4409	Slapend	Nvt
34411	B Hoger Hotelonderwijs (vt)	4411	Slapend	Nvt
34411	B Hoger Hotelonderwijs (dt)	4411	Slapend	Nvt
34411	B Hoger Hotelonderwijs (dual)	4411	Slapend	Nvt
34480	B Management (vt)	4480	Slapend	Nvt
34480	B Management (dt)	4480	Slapend	Nvt
34423	B Management Informatica (vt)	4423	Slapend	Nvt
34423	B Management Informatica (dt)	4423	Slapend	Nvt
34478	B Marketing (vt)	4478	Slapend	Nvt
34478	B Marketing (dt)	4478	Slapend	Nvt
34049	B Marketing Management (4-jarig)	4049	Slapend	Nvt
34049	B Marketing Management (4-jarig)	4049	Slapend	Nvt
34442	B Spd Accountant Administratieconsulent (vt)	4442	Slapend	Nvt
34442	B Spd Accountant Administratieconsulent (dt)	4442	Slapend	Nvt

34426	B Spd Bedrijfsadministratie (vt)	4426	1-2-2001	weet het niet
34426	B Spd Bedrijfsadministratie (dt)	4426	1-2-2001	weet het niet
4460	Marketing management (2-jarig)	Nvt	Slapend	Nvt
34217	B Haarverzorging (vt)	4217	Slapend	Nvt
34217	B Haarverzorging (dt)	4217	Slapend	Nvt
34047	B Lichaamsverzorging (vt)	4047	Slapend	Nvt
34047	B Lichaamsverzorging (dt)	4047	Slapend	Nvt
34479	B Informatica (vt)	4479	Slapend	Nvt
34479	B Informatica(dt)	4479	Slapend	Nvt
34671	B Informatie en Communicatie Technologie (vt)	4571	Slapend	Nvt
34671	B Informatie en Communicatie Technologie (dt)	4671	Slapend	Nvt
34713	B Kunst en Techniek (Cognitief Ergonomisch Ontwerpen/Interaction Design) (vt)	4713	Slapend	Nvt
34713	B Kunst en Techniek (Cognitief Ergonomisch Ontwerpen/Interaction Design) (dt)	4713	Slapend	Nvt
34390	B Logistiek en Technische Vervoerskunde (vt)	4390	Slapend	Nvt
34390	B Logistiek en Technische Vervoerskunde (dt)	4390	Slapend	Nvt
34670	B Logistieke Informatica (vt)	4670	Slapend	Nvt
34670	B Logistieke Informatica (dt)	4670	Slapend	Nvt
34254	B Technische Commerciële Confectiekunde (vt)	4254	Slapend	Nvt
34254	B Technische Commerciële Confectiekunde (dt)	4254	Slapend	Nvt
34672	B Vervoerskundige Informatica (vt)	4672	Slapend	Nvt
34672	B Vervoerskundige Informatica (dt)	4672	Slapend	Nvt

25CW St. Esperanto bij het Onderwijs

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ Nieuw	Inventarisatie art.1.18, 2001	BaMonitor 2002/2003
34487	B Tweedegraads lerarenopleiding Esperanto	4487	1-5-2004	Niet opgegeven

25FM St. ABC Hogeschool Dordrecht en Omstreken

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ Nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34442	B SPD Accountant Administratie- consulent (vt)	4442	1-11-2001	Niet opgegeven
34442	B SPD Accountant Administratie- consulent (dt)	4442	1-11-2001	Niet opgegeven
34442	B SPD Accountant Administratie- consulent (dual)	4442	1-11-2001	Niet opgegeven
34426	B SPD Bedrijfsadministratie (vt)	4426	1-11-2001	Niet opgegeven
34426	B SPD Bedrijfsadministratie (dt)	4426	1-11-2001	Niet opgegeven
34426	B SPD Bedrijfsadministratie (dual)	4426	1-11-2001	Niet opgegeven

Bijzonderheden: Opleiding 34426 is door Certiked gevisiteerd.

25RR Hogeschool Dirksen B.V.

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ Nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
39269	B Datacommunicatie en Netwerken	Nieuw	Nvt	Nvt
39269	B Datacommunicatie en Netwerken	Nieuw	Nvt	Nvt
34058	B ICT-Telecommunicatie	4058	1-10-2001 Slapend	Nvt
34058	B ICT-Telecommunicatie	4058	1-10-2001 Slapend	Nvt
34479	B Informatica	4256	Niet opgegeven	Weet het niet
34479	B Informatica	4256	Niet opgegeven	Weet het niet

26PA Fontys Bedrijfshogeschool

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ Nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
4524	Administratie (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4524	Administratie (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4496	Assistent-controller (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4496	Assistent-controller (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4516	Assurantie (1-jarig)	Afbouw	Slapend	Nvt
4516	Assurantie (1-jarig)	Afbouw	Slapend	Nvt
4517	Assurantie Management (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4517	Assurantie Management (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
34406	B Accountancy (vt)	Afbouw	1-5-2002	Nvt
34406	B Accountancy (dt)	Afbouw	1-5-2002	Nvt
34406	B Accountancy (dual)	Afbouw	1-5-2002	Nvt
34401	B Bedrijfseconomie	Afbouw	1-1-2003	Nvt
34404	B Bedrijfskundige Informatica	4404	Slapend	Nvt
39226	B Business Administration (vt)	Nieuw	Nvt	Nvt
39226	B Business Administration (vt)	Nieuw	Nvt	Nvt
39226	B Business Administration (dt)	Nieuw	Nvt	Nvt
39227	B Business Management for Event, Leisure & Entertainment Industry (vt)	Nieuw	Nvt	Nvt
39227	B Business Management for Event, Leisure & Entertainment Industry (dt)	Nieuw	Nvt	Nvt
39227	B Business Management for Event, Leisure & Entertainment Industry (dual)	Nieuw	Nvt	Nvt
34469	B Controller (vt)	4469	Slapend	Nvt
34469	B Controller (dt)	4469	Slapend	Nvt
39220	B Entertainment Management (vt)	9220	Slapend	Nvt
39220	B Entertainment Management (dt)	9220	Slapend	Nvt
39220	B Entertainment Management (dual)	9220	Slapend	Nvt
39221	B Event management (vt)	9221	Slapend	Nvt
39221	B Event management (dt)	9221	Slapend	Nvt
39221	B Event management (dual)	9221	Slapend	Nvt
39223	B Horeca en Catering Management (vt)	9223	Slapend	Nvt
39223	B Horeca en Catering Management (dt)	9223	Slapend	Nvt
39223	B Horeca en Catering Management (dual)	9223	Slapend	Nvt
30003	B Leisure Management (vt)	4438	Slapend	Nvt
30003	B Leisure Management (dt)	4438	Slapend	Nvt
30003	B Leisure Management (dual)	4438	Slapend	Nvt
34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht (vt)	Nieuw	Nvt	Nvt
34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht (dt)	Nieuw	Nvt	Nvt

34435	B Opleiding voor Management, Economie en Recht (dual)	Nieuw	Nvt	Nvt
39228	B Public Administration (vt)	Nieuw	Nvt	Nvt
39228	B Public Administration (dt)	Nieuw	Nvt	Nvt
39228	B Public Administration (dual)	Nieuw	Nvt	Nvt
34442	B Spd Accountant Administratieconsulent (vt)	4442	Slapend	Nvt
34442	B Spd Accountant Administratieconsulent (dt)	4442	Slapend	Nvt
34426	B Spd Bedrijfsadministratie (vt)	4426	1-1-2001	26-3-2002
34426	B Spd Bedrijfsadministratie (dt)	4426	1-1-2001	26-3-2002
34426	B Spd Bedrijfsadministratie (dual)	4426	1-1-2001	26-3-2002
34086	B Vrije studierichting Economie (vt)	4086	Slapend	Nvt
34086	B Vrije studierichting Economie (dt)	4086	Slapend	Nvt
34086	B Vrije studierichting Economie(dual)	4086	Slapend	Nvt
4448	Bedrijfsmanagement (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4448	Bedrijfsmanagement (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4497	Communicatie Copywriting (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4497	Communicatie Copywriting (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4498	Corporate Communicatie (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4498	Corporate Communicatie (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4677	Economisch Juridisch Management (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4677	Economisch Juridisch Management (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4499	Economische Bedrijfskunde (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4499	Economische Bedrijfskunde (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4022	financieel management (MBA/SPD) (2-jarig)	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4022	financieel management (MBA/SPD) (2-jarig)	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4022	financieel management (MBA/SPD) (2-jarig)	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4674	Fiscaal Economisch Management (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4674	Fiscaal Economisch Management (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4596	Informatica technologie (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4596	Informatica technologie (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4519	Internationaal Marketing Management (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4519	Internationaal Marketing Management (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4521	Internationale Marketing (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4521	Internationale Marketing (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4509	Interne Communicatie (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4509	Interne Communicatie (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4646	Management voor ondernemerschap (vt)	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4646	Management voor ondernemerschap (dt)	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4646	Management voor ondernemerschap (dual)	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4522	Marketing & Verkoop (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4522	Marketing & Verkoop (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt

4523	Marketing & Verkoop Management (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4523	Marketing & Verkoop Management (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4510	Marketing Communicatie (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4510	Marketing Communicatie (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4518	Marketing en Media (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4518	Marketing en Media (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4460	Marketing management (2-jarig)	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4460	Marketing management (2-jarig)	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4460	Marketing management (2-jarig)	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4511	Milieu Management (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4511	Milieu Management (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4598	Music-Management (vt)	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4598	Music-Management(dt)	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4598	Music-Management	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4512	Onroerend Goed (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4512	Onroerend Goed (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4513	Onroerend goed Management (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4513	Onroerend goed Management (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4435	opleiding voor management, economie en recht (vt)	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4435	opleiding voor management, economie en recht (dt)	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4520	Personeel (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4520	Personeel (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4514	Personeelsmanagement (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4514	Personeelsmanagement (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4599	Sport-Management (vt)	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4599	Sport-Management (dt)	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4599	Sport-Management (dual)	Afbouw	1-1-2002	Nvt
4515	Treasury Management (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
4515	Treasury Management (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
39224	B Audiologie (vt)	Nieuw	Nvt	Nvt
39224	B Audiologie (dt)	Nieuw	Nvt	Nvt
4567	Opleiding van Kader in de Gezondheidszorg	Afbouw	Slapend	Nvt
34920	B Opleiding Popmuzikant (vt)	Afbouw	Slapend	Nvt
34920	B Opleiding Popmuzikant (dt)	Afbouw	Slapend	Nvt
34920	B Opleiding Popmuzikant (dual)	Afbouw	Slapend	Nvt
39222	B Genetische Modificatie (vt)	Nieuw	Nvt	Nvt
39222	B Genetische Modificatie (dt)	Nieuw	Nvt	Nvt
39222	B Genetische Modificatie (dual)	Nieuw	Nvt	Nvt

Bijzonderheden: De opleiding 34426 is door Certiked gevisiteerd. De opleiding: 4402 is niet in het CROHO BaMa 2003-2004 opgenomen.

27NE HAN-PBNA (gestart in 2003)

ISAT	Opleiding	Afbouw/ Oude ISAT/ Nieuw	Inventarisati e art.1.18, 2001	BaMa- monitor 2002/2003
34404	B Bedrijfskundige Informatica (vt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34404	Bedrijfskundige Informatica (dt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34473	B Milieu en Cultuurtechniek (vt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34473	B Milieu en Cultuurtechniek (dt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34263	B Bouwkunde (vt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34263	B Bouwkunde (dt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34279	B Civiele Techniek (vt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34279	B Civiele Techniek (dt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34472	B Elektronicatechniek (vt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34472	B Elektronicatechniek (dt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34267	B Elektrotechniek (vt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34267	B Elektrotechniek (dt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34245	B Hogere Opleiding Software Engineer(vt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34245	B Hogere Opleiding Software Engineer (dt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34246	B Hogere Opleiding System Engineer (vt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34246	B Hogere Opleiding System Engineer (dt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34476	B Technisch Chemicus (vt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34476	B Technisch Chemicus (dt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34280	B Werktuigbouwkunde (vt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven
34280	B Werktuigbouwkunde (dt)	Nieuw	Nvt	Niet opgegeven

BIJLAGE VI

LEDEN TRIPARTIETE WERKGROEP AANGEWENZEN ONDERWIJS

Mw.drs. A.J.M. Bakker
Mw.drs. C.Y. Sagasser
Mr. J.P. Scheele

PAEPON
Ministerie van OCW
Inspectie Hoger Onderwijs

BIJLAGE VII

SAMENSTELLING VAN DE PROJECTGROEP

Stand van zaken Kwaliteitszorg aangewezen onderwijs 2003

Mr. J.P. Scheele
Mw.drs. F.M. van Soest

Inspecteur Hoger Onderwijs, projectleider
Senior medewerker Toezicht